1997. OKTÓBER
XIII. évf. 10. (123.) szám
Ára: 248 Ft

video magazin

Dante pokla

Pierce Brosnan interjú!

A keresztapa trilógia

Az elementáris Bruce Willis

Megérkeztek
a Disney Rajzfilmgyűjtemény
legújabb darabjai!
Walt Disney Klasszikus
Micimackó
The many adventures of Winnie the Pooh
Az eredeti mese videón!
2.800 Ft
Disney
Timon és Pumba
Nyaralni megy
2.300 Ft
Csak videón!
Disney
Hercegnő Sorozat
Ariel dalai és meséi
Tengerrengető
1.800 Ft
© Disney
Walt Disney Klasszikus
Notre Dame-i toronyőr
The Hunchback of Notre Dame
Jöjj velünk a karneválba!
Disney
Timon és Pumba
A Föld körül
Az oroszlánkirály két legmókásabb figurája visszatért, és nagyon jó formában van!
Disney
Timon és Pumba
Nagy lakomája
Disney
Hercegnő Sorozat
Ariel dalai és meséi
Csillaghalász
©Disney
A kazetták megrendelhetők: RO-LEX '93 KFT. Telefon: 217-2730
További információ: InterCom, 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467

Kedves Olvasó!

Ismét arra biztatjuk, játsszon velünk! Két aktuális zenés videófilmhez kínálunk két játékot, melyen CD-lemezt, műsoros audio- és videókazettát, valamint plakátot nyerhet! Képzeletben elutazhatunk a harmincas évekbe, Kansas Citybe és a negyvenes évekbe, Buenos Airesbe. Kansas a jazz fellegvára volt bő fél évszázada, s egy különleges krimi szemtanúi lehetünk Robert Altman zenével átitatott filmjében. Az Evita musical a világ színpadairól költözött két évtized múltán celluloid-, majd videószalagra. E produkció forgatásáról sokat tudunk, hiszen részben szemünk előtt, Budapesten zajlott. És ha a filmben véletlenül feltűnik is egyik bankunk cégére a sötét „Buenos Aires-i" utcán, azért el kell ismerni, Alan Parker vezényletével profi munka született. E két alkotáshoz kapcsolódnak kérdéseink, melyek könnyen megválaszolhatók, ha elolvassa róluk szóló írásainkat.

Remélhetően e két videókazettából sem készül sok fekete kópia, mint ahogy más sikerfilmből is kevesebb hamis változatot gyártanak, mint néhány évvel ezelőtt. Szakemberek szerint a videópiacon a kalózipar részesedése fél évtized alatt a felére, körülbelül 40 százalékos mértékre csökkent. Ez ugyan még mindig kétszerese a nyugat-európai átlagnak, mégis egyfajta tisztulási folyamatot tükröz. Ezek az adatok egyébként a minap, egy izgalmas tájékoztatón hangzottak el, melynek részleteiről szintén e számunkban olvashat. Megtudhatja azt is, miként sikerült leleplezni egy zugmásoló és kalózkazetta-terjesztő hálózatot.

Budapest, 1997. október

Falus Tamás

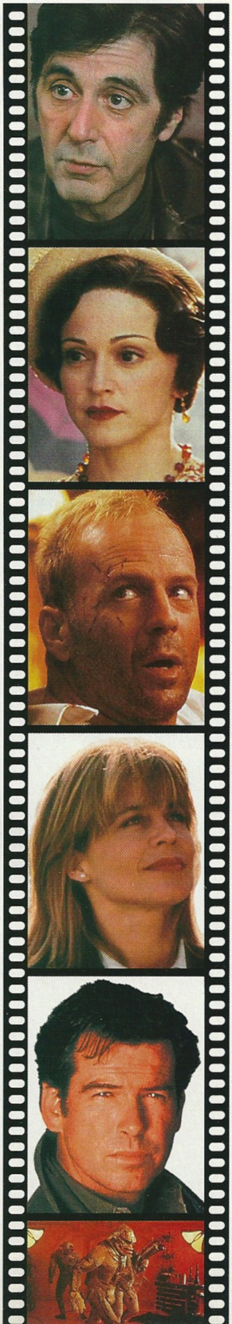
Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Cziffersky Attila
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség címe:
1114 Budapest XI., Eszék u. 9–11.
Tel./fax: 361-3859
E-mail: video@irisz.hu

Kiadja a Video Magazin Kft. • Felelős kiadó: Belán Gábor ügyvezető igazgató
Nyomdai előkészítés: ÍRISZ Kft.
Nyomás:
VESZPRÉMI NYOMDA RT.

Felelős vezető: Erdős András igazgató
Terjeszti a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. és a regionális részvénytársaságok, valamint az alternatív terjesztők. • Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Előfizethető a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest VIII., Orczy tér 1., levélcím: 1900 Budapest, Orczy tér 1.), ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
HU ISSN 0237-5141

Címlapfotó: FEB–Stills

A video magazin TARTALMÁBÓL

ALKOTÓK, SZTÁROK

FILMEK, TÉMÁK

EURÓPA ÉS AMERIKA:

LAKOSSÁGI VIDEÓKAZETTÁK

JOGI KÉRDEZZ–FELELEK

KISLEXIKON

TESZT

HÍRÖZÖN

MOZI- ÉS VIDEÓELŐZETES

JÁTÉK

MÁR MEGJELENT:

ODEON ART-VIDEO

1996, Cannes: a legjobb film, a legjobb színésznő díja
1997, Oscar-díj: Brenda Blethyn, legjobb női epizódszínésznő

Titkok és hazugságok

Hortense, az egyedül élő szépséges fekete bőrű lány hosszas nyomozást folytatva deríti ki anyja nevét. A mit sem sejtő asszonnyal meleg barátságot kötve egy családi bulin derül fény minden titokra. Egy csapásra válnak az ellenszenves családtagok megértő, szeretetet szomjúhozó, esendő emberekké, s Hortense fekete megváltóként mosolyogva tekint körbe kedves rokonai körében...

Színes feliratos angol film (142 perc)
Főszereplők: Brenda Blethyn, Marianne Jean-Baptiste, Tiimothy Spall, Claire Reishbrook

1983, Velence: Arany Oroszlán
Keresztneve Carmen
Rendező: Jean-Luc Godard

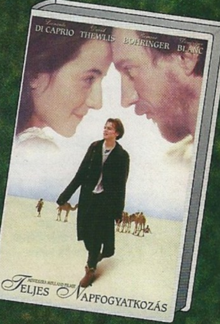

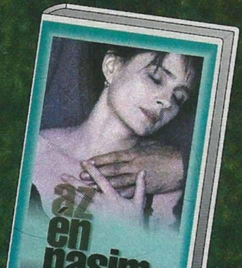
Georgia
A főszerepben: Jennifer Jason Leigh
Zene: Van Morrison, Lou Reed, Tom Waits

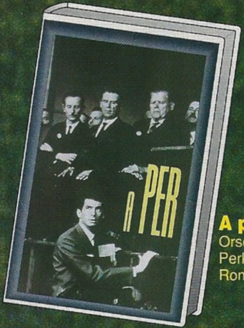
Agatha Christie:
Gyilkosság az Orient expresszen
Rendezte: Sidney Lumet
Főszereplő: Sean Connery, Lauren Bacall, Ingrid Bergman, Michael York, John Gielgud

Teljes napfogyatkozás
Agnieszka Holland filmje
Főszereplő: Leonardo Di Caprio

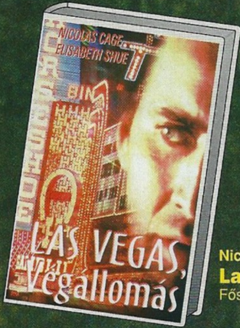

Az én passim
Bertrand Blier filmje

A per
Orson Welles rendezésében, Anthony Perkins, Jeanne Moreau, Romy Schneider játékával

Nicolas Cage Oscar-díjas alakításával!
Las Vegas, végállomás
Főszereplők: Elisabeth Shue, Nicolas Cage

Ügynökeink:
Interfilm 1113 Bp., Karolina út 17. Tel.: 166-4032 • **Video Nívó** Bp. XIII., ker. Vág u. 9. Tel.: 149-1335

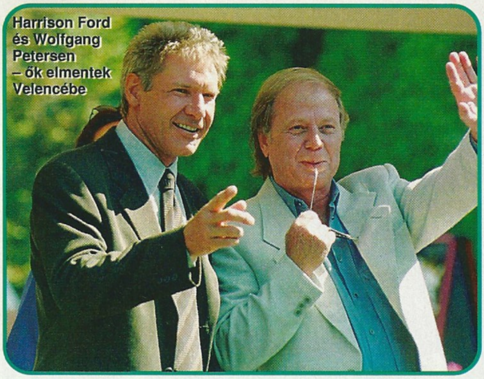
1136 BUDAPEST XIII., HOLLÁN ERNŐ U. 7. TELEFON ÉS FAX: 131-6776

Sztárözön Velencében

„Marcellónak ajánlom az első fesztiválomat!" – jelentette ki meghatódottan a velencei filmfesztivál új művészeti igazgatója, **Felice Laudadio.** Nem annyira a filmek, mint inkább az új vezetés vitatott elképzelései álltak az idén a szakma és a kritika kereszttüzében. Mellőzték a Lidóról az esti rockkoncerteket, a nyitógáláról sokan meghívóval is kinnrekedtek, az újonnan felavatott „mozisátor", a Palalido vetítéseit gyakran tömegjelenetek tarkították: hol a politikai témájú olasz filmek ellen tüntetők, hol a hangberendezés hiányosságai okoztak fennakadást. Az 54. nemzetközi filmes seregszemlére Velencében rányomta bélyegét **Lady Diana** tragikus halála. **Nicole Kidman**től – akit a Stanley Kubrick-életműdíj átvételére vártak – **Sylvester Stallone**ig – akit első hivatalos fesztiváállátogatásán a *Copland* vesztes zsarusztárjaként hatalmas üdvrivalgás fogadott – mindenki a walesi hercegnő temetésére sietett. Egy mozi és egy rockciklon furcsa párosa nyitotta a fesztivált: **Zucchero** kizárólag francia barátja, **Gérard Depardieu** kedvéért ruccant át toszkániai házából a Lidóra. Afféle promóciós kampányt tartott készülő videóklipjükből, a *Verdi* muzsikájára született *Szállj, gondolat*ból. Az olasz rock-fenegyerek és a francia mozifenegyerek együttműködésének első állomása a *Piccolo aiuto* című klip, amelynek bevételét az AIDS-kutatások támogatására szentelték. Depardieu szép szerelme, **Carole Bouquet** oldalán mutatkozott. A *Monte Christo grófja* című tv-sorozat máltai forgatása valamint *A három testőr* című *Dumas*-regény alapján készülő filmje között Velencében életműdíjat vehetett át. Az olasz film két élő legendája, **Visconti** *Érzelem*jének sztárja, **Alida Valli** és **Michelangelo Antonioni** szintén életmű Arany Oroszlánt kaptak. **Woody Allen** titka, hogy távollétében is nagyon jelen tud lenni. Allen szokásához híven videoüzenetet küldött szeretett európai városába. Kedvenc olasz operatőre, **Carlo Di Palma** nyilatkozott helyette új filmjéről, amelyet versenyen kívül mutattak be Velencében. Nem született ilyen eredeti, szórakoztató, sziporkázóan szellemes alkotás az elmúlt években az amerikai mozi kis nagyemberének „tollából". A *Deconstructing Harry* írásban megfeneklett, erotomán íróját a film hölgykoszorúja is képviselte a fesztiválon: a hathónapos terhes **Elisabeth Shue, Kristie Alley** és nem utolsósorban Woody imádott húga, **Letty Aronson,** aki minden nyilatkozattól elzárkózott. Allen egy másik filmmel is felforrósította az amúgy eléggé langyos fesztivált: **Barbara Kopple** dokumentumfilmje, a *Wild Man Blues* európai koncertkörútján rögzíti a kiváló klarinétjátékost. Film és zene kapcsolatának szentelt válogatásban szerepelt még **Jim Jarmusch Neil Young**ról készített zenés portréja az alkotók jelenlétében. Az olaszok is igyekeztek kitenni magukért a zenés filmekben: a milánói születésű, ám szicíliai érzelmű fiatal rendezőnő, **Roberta Torre** elkészítette az első filmmusicalt a maffiáról, a nápolyi énekes-szerző **Nino d'Angelo** vérpezsdítő dallamaira. Hatalmas tiltakozás kísérte a Broadway-musicalek stílusában készített paródiát, amely a maffia rituális szokásait leplezi le. Ám a közönség nyílt színi tapssal fogadta a filmet.

Női sztárokban igencsak szűkölködött az idei fesztivál. **Mira Sorvinót, Quentin Tarantino** jegyesét és **Emma Thompson**t leszámítva – ez utóbbi színpadi színésznő édesanyjával osztozott egy **Alan Ricman**-filmben – filmcsillagokat csak a mozivásznon láthattunk. **Sophie Marceau** összekülönbözött a rendezővel, ezért nem kísérte Velencébe a *Marquise* című filmet, amelyben a 17. század *Marilyn Monroe*-ját, *Molicre* társulatának sztárját alakítja. **Nasstasja Kinski** szintén távol maradt. Ő a **One Night Stand,** egyéjszakás szerelmi kaland női sztárja. A film két férfi főszereplője, **Wesley Snipes** (ő kapta a legjobb férfi alakítás díját) és a *Twin Peaks*ből ismert **Kyle MacLachlan** azonban személyesen is meghódította a női szíveket. **Jeremy Irons** közismert szerénységével és közvetlenségével hatott: mostanában a szerelmes szerepek köszöntenek a legintellektuálisabb angol színészre. A Hongkong visszacsatolásának előestéjén játszódó *Chinese box*ban egy szerelmiháromszög-történetet él át **Gong Li**vel. Az ex-007-es ügynök is a Lidóra hajózott: **Timothy Dalton** maga vezette a motorcsónakot, míg a filmvásznon egy terrorizmussal harcoló ír felügyelőt alakít a *The Informant* című filmben. A velencei éjszakákat a tangószenvedély és a szerelem színeivel gazdagította az *Orlando*val világhírűvé lett **Sally Potter.** *A tangólecke* című filmben partnere, akárcsak az életben, a leghíresebb argentin tangótáncos, **Pablo Verón. Robert De Niro, Harvey Keitel** nem akartak osztozni a velencei közönség rajongásában **Stallone**ával, aki **Ray Liottá**val képviselte a *Copland* című filmjét. Sly tizenöt kilót szedett fel a szerep kedvéért, amelyben a *Rocky I.* óta – szakítva izomhős image-ével – pályafutása legjobb alakítását nyújtja. Velence másik szupersztárja **Harrison Ford** volt, az *Air Force One*-nal, amelyben nem kisebb személyiséget formál meg, mint a gépeltérítés áldozatául eső amerikai államelnököt. **Harrison Ford**-láz töltötte be a Lidót, a kulcstartóktól a megaplakátokig mindenütt a derék amerikai színész képe nézett vissza. Egyébként **Mastroianni** nevét ezentúl díj is viseli, amelyet felváltva a cannes-i és a velencei fesztiválokon ítélnek oda ezentúl. Noha az új igazgató fesztiválpolitikája „takarodót" kíván fújni a sztároknak és Hollywoodnak éppúgy, mint a fotósoknak, Velence ebben az évben is bizonyította, hogy sztárok nélkül nincs fesztivál.

Szentgyörgyi Rita
(Velence)

Harrison Ford és Wolfgang Petersen – ők elmentek Velencébe

Gyász Londonban

Lady Diana gyászszertartásán a szórakoztatóipar számos nagysága is képviseltette magát a walesi hercegnő tisztelői, barátai közül. Képünkön Nicole Kidman és Tom Cruise, Steven Spielberg, az előtérben Sting és felesége, Trudy Styler várja, hogy beléphessen a szertartás színhelyére, a Westminster apátságba.

VIDEO CSÚCSON

OKTÓBER 28-TÓL A VIDEOTÉKÁKBAN!

EGY ZSENIÁLISAN
FURCSA PÁR.

CSAK VIDEON!

CSAK VIDEON!

A FILM FORGATÁSA SORÁN
VALÓDI ANYÁKNAK
NEM TÖRTÉNT BÁNTÓDÁSA.

UIP DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT. · CIC · Paramount A VIACOM COMPANY · UNIVERSAL

UIP-DUNA FILM, 1021 BUDAPEST, HÜVÖSVÖLGYI ÚT 54. Tel.: 394-0007, Fax: 274-2177

Kansas City

Minden, csak nem hétköznapi gengsztertörténet a *Kansas City*, *Robert Altman* Amerika-mitológiájának újabb darabja. A világhírű rendező jövőre ünnepli pályafutásának ötvenedik(!) évfordulóját, s mióta a *M.A.S.H.*-sel végleg megtalálta saját művészi útját, szisztematikusan halad végig a populáris műfajokon. Mindenben kipróbálja tehetségét, s ma már nehéz eldönteni, melyik stílus, illetve melyik film a „legaltmanibb". Mert kevés amerikai film keletkezett a hatvanas–hetvenes évek fordulóján, mely a mai napig oly népszerű lenne, mint épp az említett *M.A.S.H.* (1970), ez a szokatlan hangulatú vígjáték a gyilkos humorú két katonaorvosról *(Donald Sutherland, Elliott Gould);* de Altman western-rendezőként se vallott kudarcot (*McCabe és Mrs. Miller,* 1971), s amikor egy másik hagyományosan amerikai műfajban, a detektívtörténetben próbálta ki magát, a legnemesebb alapanyaghoz, *Raymond Chandler A hosszú búcsú*jához (The Long Good-bye, 1973, magyarul, könyvalakban: *Elkéstél, Terry*) nyúlt vissza. Több mint harminc éve volt már a pályán, amikor egy új felfogású *Popeye*-rajzfilmmel jelentkezett, majd 1985-ben közreműködött *Makk Károly Játszani kell* (Lily in Love) című amerikai–magyar koprodukcióban készült komédiájában, melyet a rendező *Molnár Ferenc* színdarabjai alapján forgatott *Christopher Plummer*rel, *Elke Sommer*rel és *Szabó Sándor*ral. Ez csupán néhány mozaik Amerika egyik legszínesebb életművű rendezőjének pályájáról.

GENGSZTERFILM A SZÜLŐVÁROSRÓL

Nem csoda hát, hogy Altman eljutott a gengszterfilm ötletéhez, s még kevésbé csoda, hogy azt épp Kansas City városáról forgatta. Otthon érezte magát arrafelé, mivel ott született 1925-ben. A forgatókönyv társszerzője, *Frank Barhydt* szintén onnan való, ő kezdte felkutatni a harmincas évek még élő tanúit, akikkel aztán a rendező és ifjabb kollégája interjúkat készített, hogy hiteles és nem könyvízű információkhoz jussanak a kutatott korról.

E szokatlan dramaturgiájú filmhez Altman a maga kisgyermekkorát választotta időpontul. A történet 1934-ben, az Egyesült Államok történetének egyik válságos időpontjában játszódik. Az Altman által talán leginkább kedvelt korszak ez, hiszen már korábbi, *Thieves Like Us* című produkciója 1936-os eseményeket tárgyal. Gazdasági válság, gengszterhatalom, csak névleg létező szesztilalom, illegális szerencsejáték, korrupció, mégis energiától pezseg az (éjszakai) élet, az ügyesek vállalkoznak, sokan úgy érzik, itt a cselekvés ideje. Ilyen akkoriban Kansas City, a minden ízében demokrata város. A polgárok előtt ott a példa: Tom Pendergast, a „Főnök", aki egy nagy amerikai várost tart a kezében úgy, hogy maga nem válik az általa feltüzelt szenvedélyek rabjává. Kínálkozik a hasonlat: Kansas City miniatűr Amerika, az erőszak, a manipulált politikai élet és a korlátlan lehetőségek hazája.

E tabló mögött pedig háttérzeneként, egyben visszatérő motívumként ott halljuk a jazzt, mely kifinomultan művészi tolmácsolóinak kezén hol bársonyosan simogató és lírai, hol nyers és parlagi, hol pedig vadul szenvedélyes. A jazz a kor amerikai életének metaforája. A *Kansas City* Altman víziója arról az időről, amit *F. Scott Fitzgerald* találóan „jazz-korszaknak" nevezett. Gondoljunk csak a film híres szaxofonpárbajára *Lester Young* és *Coleman Hawkins*, a kor két nagy tenorszaxofon-virtuóza között, mely a mű egyik csúcspontja; a nagy zenei élményt Altman az utána következő brutális taxisofőrgyilkossággal ellenpontozza. Eufória és horror váltja egymást.

KORLÁTLAN LEHETŐSÉGEK

A lehetőségek tehát Kansas Cityben korlátlanok. Még egy kis senki, a Joplinban (kb. a világ végén) született, s az ottani tájszólásban beszélő női távirdász számára is. Blondie O'Hara *(Jennifer Jason Leigh)* felismeri, hogy életét csak egy hatalmas fordulat változtathatja meg, s a fordulat nem következhet be automatikusan; neki kell cselekednie. Blondie (= Szöszi) ugyanis vissza szeretné kapni férjét *(Dermot Mulroney)*, a piti kis csalót és tolvajt, akit a nagymenő gengszter, Seldom Seen (= Ritkán Látott) kapott el egy rosszul elsült rablótámadás alkalmával. Őt *Harry Belafonte* játssza, amúgy „brandósan". Blondie úgy képzeli, ha elrabolná Roosevelt elnök egyik tanácsadójának kábítószeres „Red" (= vörös hajú) feleségét, Carolyn Stiltont *(Miranda Richardson)*, cserébe visszakaphatná érte a piti és jellemtelen férjet, aki azonban mégiscsak férj, ő pedig halálosan szerelmes belé, noha a férfi önzése miatt kellett elvetetnie gyerekét.

Nos, a történet előterében a női emberrablás és annak következményei állnak. Blondie valóban végrehajtja nagy igényű, romantikus tervét, melyet a korabeli filmvászon csillagai *(Joan Crawford* és főleg *Jean Harlow*) sugallnak neki pisztolyos szerepeikkel. Csak azzal nem számol, hogy a társadalom két ellentétes pólusán álló nő is köthet barátságot egymással, márpedig Szöszivel és Vöröshajjal ez

A VÁROS ÉS A JAZZ

Az amerikai jazz szűken egy évszázados történetének megvan a maga topográfiája. Az első főváros New Orleans volt, ahonnan *Jelly Roll Morton, Joe „King" Oliver, Louis Armstrong* és *Sidney Bechet*, a század első felének valószínűleg legnagyobb jazzsztárjai származtak.

Ám az idővel megváltoztak az igények. Többen a nagy New Orleans-i tehetségek közül már egész fiatalon Chicagóba költöztek, mert ott jobban meg tudtak élni a zenélésből. Illinois állam fővárosa azóta is a jazz egyik fellegvára, s az ottani zene (elsősorban *Lester Bowie* és az *Art Ensemble of Chicago* lemezein) máig megőrizte „tisztán" fekete jellegét (például a fekete-fehér New Yorkkal szemben). New York maga csak valamivel később került fel a jazz térképére. Itt üzemelt a faji megkülönböztetést nem tűrő Cotton Club, melyet egy Coppola-film címe is megörökített (*Gengszterek klubja*), s ahol például *Duke Ellington* zenekarát lehetett hallgatni. Az 52. utcában egymást érték (és érik ma is!) a parádés zenei programokkal szolgáló szórakozóhelyek.

E három jazz-nagyváros mellett mindig sokkal kevesebb szó esett Kansas Cityről, mely „titkos" jazz-világvárosként működött a harmincas évek Amerikájában. A jazz itt is szorosan tapadt az alvilághoz, illetve az alvilágot is kezében tartó „Főnökhöz", Tom „Boss" Pendergasthoz, aki maga nem szeretett kirúgni a hámból, korai fekvő volt, de gondoskodott róla, hogy bárok virágozzanak. Idáig nem ért el a New York-i nagy lemezkiadók keze, New Orleans jazz-ihlető fúvós katonazenéjének hangja se hallatszott el ilyen távolságba: Kansas City muzsikusainak a maguk egyéni hangját kellett kialakítani. A félmilliós népesség (a 30-as évek közepén járunk!) mintegy 15 százaléka afro-amerikai, ők szolgáltatták a klubok zenei műsorait. S a bordélyokat, klubokat, bárokat üzemeltető alvilágiak szívesen vették a feketék muzsikálását, hiszen az közönséget csalogatott. A város életén csak igen mérsékelten éreztette hatását az alkoholtilalom, illetve a gazdasági válság. A zenés szórakozóhelyek mindenesetre nem zárták be, s a helyiek, valamint a környező államokból odalátogató vendégmuzsikusok jobbnál jobb koncertekkel szórakoztatták a hallgatóságot. A fellépők közül is kiemelkedett *Bennie Moten* és zenekara, s az általa meghívott vir-

történik... Az elrabolt Carolyn a film egyik legizgalmasabb karaktere, aki az ópium segítségével próbál kilépni saját világából, melyet nem tud mindenestül elfogadni. Az övékén kívül a film harmadik fontos jelleme Seldom Seené, a ravasz és a maga módján igazságos fekete gengszteré, aki átlát a társadalmat mozgató sötét erőkön, de megmarad embernek gettóbölcselőként, egy elnyomott kisebbség képviselőjeként. Mindazt megtestesíti, amiről *Count Basie* és *Duke Ellington* a zene nyelvén szól. Az önjelölt filozófus Seldom Seen megformálásához egyébként Belafonte-nak nem is nagyon kellett kibújnia a saját bőréből. Fiatal korában a jazz nagyjai, így a Kansas Cityben született *Charlie Parker* mellett játszott, majd kialakította saját énekstílusát, s a rasszizmus ellen is szóló lemezei milliós példányban keltek el. *Martin Luther King*et és *Nelson Mandelá*t a barátai közé sorolhatta. Harminc éve UNICEF-nagykövet. A Belafonte által játszott alak – akárcsak a film más szereplői – valós személyeket rejtenek. Seldom Seen sem fiktív karakter. Mint azt Robert Altman a francia *Positif* számára adott interjújában elmondta: valóban létezett ilyen nevű fekete bőrű gengszter, aki szivardobozban hordta a pénzét, egy lépést sem tett őrei nélkül, s matuzsálemi korban, kilencvennyolc évesen halt meg. Altman köztudottan nagy művészi függetlenséget nyújt színészeinek, így Belafonte az általa alakított személy jellemvonásait szabadon „összegyúrta" saját gengszter nagybátyjáról őrzött emlékeivel, s szövegének jelentős részét ő maga írta bele a forgatókönyvbe. Ily módon alakult ki a filmbeli fekete bandafőnök karaktere.

FILM ZENEI SZERKEZETTEL

S ha már a jazzt reprezentáló színes bőrű gengszternél tartunk, vissza kell kanyarodnunk a film és a zene kapcsolatához. A *Kansas City*t ugyanis szinte lehetetlen megérteni a jazz ismerete nélkül. *„...vicces módon valahogy erről szólt az egész film. A történet olyan, mint egy jazz-szám. A filmet inkább kör alakúnak látom, mint egyenesnek, a szerkezete alapvetően zenei... és a két lány beszélgetései is jazz-riffekre emlékeztetnek. Nem arról beszéltek, ami történt velük. Inkább olyanok voltak, mint egy szaxofonjátékos, aki a hangszerét fújja."* Így látja saját filmjét a rendező.

A *Kansas City* tehát jazz-film, annak a tág műfajnak új képviselője, amelynek az egész XXII. Deauville-i (USA) Filmfesztivált szentelték. Itt ismét láthatta a közönség az amerikai zenés film e kiváló (s nálunk sajnos szinte teljesen ismeretlen!) irányzatának majd' összes klasszikusát: az 1943-as *Stormy Weather*t *Cab Calloway* és *Fats Waller* közreműködésével; az 1960-as *Jazz on a Summer's Night*ot *Thelonious Monk*kal, *Sonny Stitt*-tel és *Dinah Washington*-nal; majd az 1986-ban készült érzékeny *Tavernier*-produkciót, a *'Round Midnight*ot *Dexter Gordon*nal és *Herbie Hancock*kal, *Clint Eastwood* két évvel későbbi *Bird*jét, mely *Charlie Parker* életét dolgozza fel, valamint *Michael Elias* négy évvel ezelőtti *Lush Life*-ját. Ez is hommage-film: *Billy Strayhorn*ról, *Duke Ellington* házi szerzőjéről és jobbkezéről szól. A *Kansas City*t ilyen mezőnyben láthatták a kíváncsiak: a fesztivál egyik díszelőadása volt.

Máté J. György

tuóz szólisták: a szaxofonos *Lester Young* és *Coleman Hawkins*, *Jimmy Rushing*, *Mary Lou Williams* és *Bill Basie*, a Moten-nagyzenekar későbbi irányítója, akit a világ *Count Basie* néven tisztel. Ám a elegáns névsorból nem felejthető ki a város zseni-szülötte, a következő évtized jazz-divatja, a bebop egyik királya, *Charlie Parker*, akinek működésétől a modern jazz kezdetét számítják. Parker fejleszti majd tökélyre a jam session zenélést a negyvenes évek közepén, olyan partnerekkel, mint *Dizzy Gillespie*, *Red Norvo*, *Teddy Wilson* és *Miles Davis*. Történetünk idején Parker még zöldfülű: csak hallgatja a nagy elődöket ebben vagy abban a füstös lokálban.

Robert Altman, aki maga is tizenéves korától kezdve járt jazzklubokba, hogy többek között *Jay McShann* zenéjét hallgassa, s aki *Woody Allen*, valamint *Clint Eastwood* mellett talán a legnagyobb jazz-kedvelő Amerika filmes sztárjai közül, nagy zenetörténeti érdemeket szerzett azzal, hogy filmje segítségével ismét az érdeklődés előterébe hozta az elfeledett jazzvárost.

Altman nem csupán annyit tett, hogy Kansas Cityt kiemelte a feledés homályából; a film felmérhetetlen zenetörténeti jelentősége abban áll, hogy silány zenei divatok idején népszerűsít egy sokkal igényesebb muzsikát.

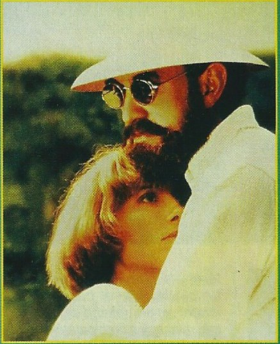
A fehér bőrű Robert Altman ritka empatikus képességgel nyúlt a fekete témához. Nem csoda: gyerekkorában fekete szolgálójuk volt, az ismertette meg kedvenc slágereivel a rádióban. Volt egy felvétel, amit különösen szeretett, ez volt a *Solitude Duke Ellington*tól. Altmannak mindig alapélménye maradt a swing, mely a rádióállomásoknak köszönhetően egész Amerikában közkedveltté vált. Csak az ötvenes évek rock and rollja, majd a popzene tudta csökkenteni népszerűségét a fiatalabb hallgatók között. Ám az afrikai gyökerű zene ezt a válságot is kiheverte.

A rendező napjaink talán legjobb jazz-tehetségeit hívta meg filmjének muzsikus kulcsszerepeire: a virtuóz *Lester Young*ot például a világhírű zenészcsaládból származó *Joshua Redman* formálja meg, a további szaxofonos szerepekkel *James Carter*t, valamint a veterán avantgárd művészt, *David Murray*t bízták meg. Mellettük keresett ritmusszekció hallható, melynek tagjai maguk is a világ legjobbjai közül valók: *Christian McBride* bőgőn, *Geri Allen* (Mary Lou Williams szerepében) zongorán és *Victor Lewis* dobokon.

Charlie Parker életrajzából és a kortársak elbeszéléseiből jól tudjuk, a legendás altszaxofonos nem szeretett próbálni. Azt élvezte, hogy a csak hevenyészve megbeszélt dallam- és ritmusváz ott a színpadon, előadás közben formálódik egésszé. Altman is ezt az elvet követte a meghívott muzsikusokkal. Csak néhány próbát tartottak, az „igazi" játék a felvételek alatt zajlott, jam session formában. A filmben „minden egyes hangjegy élő" – ahogy Altman fogalmazott találóan.

MEGJELENÉS: OKTÓBER 15.

ART-FILMEK

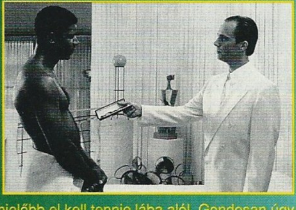

A FESTŐNŐ SZERELMEI - CARRINGTON
(Carrington)

Tombol az első világháború, de a londoni bohémvilág továbbra is éli gondtalan életét. Ebből a miliőből utazik el vidékre baráti látogatásra Lytton Strachey, homoszexuális író. Alighogy megérkezik Vanessa Bell házába, az ablakon kipillantva megakad a tekintete egy aranyszőke, kék szemű hölgyön. Kiderül, hogy az őt annyira elbűvölő teremtés nem más, mint Dora Carrington, a fiatal festőnő. Lytton és Carrington között különös, idillikus kapcsolat szövődik. Közösen kibérelnek egy házat, ott alkotnak, és szabadságvágyukat követve szakítanak a szigetország összes tabujával. Kapcsolatuknak az sem vet véget, amikor Carrington férjhez megy egy jóképű tiszthez.

Színes, szinkronizált angol játékfilm (123 perc)
Főszereplők: Emma Thompson, Jonathan Pryce
Rendezte: Christopher Hampton

VARRAT
(Suture)

Clay és Vincent féltestvérek, de csak apjuk halála után ismerik meg egymást. Az apa gyilkosság áldozata lett, a fő gyanúsított Vincent. A cinikus, mindenre elszánt alak fivére nyakába varrja tettét. Ehhez azonban Clayt is mielőbb el kell tennie lába alól. Gondosan úgy rendezi a dolgokat, hogy a mit sem sejtő Clay az ő autójában, az ő ruháját viselje, amikor a kocsiban elhelyezett bomba robban. Vincent biztos abban, hogy Clay holttestét majd az övének tekintik. Clay azonban csodával határos módon túléli a gyilkossági kísérletet. Felismerhetetlen arccal és teljes amnéziában kerül kórházba, ahol két orvos kísérli meg arcának helyreállítását, emlékezetének visszaállítását.

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm (93 perc)
Főszereplők: Dennis Haysbert, Mel Harris
Rendezte: Scott McGehee, David Siegel

CSATAMEZŐK (BATTLEFIELD)
(A DEFINITIVE HISTORY OF THE DECISIVE BATTLES OF WORLD WAR TWO)

A monumentális hatrészes angol sorozat kronológiai sorrendben mutatja be eredeti dokumentumfelvételek alapján a II. világháború leghíresebb csatáit.
A sorozat első két része, a CSENDES-ÓCEÁNI és a SZTÁLINGRÁDI csata október 18-tól vásárolható meg az alábbi címeken:

Viszonteladók részére:
SELECT VIDEO (október 20-tól): 1131 Budapest, Kámfor u. 22.

Lakosság részére:
MOKÉP Rt. Videokiadó: 1054 Budapest, Honvéd u. 7.
MOKÉP Rt. Király Téka: 1051 Budapest, Király u. 40.

A sorozat következő két része novembertől vásárolható meg!

BALEKOK ÉS BANDITÁK

A film hőse szakadt értelmiségi, most is állás nélkül van. Elkeseredésében elhatározza, hogy hivatásos bűnbak lesz és ezentúl ebből fog élni. Ő lesz az, akire rá lehet kenni a balhét. Megnyitja a dr. Bűnbak-irodát, ám már az első ügy miatt majdnem meglincselik és hamarosan börtönbe kerül. Itt ismerkedik meg a titokzatos maffiózóval, Basiliscus úrral. Az ő segítségével kerül ki a börtönből és új céget alapít. A vállalat virágzik, de ő egyre inkább ráébred arra, hogy csak egy bábfigura, és fellázad Basiliscus úr ellen. A maffiózó megbocsát neki és kinevezi az Afrikai Gyémántbányák vezérigazgatójává. Egy napon erről a cégről is kiderül, hogy nagy blöff az egész, és rádöbben, hogy megint egyedül maradt a pácban.

Színes magyar játékfilm (95 perc)
Főszereplők: Cserna Antal, Györgyi Anna, Melis György
Rendezte: Bacsó Péter

DRAKULA HALOTT ÉS ÉLVEZI
(Dracula Dead and Loving It)

Erdély, 1893. Drakula gróf elhagyni készül szülőföldjét, ahol már nem tud friss vérhez jutni. Mozgalmas utat követően a gróf megérkezik új székhelyére. A viktoriánus Anglia ideális vadászterületet jelent számára szerelemre szomjazó hölgyeivel. Egy olyan kifinomult férfiú, mint amilyen Drakula gróf, nem hagyhatja hidegen őket. Itt van mindjárt Lucy, aki azonnal fel is kelti érdeklődését. A vámpír denevérré változva repül be a sóvárgó lányhoz és éltető vérhez jut nyakán ejtett harapásával. A gróf következő áldozata a szűzies Mina, aki Drakula éles szemfogainak harapása által megismeri a gyönyör bódulatát. Mielőtt a vámpírvadászok végképp lecsapnának a szörnyetegre, az tesz még egy kísérletet, hogy denevérként elmeneküljön, ám a felkelő nap sugara a vámpírok számára végzetes...

Színes, szinkronizált amerikai vígjáték (85 perc)
Főszereplők: Leslie Nielsen, Mel Brooks
Rendezte: Mel Brooks

MEGJELENÉS: OKTÓBER 1.

MEGJELENÉS: OKTÓBER 15.

PORONTYOK
(The Brood)

Frank Carveth felesége súlyos beteg. Idegösszeroppanásban szenved, ezért Frank egy magánklinikán kezelteti. Az asszony csak a kislányával találkozhat, hetente egyszer. Az egyik ilyen látogatás után Frank furcsa jeleket fedez fel a kislánya hátán. Kiderül, hogy a feleség kezelőorvosa egy újfajta kísérletet alkalmaz a páciensein, a „pszichoplazma-terápiát". A klinikán különös halálesetek történnek, és a szálak az ördögi kísérleteket folytató dr. Reglanhoz vezetnek.

Színes, szinkronizált amerikai thriller (90 perc)
Főszereplők: Oliver Reed, Samantha Eggar
Rendezte: David Cronenberg

TÉTOVA ÁLMOK
(Scattered Dreams)

Egy egyszerű család próbálja bebizonyítani ártatlanságát. Egy nem létező adósság miatt tévesen tartóztatták le a szülőket. Gyermekeik árvaházba kerülnek, őket pedig hét évre ítélik. Kegyetlen játszma kezdődik a szülők ártatlanságának bebizonyításáért s a gyerekek nevelőintézetből való kimentéséért. Ám a család újraegyesítéséhez erőszakon és igazságtalanságon keresztül vezet az út.

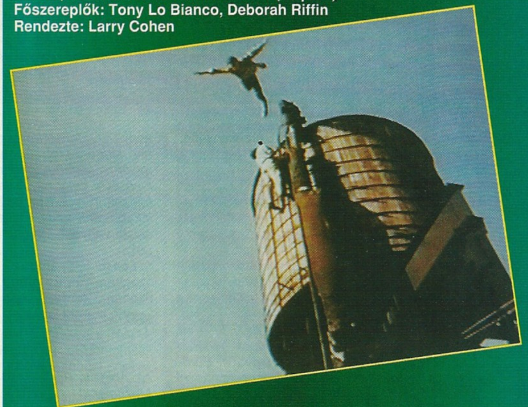

Színes, szinkronizált amerikai játékfilm (90 perc)
Főszereplők: Tyne Daly, Alicia Silverstone
Rendezte: Neema Barnette

DÉMON
(Demon)

Egy New York-i rendőr egy mániákus gyilkos után nyomoz, aki szabadon kószál a városban és fényes nappal válogatás nélkül lövi le az embereket az utcán. A nyomozás szálai egy titkos szervezethez vezetnek, amelynek a neve „Krisztus". Sok ártatlan ember esik áldozatául az értelmetlen mészárlásnak, de ez még csak a kezdete egy rettenetes lázálomnak.

Színes, szinkronizált amerikai thriller (91 perc)
Főszereplők: Tony Lo Bianco, Deborah Riffin
Rendezte: Larry Cohen

ÁLLATVÉDŐK
(Animal Protector)

Egy kis tengerparti szigeten titkos katonai, biológiai kísérletek folynak. A bázis parancsnoka, Whitlock vezetésével az őrség átveszi a hatalmat, hogy bosszút álljanak feletteseiken az őket ért sérelmek miatt. A hatóságok két ügynököt küldenek a szigetre a rend helyreállítására. A helyzetet bonyolítja, amikor egy csapat állatvédő is érkezik a szigetre, hogy megmentsék az ott lévő védtelen állatokat egy esetleges fertőzéstől. Az állatvédők a két ügynök segítségével felveszik a harcot Whitlock kegyetlen csapatával szemben.

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm (96 perc)
Főszereplők: David Carradine, Camilla Lunden
Rendezte: Mats Helge

MEGJELENÉS: OKTÓBER 21.

Rendezte:

MIKE LEIGH

***Mike Leigh* első átütő nemzetközi sikere, a *Mezítelenül* előtt csak kevesen tudtak idehaza arról, hogy az idén 53 éves, törékeny termetű, kopaszodó, ám lélekben fiatalos angol úr egyáltalán létezik, holott már akkor igencsak jelentős életmű állt mögötte. Hazájában számos különös színházi, televíziós rendezése, valamint játékfilmjei révén régóta híres és hírhedt, hiszen nézőtáborát mindig sikerült megosztania...**

Szerény költségvetés, társadalmi érzékenység, kegyetlen realitás, kiváló előadásban. A szakma az angol alkotók közül *Ken Loach*csal *(Kőzápor)*, *Stephen Frears*szel *(Az én kis mosodám, Mondvacsinált hős)* és *Peter Greenaway*-jel *(Párnakönyv)* állítja egy sorba.

Mindhármuk művészi pályájának közös jellemvonása, hogy a BBC számára készítettek filmeket. És ezek a művek mind az angol szocialista realizmus hagyományain a munkásokról, hétköznapi emberek hétköznapi életéről szóltak. *„De mint amennyire kiemelkedik egy jéghegy csúcsa, annyi a közös Frears munkáscsalád-filmje, a Snappers és a Titkok és hazugságok között... Loach nálam jóval idősebb. Ő a nagyapa. Európában és Amerikában szokás engem összehozni egy családba Loachcsal. Azt mondják Loach vagy én... Ken és én barátok vagyunk, és érdeklődéssel figyeljük ezt, mivel politikailag, ideológiailag és stílusukban nagyon különböző filmeket készítünk. Másképp nézzük a színészeket és játékukat. Ken mindig azt kérdezi, minek ismétlek annyit? Ő sohasem ismétel. Improvizál, és nem hív színészeket, hanem valódi szereplőkkel, mesterséges megvilágítás, technikai trükkök mellőzésével dolgozik. A valóság-műfajt kedveli. Kifejezetten marxista, politikailag orientált, míg én inkább csak balos, kis sz-szel szocialista és anarchista vagyok”* – végez őszinte összehasonlítást Leigh.

Loach Spanyolországban, *Frears* Amerikában forgat. Így Leighé maradt London.

© Microsoft Cinemania '97

❖

Az *Abigails Party* és a *Mezítelenül* című Leigh- mozik még annyi pénzből készültek, amennyit Hollywoodban egy partira szánnak. Az 1996-os cannes-i versengésen Arany Pálmát érdemelt a *Titkok és hazugságok*kal, hárommillió fontos költségével azért már elérte egy drágább amerikai független film büdzséjét. Nem tudni, hogy újabban a jobb anyagi körülmények miatt kíméletesebb-e a nézőkkel, de míg első celluloidjain mindent megtett, hogy elijessze a gyengébbeket, a *Titkok és a hazugságok* a 90-es évek egyik legoldottabb komoly-vígjátéka lett.

Leighnek van néhány különös ismertetőjele. Az egyik, hogy a szereplők kiválasztásban mármár túlságosan is igényes. Színészeitől bizonyos osztály, és földrajzi ismereteket vár el, és aszerint dönt mellettük, hogy előadói stílusuk, alkotói felfogásuk az övével megegyezik-e. A megcélzott minőségről valamit elárul, hogy kezei közül startolt *Tim Roth*, *Gary Oldman* és *David Thewlis*.

A téma minden esetben az angol vagy kifejezetten londoni alsóbb osztály életéből adódik. S Leigh, meglepő módon, nem használ forgatókönyvet. *„Ahelyett hogy szövegkönyvet készítenék és a közismert módon osztanám ki a szerepeket, behívom a színészeket és a forgatás előtt hosszú időt töltünk együtt. Mindenre odafigyelek, de még semmire nem kötelezem el magam. A feladat az, hogy ez idő alatt alakítsuk ki a karaktereket, azok egymáshoz való viszonyát, a háttértörténetet, a szereplők teljes világát. Azután kimegy a helyszínre a stáb, elkezdünk dolgozni. Kezdetben sok improvizációval, majd később nagyon pontosan, a már megszerkesztett, letisztult módon, ahogy a képen megjelenik.”*

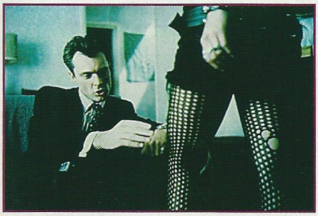
❖

Leigh a meghallgatásokkal és próbákkal öt hónapig vesződött, majd London keleti részén három hónap alatt forgatta le *Titkok és hazugságok* című filmet.

Fehér család, fekete gyerek, és számos mindannyiunkat érintő kérdés: szex, fogamzásgátlás, generációs viták, genetikai különbségek avagy a jóság és becsületesség a mai polgári világban.

Mezítelenül

Igencsak próbára tette London filmen látható utcája lakóinak türelmét, akik eleinte tiltakoztak a filmezés okozta kényelmetlenségek miatt. Az érintett londoniakat Leigh miatt ma inkább a büszkeség tölti el, mint a méreg.

Két nő ül egymás mellett egy kopott londoni kávézóban. Az egyik, Hortense *(Marianne–Jean Baptiste)* épp most mondta meg a másiknak, Cynthiának *(Brenda Blethyn)* hogy ő a lánya, akit 28 évvel ezelőtt örökbe adott. Cynthia hitetlenkedve fogadja a hírt, hiszen ő fehér, Hortense pedig fekete. *„Nem úgy értem drága, de soha életemben nem voltam fekete férfival" – mondja édeskés sipító hangján a nő. De ekkor döbbenten a semmibe mered a tekintete, majd könnyekben tör ki: „Isten hozott a családban Hortense!"* A jelenet sikerének titka, hogy maga Blethyn – egyébként Londonban ismert színpadi és televíziós színésznő – sem tudta, hogy lányát fekete színésznő alakítja: *„Láttam Marianne Jean–Baptiste nevét a szereplők listáján, de még sohasem találkoztam vele. Odamentem a forgatás napján a metrómegállóhoz, láttam Marianne-t és biztosra vettem, hogy nem lehet ő az, akire várok. Amikor megkérdezte, Ön Cynthia?, én tényleg azt hittem, hogy csak a technikai stáb tagja. Így amikor azt mondom a filmben, hogy itt valami félreértés van, az saját spontán megnyilvánulásom volt, minden színészi játék nélkül."* Lám, így készülnek a Leigh-filmek.

A család az a téma, amelyhez a rendező mindig visszatér. *„Csinálhattam volna filmet a rasszizmusról, egy feketéről, akinek például a rendőrséggel akad gondja. De ezzel semmi újat nem tudtam volna mondani. És ahogy a puzzle minden egyes darabja helyére került, úgy jöttem rá, hogy amiről valójában filmet akartam csinálni, az az identitás. Miként érzékeljük önmagunkat, és hogyan látnak bennünket mások."*

Mike Leigh két legismertebb filmje az egészet tekintve annyi, mint – a hasonlatot kölcsönözve – egy jéghegy csúcsa, de a *Titkok...* is elég ahhoz hogy lássuk: nem épp a juppi réteg az, amelyet, mint a London prolinegyedében felnövő zsidó orvos fia, közel érez magához.

❖

Az angol filmes szakmában Mike Leigh ragadványneve „az éremgyűjtő". Mégpedig azért, mert legtöbb filmjéhez díjak tapadnak. Az 1943-ban született rendező karrierjét 18 évesen a RADA (királyi színművészeti akadémia) ösztöndíjasaként kezdte, majd két év múlva színházi segédmenedzser és segédszínész lett. A Maigret-filmek egyik epizódjában is szerepelt. Megfordult London számos felsőoktatási intézményében, ahol különféle hasznos dolgokat, az iparművészeti főiskolán például díszlet- és jelmeztervezést tanult. Végül a londoni filmfőiskolát is megjárta. Első színművét *(The Box Play)* 22 évesen vitte színpadra. (Bár fő műfajának később a filmet tartotta, huszonkét színművet írt és rendezett.) Ugyanekkor *Arthur Halliwell*el megalapították a Dramagraphot, egy produkciós irodát, hogy előadhassák Halliwell darabját, melyet Leigh rendezett – de az iroda csődbe ment. És volt vagy 28, amikor leforgatta első filmjét, a *Bleak Moments*et, melyet a szakma igen sokra értékelt (Chicago, Arany Hugo-díj/ Locarno, Arany Leopárd, 1972). Azóta „gondol ki" filmeket. A BBC és a Channel 4 író-rendezőjeként alakította ki azt a stílust, melynek jellemzője pesszimizmus és káosz, humoros felütésekkel: *„Az angol munkásosztályból vett karakterek, különféle élethelyzetekben, keményen egymás arcába vágják az igazságot."* A 80-as években tovább ízlelgette a mozit. Az 1988-as *High Hopes*szal ismét gyarapodott az „éremgyűjtemény" (például Velence, kritikusok díja). Életből vett tragikomédia volt, a modern angliai élet árnyoldalairól, sok szívből jövő nevetéssel. A fókuszban egy munkásházaspár és tiszteletlen ikerlányaik álltak.

A lassan, de biztosan beérkező Leigh betöltötte a 46-ot is, mire rendezte magánéletét, és biztosabb anyagi alapokra helyezte fő tevékenységét, a filmezést. Kiválasztottja az 1990-ben bemutatott *Life is Sweet* főszereplője, *Alison Steadman*, míg filmvállalatát Thin Man Films (Sovány Ember Filmek) néven jegyezték be. A 90-es éveket nyitó *Life is Sweet* is az angol munkásosztály életéből vett boldogtalan mozi volt, csakúgy mint a *4 Days in July*. Ez utóbbi mellesleg az egyetlen, amelyben végre egy boldog házaspárt látunk. Leigh megkapta a kritikát: munkáinak hangneme egyre elviselhetlenebb, didaktikus, beteghumorú. Technikája viszont szemtelenül elmaradott. Kiagyalt, ahogy a színészeket bekalkulálja. Mindig ugyanazt a filmet csinálja. Ezek teljesen véletlen dolgok – szabadkozott Leigh – de mint mondta, szembe kell nézni ezzel a lehetőséggel. *„Végül is azt gondolom, az ember ugyanazt a filmet forgatja újból és újból egész életében".* Naturalista. Akkor is amikor olyan célzatos mint a briliáns ötpercesekben, ('75 ben televíziónak készített 6 kisfilm, melyek 1982-ig nem kerültek adásba) vagy tökéletesen közönyös és unott mint a *Bleak Moments*ben, vagy emelkedett amikor szereplőivel történt kellemetlenségek groteszk és abszurd oldalát hangsúlyozza *(Abigails Party, Grown Ups)*. *Chayefsky* és *Cocteau* egy személyben. De végül is annyi minden jó és találó, hogy elnézzük filmjeinek minden frusztráló és visszataszító momentumát. Persze ízlés dolga.

❖

A *Mezítelenül*lel végre leomlott a berlini fal Mike Leigh és a szélesebb közönség között. A film már nemcsak szokatlanul nyers és különleges, hanem élvezetes is. Szinte mindenkinek tetszett. A *Mezítelenül* az Azúr-parton a rendezőn kívül *Thewlis*nek is díjat hozott, aki a filmben a Londonban csatangoló filozofikus, dühös, állástalan manchesteri fiút alakítja. A film az ifjúság egy speciális létállapotát tükrözi, amikor a sok erőszak közben elvész a harmónia, a líra. Leigh csúcsköltségvetéssel készülő idei termése, a *Carrier Girls* is a hírek szerint e témát igyekszik körbejárni.

Titkok és hazugságok

A videókazettán minap megjelent *Titkok és hazugságok*, a tavalyi év legjobb cannes-i alkotása, az ötszörös Oscar-jelölt mű egyszerű, szerény film. Nincsenek benne különleges effektusok és slágerek sem. A kis sz-szel szocialista angol rendező egy ilyen furcsa filmmel nyerte el a nézők kegyeit, első ízben még Amerikában is. Igazuk lett azoknak, akik azt mondták, túl jó mozi ez ahhoz, hogy Oscart nyerjen. Az biztos, hogy eredetiségével és emberközeliségével túltesz sok nagy költségvetésű hollywoodi produkción. Annyira olyan, mint a valódi, hogy már-már azt hisszük, ez nemcsak film. Ez a valóság.

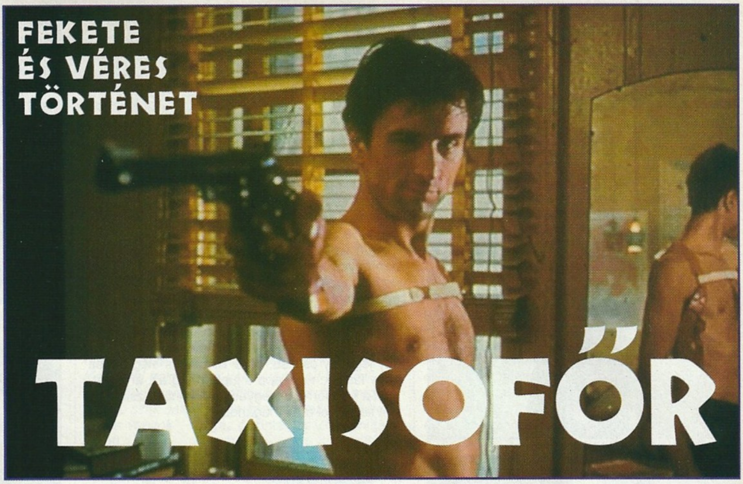
Varga Mária

Mike Leigh filmjei:

Bleak Moments (1971)
Hard Labour (1972)
Amandas Birthday (1974)
Nuts in May (1975)
Who's Who (1978)
Grown Ups (1980)
Home Sweet Home (1982)
Meantime (1983)
Four Days in July (1984)
The Short and Curlies (1987)
High Hopes (1988)
Life Is Sweet (1990)
Abigails Party
Mezítelenül (Naked, 1993) *(Odeon)*
Titkok és hazugságok (Secrets and Lies, 1996) *(Odeon)*
Carrier Girls (1997)

FEKETE ÉS VÉRES TÖRTÉNET

TAXISOFŐR

Ha valaki ismeri a várost, akkor az a taxisofőr. Előtte nincsen titok, leplezetlenül megmutatkozik a nagyváros a maga valóságában. De milyen is ez a valóság? Csillogó, villogó, mint a kirakat a főutcán? Fenéket! Ne a fényben nézd, napvilágnál, hanem éjjel, amikor a sötétség jótékonyan eltakarja a mocskot és a szennyet. Ám nem képes elfedni a rengeteg förtelmes figurát, az éjszaka megannyi vérszomjas ragadozóját, szerencsétlen csúszómászóját.

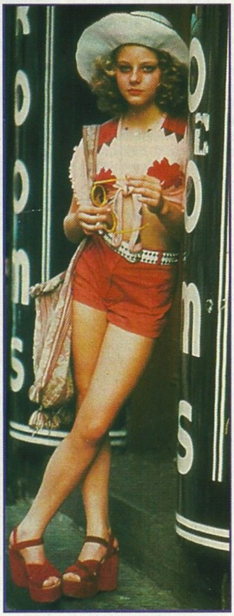
Nyomasztó a város éjjel, amikor nem tudja az ember, hogy jobb esetben mikor rabolják ki, rosszabb esetben vágják el a torkát, túléli-e az éjszakát? Mégis mindig van, aki vállalja a veszélyt. Kemény fiúk a taxisok, külön világot jelentenek, különösen az éjszakai műszak közkatonái. Kit a balsorsa vitt rá, hogy ezt csinálja, kit a nagyobb pénz reménye, kinek egyszerűen nem volt más. Beszűkült világ ez, kemény játékszabályokkal, ahol hibázni csak egyszer lehet, legyen az New York vagy Budapest.

❖

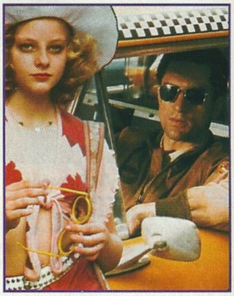
A taxisofőr (The Taxi Driver, 1976), Travis Bickle élete a taxihoz kötődik, illetve azon keresztül magához a városhoz, ehhez a romlott, koszos és visszataszító városhoz, amelynek egyik porszeme ő. Ám a város nem romlottabb és visszataszítóbb, mint Bickle, aki sajátosan nemes elgondolása szerint az egyik képviselőjelölt meggyilkolásán töri a fejét, majd szinte szerzetesi alázattal gyakorol a fegyvereivel, hogy azután a „végtelen" történet végén – erőszakosságát valamilyen formában mégis levezetve – igazságot szolgáltasson egy gyermekprostituáltnak, lemészárolva néhány kisstílű bűnözőt. Ám, talán mondani sem kell, valóságos hőssé magasztosul, amikor a legszebb pionír hagyományok szellemében saját kezébe veszi a törvényt, és leszámol a stricinek álcázott Gonosszal. (Ténykedését még a nagy *John Wayne* is megirigyelhette volna, ám a kedvenc lovát aligha cserélte volna föl taxira.)

❖

Tökéletesen profi alkotást készített *Martin Scorcese*. Az anarchia diadalát, a törvényen kívüli brutalitás himnuszát, a nevesincs taxis megdicsőülését. Nyomasztó valóság és gennyes látomás keveredik benne, sokszor megrekedve a tagadhatatlanul „hangulatos" és hiteles külső máznál. Mert valljuk be, hogy a briliáns stílus, a sötét víziók és a nagyszerű *Robert De Niro* játéka elfeledteti a forgatókönyv gyenge pontjait, Travis nem kellőképpen motivált cselekedeteinek mozgatórugóját. Miként nagyon felszínes, hiányos a magyarázat arra nézve is, miért kell a

gyilkosjelöltből ünnepelt hőst faragni, a törvényen kívüli brutalitást valósággal felmagasztalni? De ha még elfogadjuk is, hogy e különc taxisofőr a társadalom szemetét ritkítja, eléggé érthetetlen, hogy olyan rosszfiúkat öl, akikkel valójában semmilyen konfliktusa sem akadt. *„Ezek a stricik nem ártottak neki, sőt tulajdonképpen nagyon kedvesen bántak vele, azt szerették volna, ha jól szórakozik. Mindössze a munkájukat végezték, függetlenül attól, hogy ez micsoda rohadt és elvetemült meló"* – fogalmaz Scorsese.

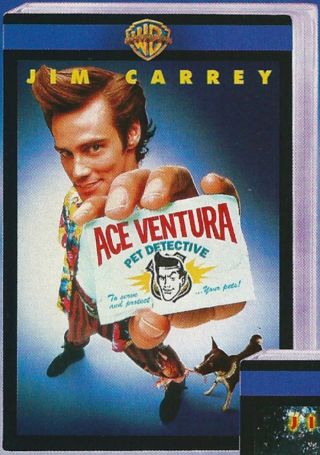
A rendező szerint Bickle maga a *„megtestesült anarchia – méghozzá az anarchia negatív oldala. Úgy vélem, az igazi rémálom itt tárulkozik fel"*. Az igazi rémálom azonban mégsem ez. Sokkal inkább az, hogy az alkotók nem kínálnak igazi megoldást a néző számára. Azzal, hogy nem ítélik el Bickle tettét, törvényesítik a törvényen kívüli erőszakot. Ez pedig beláthatatlan következményekhez vezethet. Hiszen az erőszak önmagát gerjesztő folyamat, amelynek a végén rendszerint elszabadul a pokol. Az élet – a legjobb forgatókönyvíró – már produkált néhány példát erre. Vagy lehet, hogy Bickle mégsem anarchista, csak egyszerű, öntudatlan áldozat, aki képtelen megtalálni helyét a társadalomban? Egy megkeseredett ember, aki felgyülemlett agresszióját a külvilág és a másik ember ellen irányítja? Nehéz tehát eldönteni, hogy Bickle Messiás, hidegvérű gyilkos vagy a körülmények áldozata. De akármelyik légyen is, *Charles Bronson Bosszúvágya* (Death Wish) valahogy hitelesebbnek, erkölcsileg inkább elfogadhatóbbnak tűnt két évvel korábban. Már ha egyáltalán elfogadható a civilizált társadalomban, hogy az ember maga számoljon le a rosszfiúkkal.

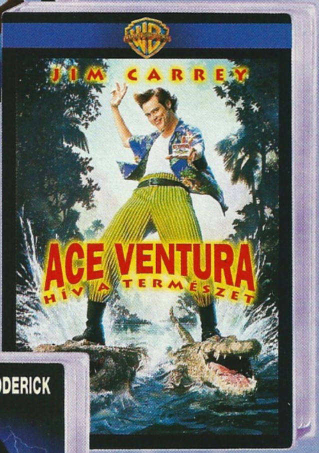
A sokat kritizált forgatókönyvet *Paul Schrader* saját tapasztalata alapján írta: miként él valaki a szürke nagyvárosban, pirulákat szedve, az éjszakáit pornómozikban töltve. Úgy tűnik, érzelmei nincsenek, minden kapcsolata kudarcba fullad. A *Michael Pye–Linda Myles* szerzőpáros szerint Schrader személyes kegyetlenkedéseinek egykori történetét, holland kálvinista származásának örökségét, és annak megszállott bűntudatát vegyítette egybe és formálta át egy monomániás históriájává. Ha ez igaz, csak örülhet az ember, ha nem istenverte holland kálvinusok leszármazottja!

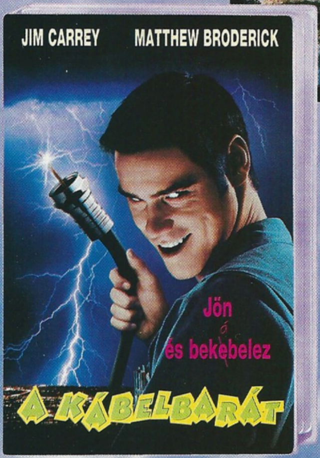
Ha eltekintünk ezen apró problémáktól, vérmérséklete szerint kiki akár élvezheti is a filmet, belefeledkezhet De Niro parádés alakításába. A nagyszerű színész ezúttal is hihetetlen átéléssel hozza szerepét, a hátán viszi el a filmet, amely a hetvenes évek egyik sokat vitatott alkotása lett. S mintha ez még nem lenne elég, hírhedt hírnevét tovább növelte a *Ronald Reagan* amerikai elnök elleni merényletkísérlet, amelynek elkövetője, *John Hinckley* indítékául az egyik főszereplő, a tiniprostit alakító *Jodie Foster* iránt érzett szerelmét jelölte meg.

Sz. G. G.

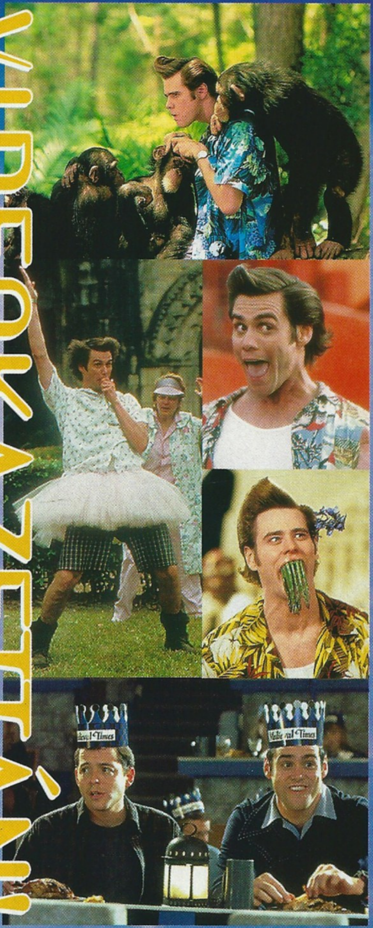
MEGVÁSÁROLHATÓK

VIDEOKAZETTÁN!

ACE VENTURA - ÁLLATI NYOMOZOO
ACE VENTURA - HÍV A TERMÉSZET
A KÁBELBARÁT

Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736
E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap:http://www.intercom.hu/

OKTÓBER 15-TŐL A LEGJOBB VIDEÓTÉKÁKBAN!
STEPHEN REA
HEATHER LOCKLEAR
KÉT LÖVEDÉK..
KÉT SZERETŐ...
KÉT ARCÚ TÖRVÉNY
KETTŐS BŰNJEL
BEST Kft.
1123 Budapest XII. ker.,
Győri út 18. fsz. 1.
Telefon: 202-14-49
6701 Szeged, Pf.:1167
(06-62) 441-028
A "HALÁLOS FEGYVER 1-2-3"
ÉS A "DRÁGÁN ADD AZ ÉLETED"
ALKOTÓINAK LEGÚJABB AKCIÓFILMJE

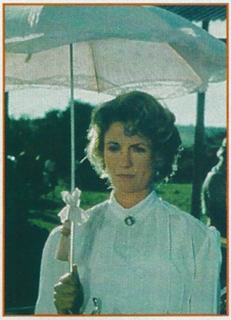
Egy angol nő a búr háborúban

1884-ben gazdag aranylelőhelyeket fedeztek fel Transvaalban, Afrika legdélebben fekvő részein. Így érthető, ha egy csapásra megnőtt a britek érdeklődése a térség iránt. E területen éltek békében a búrok – holland gyarmatosítók, majd letelepedők utódai – és a bennszülöttek. A búr köztársaságok feltették földjeiket, s a század végén ultimátumot intéztek Nagy-Britanniához: vonják vissza a fokföldi és a natali csapaterősítéseiket. A britek azonban ezt visszautasították, annál is inkább, mert nekik is fájt a foguk a természet gazdag kincseire. *Cecil Rhodes* brit politikus szorgalmazta leginkább az újabb gyarmatosítást. (Később az ő nevéből származott a Rodézia országnév.) A búr csapatok a visszautasítást követően betörtek Fokföldre és Natalba. Ezzel 1899-ben kitört a búr háború. A brit egységek azonban idővel fölénybe kerültek, s megszállták a búr fővárost. Az új hódítók a búr gyerekeket és asszonyokat táborokba zárták, és mindaddig fogva tartották őket, míg a búrok el nem ismerték a brit fennhatóságot. A vereenigingi békében 1902. május 31-én mindez megtörtént.

A háború idején Angliában akadt egy nő, bizonyos *Emily Hobhouse*, aki sorstársaihoz képest különös érdeklődést mutatott az egyre kegyetlenebbé váló események iránt. Szinte egyedül indított kampányt a táborokban élő nők és gyermekek emberhez méltatlan életkörülményei ellen. A betegségek mérhetetlen pusztítást végeztek a foglyok körében. A fehér asszonyok és gyerekek egyharmada nem élte túl a fogságot, a színesbőrűek között ez az arány még magasabb volt. Emily úgy érezte, tennie kell valamit. Kampányt indított a fogva tartott ártatlan emberek élete védelmében, s fellépése nem maradt hatástalan.

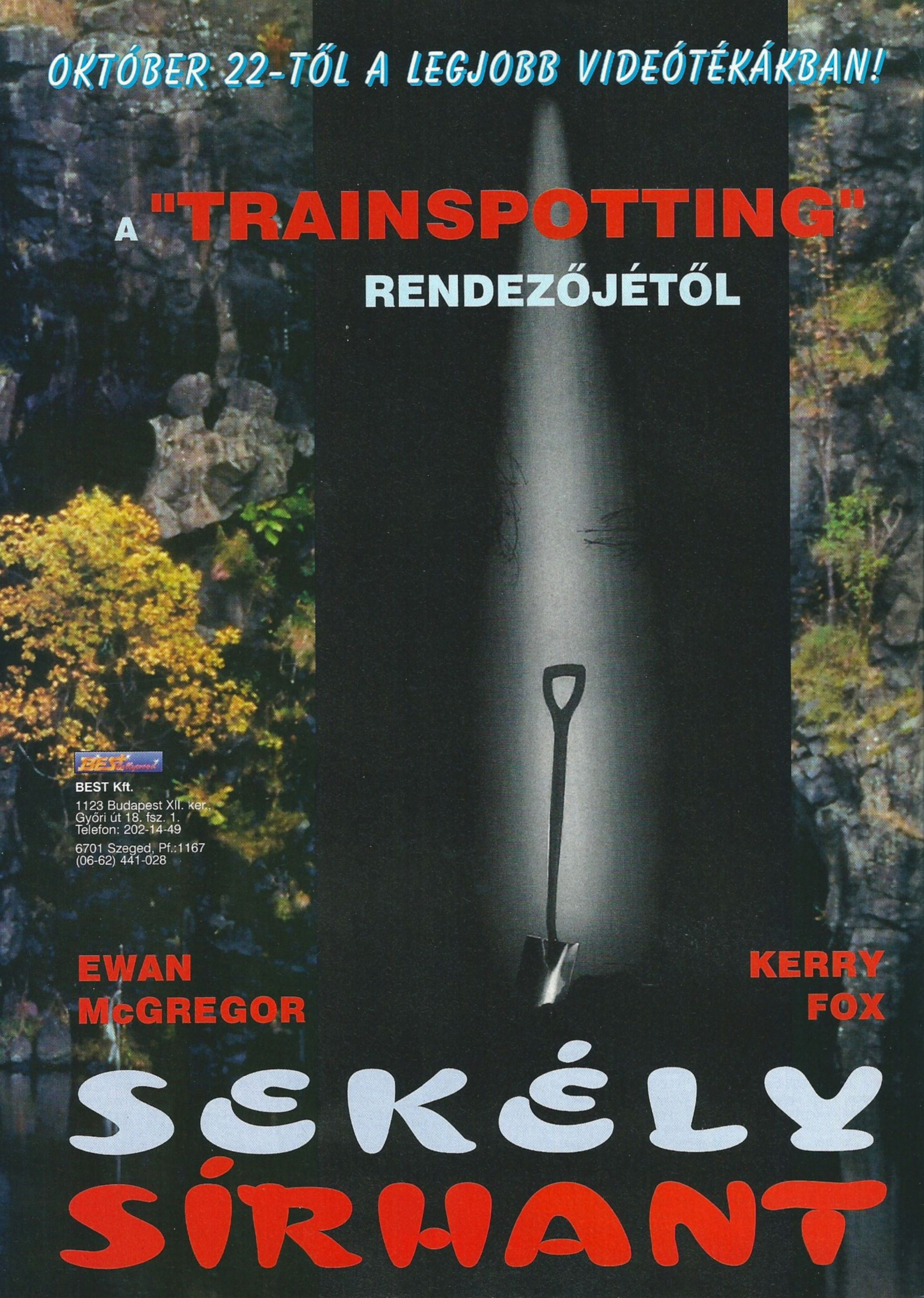
Az ő életének állít emléket az *Egy angol nő* (That Englishwoman) című film, mely az 1885-től 1926-ig tartó periódust öleli fel, Emily Hobhouse életén keresztül. *Veronica Lang* személyesíti meg az Angliában született és nevelkedett bátor hölgyet, akit a sors arra jelölt ki, hogy a történelem szinte ismeretlen hősnőjévé váljon. Az alkotás visszaidézi azokat az eseményeket, amelyeket e bámulatra méltó nő hajtott végre annak ellenére, hogy tudatában volt: saját országa árulónak tartja. Valóságos magánháborút vívott a brit birodalom ellen, hogy megőrizhesse emberségét, és egy kegyetlen háborúban megvédelmezze ártatlan embertársai életét az angol–búr háború idején. Miközben Emily a búr nemzet egyik hősévé vált, magányosan halt meg Angliában 1926-ban, megfosztva attól a tisztelettől, melyet kiérdemelt volna idővel saját országában is. A dél-afrikai kormány kérésére hamvait Dél-Afrikába szállították és végül nemzeti tiszteletadással temették el.

Dirk de Villiers, rendező ahhoz, hogy a tényeknek megfelelően mutathassa be az eseményeket, eredeti helyszíneken, többek között Fokvárosban is forgatott.

A századfordulón játszódó alkotáshoz történelmi jelmezek százait kellett elkészíteni mind a katonák, mind a polgárok megjelenítésére, s korabeli fegyvereket, közlekedési eszközöket is keresni, építeni kellett a viktoriánus kor stílusának megfelelően. A legnehezebb jeleneteket a táborban forgatták, melyet ugyanazon a helyszínen építették újjá, ahol egykoron eredetileg is állt.

A helyi lakók alakították a foglyokat, akiknek ősei egykoron a valóságban is ott raboskodhattak.

OKTÓBER 22-TŐL A LEGJOBB VIDEÓTÉKÁKBAN!
A "TRAINSPOTTING" RENDEZŐJÉTŐL
BEST Kft.
1123 Budapest XII. ker.,
Győri út 18. fsz. 1.
Telefon: 202-14-49
6701 Szeged, Pf.:1167
(06-62) 441-028
EWAN McGREGOR
KERRY FOX
SEKÉLY SÍRHANT

Túl az életen

A diktatúra és a látszólagos demokrácia között lavírozó társadalmi rendszerekben előbb-utóbb kétségtelenül a gengszterek és a korrupt hatóságok fogják képviselni a hatalmat. Filmen ez jellemzi a közeljövő Oroszországát is... John Anderson Wade *(Rutger Hauer)* vállalkozó, aki fantáziaképek megelevenítésére képes szilícium-chipeket csempész több-kevesebb sikerrel a kibertér orosz mániákusainak, úgy érzi, már elég vagyont sikerült szereznie és ideje, hogy visszavonuljon az üzleti életből. Barátnője, Katya azonban kettős játékot űz, s a férfi egykori partnerével, Merrickkel *(Mark Dacascos)* szövetkezik, hogy megszerezze a jelentős summát. Merrick azonban nem akarja, hogy szemtanú maradjon, s végez mindkettőjükkel. Az orosz hatóságok megtalálják a repülőtéren heverő két holttestet, látszólag megsemmisítik őket, ám Wade egy különleges kísérlet alanya lesz. Rekonstruálják az agyát, bioszintetikus szöveteket kap, s ezzel vissza tud térni az életbe. Persze nem puszta jótékonyságból hozták őt vissza a halálból, mivel megbízást kap arra, hogy derítse fel a Trojka elnevezésű, bűnözőkből álló szindikátus tevékenységét. Wade azonban nem kér a dologból, megszökik, hogy bosszút álljon Merricken és visszaszerezze a pénzét. A hatóságok azonban figyelemmel kísérik, s folyamatosan informálják róla az elnököt *(Bánfalvi Ágnes)*. Wade régi barátja, Mischka *(Patrick Dreikauss)* azt tanácsolja neki, felejtse el a múltat, de John elindul Moszkvába és meg is érkezik – Budapestre...

Húsz évvel ezelőtt, a *Mr. McKinley szökése* című szovjet sci-fi film vetítésekor derültség hullámzott végig a nézőtéren, amikor a képzeletbeli világvárosban kóborló, *Donatasz Banionisz* alakította főhős végigballag a Vörösmarty téren – jól kivehető volt a könyvesbolt magyar felirata –, majd a Belváros utcáin menekül üldözői elől.

Azóta a nyugati filmesek is felfedezték Magyarországot, különös tekintettel szép fővárosunkra. Visszatérve a filmre, hősünk a Hősök terén is megfordul, ahol kiberpunkok molesztálják, de ő marad felül, majd láthatjuk a Mátyás templomot, itt az út közben szerzett némi készpénz és ékszer ellenében sikerül fegyverhez jutnia – a görögkeleti pap ugyanis másodállásban ezzel foglalatoskodik. Egy elegáns kuplerájban összejön egy szőkeséggel, aki nem más, mint Marina, Merrick barátnője *(Yvonne Scio)*. A hölgy rögtön megszabadul majdnem teljes ruházatától, de a férfi nem e célból érkezett ide... Mischka elárulja barátját Merricknek, megpróbál végezni vele, de nem jár sikerrel.

Közben megérkezik Udo, Moszkva rendőrfőnöke *(John Thompson)*, aki ráveszi Wade-t, hogy kapja el Merricket. A moszkvai alvilág törzshelyén, a New York palota körfolyosóin és még használható termeiben ismét megtámadják Wade-et, ezúttal egy pucér leányzó gyakorolja rajta a dzsiudzsicu fogásokat. Marina is betéved, férfisovinisztának, kapitalista disznónak titulálja az éppen fojtogatott férfit, de azért segít rajta. Hazaviszi magához, bekötözi a sebét és ágyba is bújik vele. Az ölelkezést némi zaj zavarja meg, a lány foltos macskája sétál be a szomszéd lakás kitárt ajtaján. A bérlő *(Margitai Ági)* nincs itthon, de tévéje nyitva van és egy Kék fény-szerű műsor éppen Wade szimulált gyilkosságait mutatja be, amiket a békés polgári lakosság tagjain gyakorolt. Van itt még à la *Patyomkin páncélos* lépcsőkön legördülő gyerekkocsi és okulárés férfiú, akit egyik szemén talált a lövés... Megérkeznek a szomszédnő által riasztott kommandósok, de a párnak sikerül egérutat nyernie, a pénz viszont még mindig nincs meg. A Rác fürdő meleg vízű medencéjében a korrupt hivatalnokok Ványával *(Randall William Clark)* az élen figyelmeztetik Merricket, hogy végeznie kell Wade-del, hiszen az általa keresett összeg már régen a Trojka számláját gazdagítja. Illetlenség lenne elárulni a történet végét, de annyit elmondhatunk: mindenki elárul mindenkit, igazából vagy csak cselből, sokat lövöldöznek, de az orosz elnökasszony végül a helyén marad, persze a CIA segítségével, s az áldozatok posztumusz Vörös Csillag-érdemérmet kapnak...

Az amerikai-szovjet együttműködés már több filmben is előfordult. A *Gorkij Park*ban a moszkvai főfelügyelőnek egy kemény New York-i zsaru segít a gyilkosságok felderítésében, a *Vörös zsaru*ban egy moszkvai rendőr *(Schwarzenegger!)* ered az orosz drogkereskedők nyomába, s mindezt Chicagóban teszi. A Szovjetunióban játszódó jeleneteket *Walter Hill* rendező Budapesten forgatta...

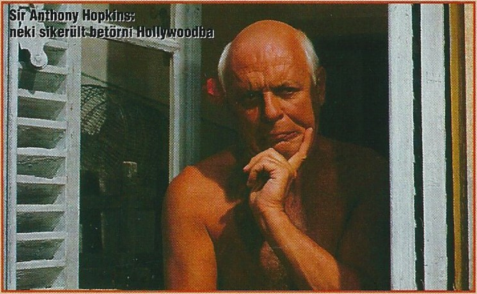
A Wade-et alakító *Rutger Hauer* harminchárom (!) filmjét mutatták be nálunk, a legismertebb talán a *Szárnyas fejvadász*, amelyben az egyik Nexus–6 androidot, Roy Battyt játszotta. A teremtmény a Tyrell Corporation alkotása, vájtszemű nézők ugyanezt a többé-kevésbé cirillbetűs feliratot fedezhetik fel az orosz főzsaru helikopterén is... Mark Dacascos formálja meg Merricket, őt a *Double Dragon – A medál hatalma* című filmben szereplő testvérpár egyik tagjaként láthattuk. A Ványát megszemélyesítő *Randall William Cook* nemcsak színész, hanem rendező és a speciális effektusok elismert szakembere is. *A sátán kapuja* című, szintén Tibor Takács által rendezett filmben ő gondoskodott a rémségek megelevenítéséről.

A *Túl az életen* (Redline) kellemesen szórakoztató kalandfilm, nagyjából minden a helyén van benne. Épkézláb sztori, verekedések, lövöldözések, némi szex és formás keblek – mi kell még egy ilyen mozihoz? Csak a néző...

Trethon Judit

...CELLULOIDHÁBORÚ ÉS

Az európai film elkötelezett hívei a legtöbbször arról panaszkodnak, hogy az öreg kontinens filmszínházait és videókölcsönzőit elözönlik az amerikai termékek, melyek – udvariasan fogalmazva – gyakran nem felelnek meg a jó filmről kialakult elképzeléseknek. Különösen Franciaországban, az európai film fellegvárában nézik rossz szemmel a hollywoodi stílus ijesztő térhódítását. S valóban úgy érezhető, hogy az amerikai forgatókönyvek és filmcsillagok néhány sikerrecept szerint születnek – és reprodukálódnak. Egy-egy újszerű vonásokat is mutató amerikai alapfilmnek (az úgynevezett kommersz produkciók között ilyennek tarthatjuk a *Sharon Stone* világhírét megalapozó *Elemi ösztönt* vagy a brit *Anthony Hopkins* nevét nemzetközileg ismertté tevő *A bárányok hallgatnak*ot) azonnal számos jobb-rosszabb rokona bukkan fel a piacon, melyek többnyire nyomába se érnek az eredetinek, ám a kevéssé finnyás filmrajongó ezeket is kikölcsönzi a tékákból. Az európai film azonban továbbra sem kelendő áru. A látványos hókuszpókuszokat mellőző kontinentális krimik nemigen versenyezhetnek népszerűségben *A hetedik*kel vagy akár egy *Eddie Murphy*-féle detektívbohózattal, különösen nem az amerikai kontinensen.

Sir Anthony Hopkins: neki sikerült betörni Hollywoodba

A másik gyakran hallható panasz az, hogy európai filmesek – tehetségtől és szakmai felkészültségtől függetlenül – képtelenek meghódítani a tenger túloldalán Eldorádóként hívogató amerikai piacot. Amerikának egyszerűen nem kellenek az olasz, francia, angol vagy német alkotások vagy sztárok.

Hazai sikerek, amerikai bukások

A két probléma furcsa, kissé skizofrén viszonyban áll egymással, hiszen a helyzet az, hogy sok európai színész és rendező, aki különböző fórumokon mélyen elítéli az Amerikából Európába áramló „kultúrszennyet", örömtől remegő kézzel írna alá egy szerződést bármely neves nagy kaliforniai stúdióval, ha ott egyáltalán tudnák, kicsoda is ő. De többnyire nem tudják. És ez gyakran sértődött haragot vált ki az európaiakból. Annál is inkább, mivel egyes felmérések szerint kontinensünk megasztárjai többnyire csak hazájukban képesek meghódítani a közönség szívét. Egy francia vagy olasz csillag új filmje Angliában már korántsem ér el olyan nézettséget, mint az említett országokban. A statisztikákból az derül ki, hogy az európai vezető színészek nemegyszer a kontinentális hírnév fennmaradásáért kell hogy küzdjenek. Amerikára, a távoli aranybányára mint meghódítandó terepre a legtöbben még gondolni sem mernek.

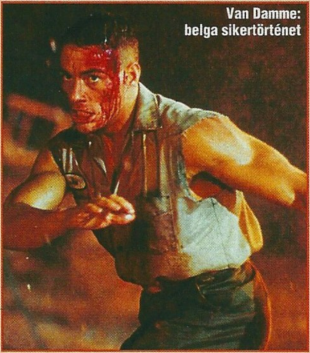
A határokon túli bukások legkirívóbb esetei a vígjátékok. A Németországban hallatlan népszerű *Otto*-sorozatot, *Otto Waalkes*szel a főszerepben, nem tudták befogadni más országokban. Hasonló sorsra jutott a holland *Flodder* vagy az olasz *Johnny Stecchino*, pedig ez utóbbiban napjaink egyik legjobb komikus vénájú színésze, *Roberto Benigni* látható. Benigni esetét az amerikai mozival azért is érdemes szóba hozni, mert ő két *Jim Jarmusch*-filmben is látható az Egyesült Államokban, tehát olyan rendező foglalkoztatta, aki Európában sokkal több értő nézőre számíthat, mint saját hazájában. A *Törvénytől sújtva* börtöntöltelékeként Benigni kétbalkezes olasz bevándorlót játszott *Tom Waits* és *John Lurie* oldalán. A komikus hatást épp azzal érte el, hogy a történetben nem tud jól angolul. Karikaturisztikusan tehát éppen azt a legfőbb akadályt testesítette meg tehát az olasz színész, amely a kontinensek közti átjárhatatlanságot a legjobban szimbolizálja: a kölcsönös nyelvi meg nem értést.

Angol sikerek

Az angol színészek természetesen sokkal jobb helyzetben vannak, mint francia vagy más nemzetbeli társaik: nekik ugyanis nincsenek nyelvi gondjaik az amerikai filmstúdiókban. De a sikerért áldozatot kell vállalniuk: szinte új hazát kell választaniuk. Amerikában kell letelepedniük, hogy folyamatosan foglalkoztassák őket, de legalábbis hosszú hónapokat kell távol tölteniük hazájuktól. A nagy tehetségű Shakespeare-színésznek, *Kenneth Branagh*-nak sikerült befutnia, elismerést szereznie, miközben önállóságát is meg tudta őrizni. Igaz, ő is krimivel kezdte (az átlagon felüli *Meghalsz újra*), de később sikerre vitte a *Sok hűhó semmiért* című *Shakespeare*-vígjátékot, s meglepő fogadtatást – és négy Oscar-jelölést – ért el monumentális *Hamlet*-feldolgozásával. Befutott Hollywoodban (ex)neje, *Emma Thompson* is, aki a *Howards End* színésznői Oscarja után forgatókönyvíróként is elnyerte az Oscar-szobrot (*Értelem és érzelem*). Eközben pedig vígjátéki főszerep is jutott neki a *Junior*ban, a nagy osztrák, *Arnold Schwarzenegger* oldalán. Külön fejezet lehet *Rowan Atkinson*, azaz Mr. Bean, aki egyedülálló sílusával és humorával tudta megkedveltetni magát az amerikai közönséggel, igaz, a nagy megmérettetés csak most következik a moziban, *Dr. Bean*ként, első egész estés Bean-játékfilmjében.

Gerard Depardieu: nem lett övé a zöld kártya

Különben Schwarzenegger és a belga *Jean–Claude Van Damme* hollywoodi sikertörténete külön fejezet, hiszen ők nem európai színészként érdemelték ki, hogy Amerika nyugati partján felfigyeljenek rájuk. Sportemberként hívták fel magukra az amerikai filmipar figyelmét, és kezdetben elegendő volt izmos testük mutogatása, illetve a „verekedéstudomány" ahhoz, hogy vászonra kerüljenek. Érvényesülésükhöz az amerikai életformát választották és végleg az Egyesült Államokban telepedtek, „amerikaivá" válva.

Van Damme: belga sikertörténet

Francia és olasz kivételek

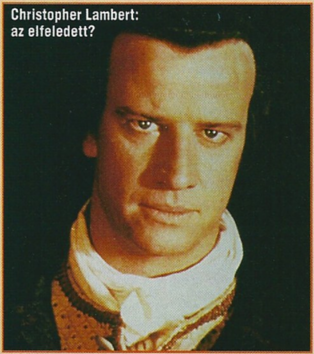
Az eurosztárok amerikai ismeretlenségének egyik fő oka az, hogy nem beszélik elég jól az angolt ahhoz, hogy akár csak ideiglenesen is amerikai színésszé válhassanak. A francia pél-

S..-BÉKE

dák a legbeszédesebbek: *Sophie Marceau, Jean Reno* vagy *Irène Jacob* nem utolsósorban jó angoltudásának köszönhetett fontos szerepeket angolszász produkciókban – *A rettenthetetlen*ben, a *Mission Impossible*-ben és a *Győzelem*ben. Ugyanakkor kritikus hangok érték *Juliette Binoche*-t, *Gérard Dépardieu*-t vagy *Emmanuelle Béart*-t, amiért angol kiejtésük tökéletlen maradt a forgatásokon. *A kritika ellenére* Depardieu megállta a helyét (Zöld kártya, 1492), keresett színész lett Amerikában is. *Marceau,* aki *Mel Gibson* oldalán angol nyelven is hitelesen játszott, 1997-ben már egy újabb amerikai produkcióban is látható: *William Nicholson Firelight*-jában. A sikertelenek közé tartozik még a *Hal Hartley Amatőr*jében kulcs-

Egy osztrák és egy angol összehajol: Schwarzenegger és Emma Thompson a Juniorban

Christopher Lambert: az elfeledett?

szerepet kapott – magyar származású – *Isabelle Huppert,* vagy a több tengerentúli kalandfilmben kipróbált, de az arrafelé mára józszerivel el is feledett *Christopher Lambert.*

Az is fájdalmas igazságként hathat az érintettekre, hogy a nemzetközi porondon népszerűvé vált filmeket nem feltétlenül, sőt elsősorban nem a sztárok fémjelzik. *Philippe Noiret* neve önmagában még kevés lett volna a *Neruda postása* diadalútjához. A mintegy hetvenmillió dollárt hozó sikerdarab forgatókönyve nemzeti hovatartozástól függetlenül volt képes hatni a közönségre. *Michael Radford* filmjében egyébként a befogadhatóság, az igényes kivitel és a két főszereplő, *Troisi* és *Noiret* remek játéka szerencsésen ötvöződött. A *Cinema Paradiso* esete is e kategóriába tartozik.

Negatív hősök

A hollywoodi produkciók kutatói jól tudják, s az ottani producerek sem rejtik véka alá, hogy a sztároknak védjegy-szerepe van az amerikai filmiparban. *Sylvester Stallone* vagy *Kevin Costner* neve a szereplők élén informatív jelentőségű: a nézőnek nagy esélye van rá, hogy az új filmben megint azt kapja majd, amit már megszokott kedvenceitől, s amit el is vár. A helyszínek, a történelmi korok változhatnak, de a karakter viszonylag állandó. Az így kialakult „védjegyrendszerbe" igen nehéz feliratkoznia a nyelvi árnyalatokat kevésbé értő és Amerikában úgyszólván névtelen külföldinek. Különösen akkor, amikor Európában szinte teljesen ismeretlen a remekül működő amerikai stúdió- és ügynökrendszer. A jelenleg Kaliforniában élő *Isabelle Adjani* is bevallotta interjúiban: idegenül mozog a hollywoodi mennyországban, mely az eurosztár számára minden, csak nem paradicsom. S nemcsak azért, mert a rendszer más, és az európai nagyság után talán meg sem fordulnak a Los Angeles-i utcán. A született amerikai sztárok, szinte kivétel nélkül, pozitív hősszerepekben lesznek azzá, akik; a nyelvi akadályokat leküzdő külföldiekre azonban legtöbbször negatív szerepek várnak. *Alan Rickman* és *Jeremy Irons* csak gonoszt játszhatott a *Die Hard* egyes részeiben; *Sean Bean* terrorista lett a *Férfias játékok*ban; *Nigel Hawthorne* A *pusztító*ban vált gyűlöletessé; a *Harrison Ford*-féle *A szökevény*ben sem meglepő ezek után, hogy a kétszínű orvost, aki Ford feleségének meggyilkolásáért felelős, egy nem amerikai színész, *Jeroen Krabbe* alakította. A *Schindler listája* kegyetlen SS-tisztje *(Ralph Fiennes)* szintén angliai importhős. *Armin Mueller-Stahl (Zenedoboz)* és *Gary Oldman* (Drakula gróf!) esete is ezt példázza. (Oldman pozitív hősként – Beethovenként – megbukott.)

Újraforgatott francia filmek

Legutóbb *Angus Finney* írt könyvet az európai film gondjairól és kapcsolatáról az amerikai filmvilággal (*The State of European Cinema: A New Dose of Reality*). De a két kontinens filmipara közt mélyülő szakadékról már fél évszázaddal ezelőtt is keserű szavakkal szóltak a mindkét világot közelről ismerő szociológusok, *Th. W. Adorno* és *M. Horkheimer*. A szakemberek minden korban világosan látták, hogy a problémák részben anyagi természetűek. *Carlo Lizzani* a hetvenes évekről írja, hogy mind kevesebb lett az eladható európai színész, rendező és forgatókönyvíró. A kommersz film térhódítása Olaszországban is nyilvánvaló volt, s míg Amerikában szuperköltségekkel készült egy-egy film (*Waterworld* és társai), addig az európai rendezők minipénzekkel voltak kénytelenek dolgozni. Lizzani *Marco Ferreri* esetét említi, aki nemegyszer filmbarát milliomosok könyöradományaiból forgatott, *Fassbinder* (és mások) saját honoráriumukat forgatták vissza filmekbe. Nem kétséges, hogy *Hitchcock* amerikai diadalútját is elsősorban pénzügyi, nem pedig művészi megfontolások előzték meg.

Érdekes jelenség a francia filmek esete az amerikai piaccal. Úgy tűnik, a gallok alkotásaiban nem bíznak az amerikai forgalmazók, bár érzik, tudják, hogy a francia filmekkel nincs baj. Nem véletlen azonban, hogy inkább vállalják, hogy egy az egyben lekoppintják a francia produkciókat – vagyis dollármilliókat áldozva amerikai filmesekkel, amerikai színészekkel, amerikai környezetben újra leforgatják az alkotást –, mint hogy a kész francia mű forgalmazására vállalkoznának. Így született meg például legutóbb a *Dzsungelből dzsungelbe* című vígjáték *Tim Allen*nel, mely az *Egy indián Párizsban* című francia film remake-je, Párizs helyett New York-i helyszínnel. *Az ördöngősök*ből *Az ördög háromszöge* lett (*Sharon Stone* főszereplésével), de a

Sophie Marceau – Ő jól tud angolul

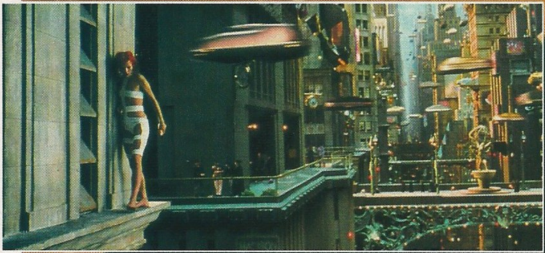
Martin Guere visszatéréséből is *Sommersby* lett *(Jodie Foster, Richard Gere* alakításával). Úgy tűnik, nem felelt meg az amerikai piacra a bájos *Három férfi és egy mózeskosár* sem, *Három férfi és egy bébi* vált belőle (*Tom Selleck*kel). És hiába ügyetlenkedett *Pierre Richard* magas szőke férfiként felemás cipőben, e cipőbe Amerikában *Tom Hanks* bújt bele, immáron magas barna férfiként. *Gerard Depardiue*-t pedig az a megtiszteltetés érte, hogy a *Hanta-palinta* című francia film amerikai feldolgozásában *(Apám, a hős)* ugyanő játszhatta el tinédzser lánya papáját, akit a lány barátai idősödő szeretőnek hisznek.

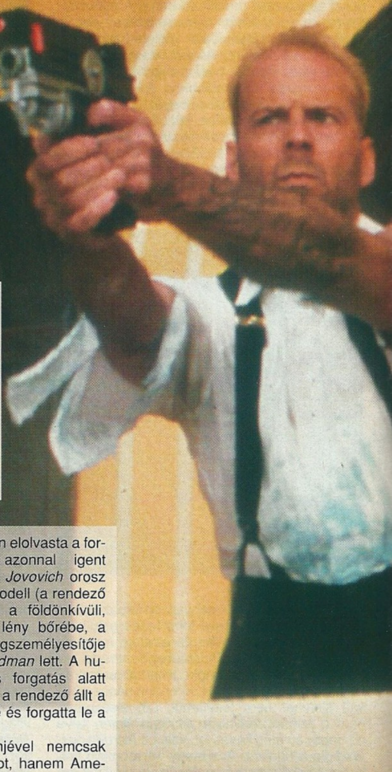
❖

Békésnek tűnő állóháború folyik, folyamatos amerikai győzelmekkel. A Graz mellől elszármazott, most ötvenéves *Arnold Schwarzenegger*t baráti államelnököknek kijáró ovációval fogadta hazájában az osztrák nép. A vezető országos tévécsatorna helyszíni közvetítésben számolt be arról, hogy a *Terminátor* hőséről sportstadiont neveztek el. Vajon megérjük-e valaha is, hogy egy Amerikából elszármazott, Európában karriert csinált filmcsillagot a vállukon visznek végig hazai rajongói a Broadwayn?

Máté J. György

LUC BESSON ÉS
Az ötödik elem

L. B. A HATÁROKRÓL:

„Művészként nem érzem, hogy határok közé szorulnék: Milla orosz származású, Mathieu Kassovitz francia, Gary Oldman angol, Bruce Willis pedig amerikai. Ha egy színész jó, akkor nagy benyomást tesz rám, bárhonnan is származzon.
Másokra hagyom, hogy a film nemzeti hovatartozása fölött vitát nyissak. Az egyetlen kritérium számomra, hogy az adott film jó-e vagy sem. Az sem volt gond, hogy olyan filmen dolgoztam, ami nem az anyanyelvemen szólal meg. Néha azért egy-két magyarázkodás hosszabb időt vett igénybe...”

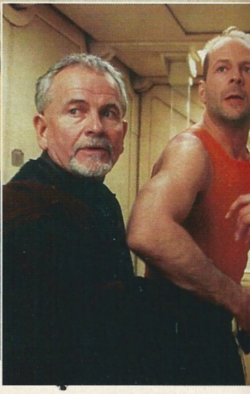
Ha a hegy nem megy Mohamedhez, Mohamed megy a hegyhez – vélhette a 38 éves *Luc Besson* francia rendező, aki úgy döntött: ezúttal hollywoodi módszerekkel, hollywoodi eszközökkel – és ehhez illő mamut költségvetéssel készíti el legújabb filmjét, elsősorban az amerikai piacra. Bessonnak már eddig is lehettek amerikai tapasztalatai arról, miként készül egy film egy óceánnal arrább, hiszen *A kis Nikita* forgatókönyvírói-rendezői munkáját újraforgatták az Egyesült Államokban, s a *Leon, a profi* című alkotását már közös amerikai–francia koprodukcióban készítette. A rendező biztosra akart menni: legújabb víziójához elnyerte a Gaumont francia forgalmazó cég támogatását, így amerikai stílusban minden idők legnagyobb európai költségvetésével láthatott munkához. A film végül 450 millió frankba került, átszámítva 77 millió dollárba, mely még az amerikai produkciók között is a legdrágábbak közé számít.

Még tinédzser korában fogott regényírásba, s született meg *Az ötödik elem* című film váza. A kilencvenes évek első felében érett forgatókönyvvé a mű: meg is kezdődtek az forgatás előkészítő munkái, de anyagiak híján le kellett állni a folytatással. Közben Besson leforgatta a *Leon, a profit*, majd újabb egy év előkészület következett. A rendező tisztában volt céljaival: olyan filmet akart csinálni, amely elrugaszkodva a valóságtól egyszerűen csak szórakoztatni akar, a lehető leglátványosabb módon. Nem kívánt forradalmian új műfajt sem teremteni: bevallottan is *Terry Gilliam Brazil*ja és *George Lucas* klasszikus darabja, a *Csillagok háborúja* nyomdokain halad, egy kis *Csillagkapuval* megtűzdelve.

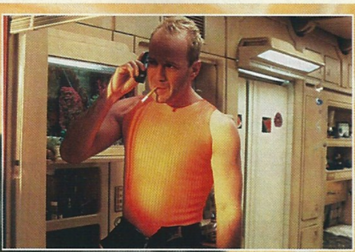
Kétszáznegyven különleges trükk és képhatás jelenik meg a filmben, több mint *A függetlenség napjá*ban vagy *Az elveszett világ*ban. Az effektekről a Digital Domain amerikai cég gondoskodott, az a vállalkozás, amely felelős volt többek között a *True Lies – Két tűz között*, az *Apolló 13* és a *Dante pokla* egyedi képi világáért. A rendező főszereplőnek *Burce Willis*t, az amerikai megasztárt nyerte meg, aki miután elolvasta a forgatókönyvet, azonnal igent mondott. *Milla Jovovich* orosz származású modell (a rendező élettársa) bújt a földönkívüli, emberi alakú lény bőrébe, a Gonosz megszemélyesítője pedig *Gary Oldman* lett. A huszonkét hetes forgatás alatt részben maga a rendező állt a kamerák mögé és forgatta le a filmet.

Besson filmjével nemcsak Franciaországot, hanem Amerikát is meghódította: az Egyesült Államokban is sikert aratott, ami természetesen anyagi sikerekben is mérhető. Az Amerikában hamarosan útnak induló videóforgalmazás előtt a produkció már bőven behozta a gyártási költségeket. *Az ötödik elem* után pedig a kérdés már csak az, vajon Besson az európai filmgyártás előtt mutatott-e járható utat vagy példája kirívó kivétel, s az európai filmesek többsége tovább ábrándozhat a világhírről, a világsikerről.

A film idehaza e hónapban kerül mozikba, a honi videópremier 1998 tavaszára várható.

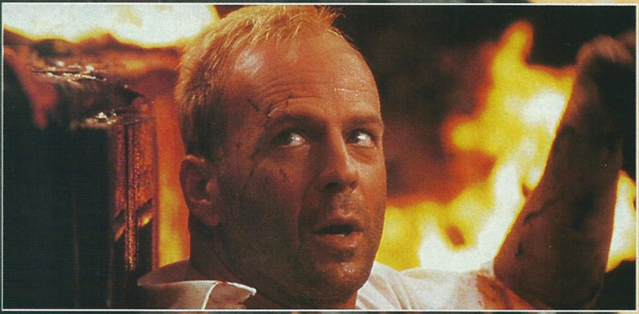

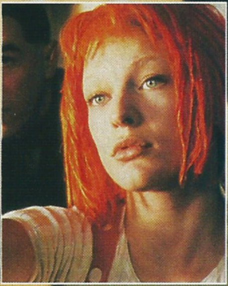
L. B. BRUCE WILLISRŐL:

„Bruce Willis nagyon jó színész. Az a gond, hogy a Bruce-kaliberű sztárokat nem színészként kezelik. Bruce bármit meg tud csinálni, bármit el tud játszani, és szerintem nagyon jól érezte magát a forgatáson, különösen azért, mert rengeteg különböző dolgot kellett csinálnia. A szerepet nem kifejezetten rá írtam – soha nem egy bizonyos színész van a fejemben, mikor forgatókönyvet írok... Bruce mindenképp a legtökéletesebb ehhez a filmhez."

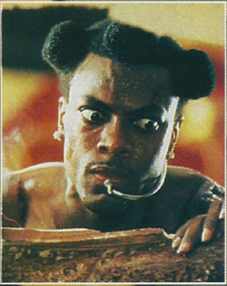

L. B. A TÖRTÉNETRŐL:

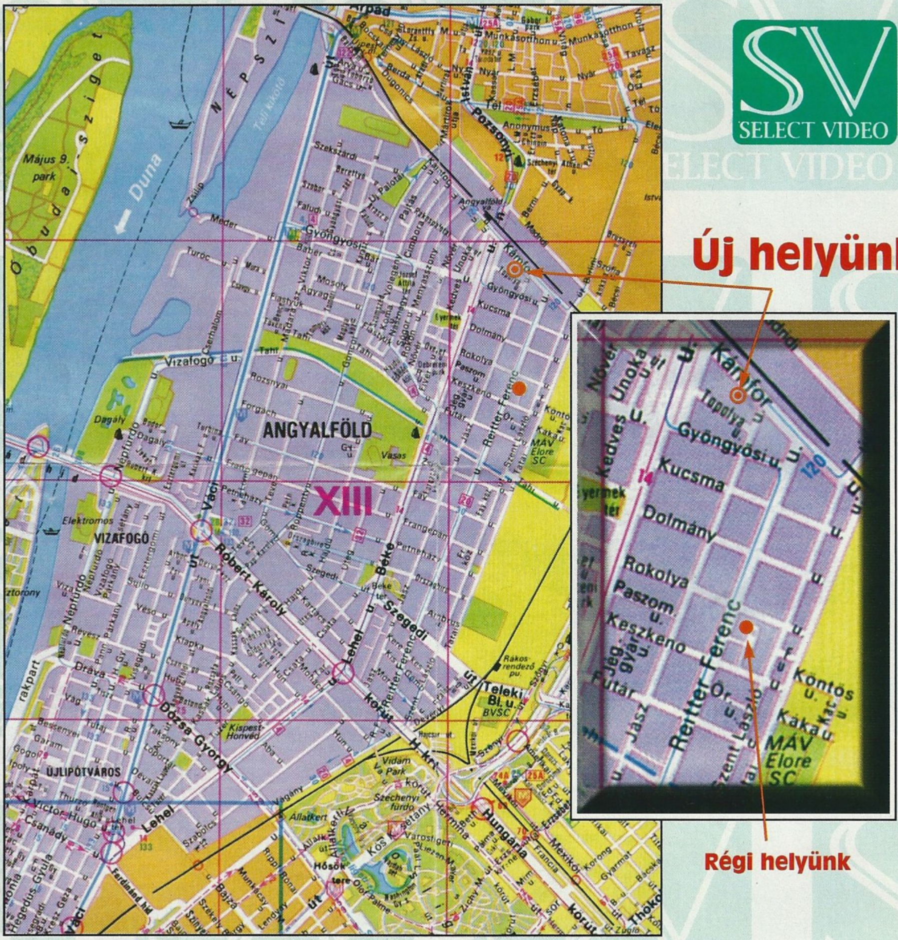
„Alapjában a Jó és a rossz közötti harc bontakozik ki, de ezúttal szokatlan megvilágításba kerül. A Gonosz uralkodik, az abszolút gonosz. Csupán egyetlen dolog zavarja köreit: az Élet! A Gonoszt nem a pénz, a hatalom vagy a feljebbvalóság hajtja, nem kell neki energia, hogy elterjedjen...

Ötezer évenként tűnik fel az univerzumban, hogy megvívja csatáját – és minden alkalommal elfelejtjük, hogyan kell vele felvenni a harcot."

Október 20-tól új helyen a SELECT VIDEO!

SELECT VIDEO

Hogy könnyebben megtaláljon minket, a mellékelt térképrészleten bejelöltük régi és új helyünket is.

Október 20-tól új címünk:

1131 Budapest, Kámfor u. 22.

Tel./fax: 359-4193; 140-8391 • Mobil: 06-30/518-416

Itt a szezon a nyakunkon, mi mégis úgy döntöttünk, hogy költözünk. Október hónap második felében

új, 420 négyzetméteres önkiszolgáló bemutatóterem

lesz az otthonunk. Nem akarjuk a helyet előre dicsérni, de szeretnénk, ha eljönne hozzánk és a saját szemével győződne meg arról, mik változtak a SELECT VIDEO háza táján. Az új hely nincs messze a régitől: több mint 25 autó tud parkolni az épület előtt és tömegközlekedéssel is könnyen megközelíthető. Bent kényelmesen elhelyezheti csomagjait és figyeltünk arra is, hogy kényelmes közöket és tágas teret hagyjunk a válogatáshoz.

A polcokon 35 ezer videókazettát talál, és természetesen az újdonságnak számító DVD és a régebbi videó-CD is helyet kapott. Üres kazetták, CD–ROM-ok és az audio-CD-újdonságok is megtalálhatók majd nálunk. A kazetták csoportosítása lehetővé teszi, hogy az eddigi, sokszor nehézkes vevőkiszolgálásunk helyett Ön optimális idő alatt, könnyen vásárolhasson.

Egy hónapja kötötték be új vezetékes telefonunkat (359-4193); e számot már sokan ismerik. Ez a vonal az átköltözés után azonnal az új helyen fog csörögni és mobil számaink is változatlanok. Természetesen gondoskodtunk másik vezetékes vonalról is.

Az új bemutatóteremmel Önnek is szeretnénk meglepetést szerezni. Aki az első héten meglátogat minket, annak egy üveg jóféle tokaji borral kedveskedünk, és természetesen

SZÁMTALAN AKCIÓVAL NYITUNK!

Erről egyelőre nem árulunk el többet, legyen meglepetés! (Köszönjük saját magunk és vevőink nevében a Kiadók segítségét, akik lehetővé tették ezeket az akciókat.)

Semmiképp sem szeretnék, ha a költözés fennakadást okozna vevőink kiszolgálásában, ezért

OKTÓBER 15-IG A RÉGI HELYÜNKÖN VÁRJUK ÖNÖKET.

Öt nap múlva pedig már az új helyen találkozhatunk, változatlan nyitva tartással.

Egyébként

ELKÉSZÜLT IDEI KATALÓGUSUNK,

amely színes, 140 oldalas és tartalmazza mindazokat a filmeket, amelyek eddig sikert arattak vagy a jövőben nagy valószínűséggel keresettek lesznek. Kérjük, jelezze ha még nem kapta meg, mulasztásunkat azonnal pótoljuk.

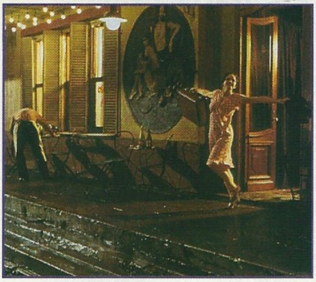

EVITA

Tim Rice angol szövegíró ötlete volt, hogy modern operaként feldolgozza a legendák övezte argentin asszony, *Eva Perón* életét. Szövege alapján Andrew Lloyd Webberrel közösen alkották meg, majd rögzítették az *Evita* albumot, amely 1976 novemberében látott napvilágot. A *Don't Cry For Me Argentina* kislemezen hamar az első helyre ugrott Angliában. Amikor *Alan Parker* meghallgatta az LP-t, azonnal felmerült benne a zenei anyag megfilmesítésének gondolata. Erre azonban akkoriban még nem kerülhetett sor, mert a jó szimatú producer, *Robert Stigwood* úgy határozott, nagyobb fantázia és üzleti lehetőség van az *Evita* színpadra vitelében. A premier 1978. június 21-én volt Londonban, a Prince Edward Színházban, *Harold Prince* rendezésében. A főszerepet *Elaine Paige* énekelte. E produkció lett minden idők egyik legsikeresebb színházi előadása a londoni West Enden, csaknem háromezer előadást ért meg. 1979-ben a Broadwayn is debütált a musical, hasonló sikerrel, hét Tony-díjat érdemelve a bemutató évében. (A világon harmadikként Magyarországon állították színpadra, 1980 augusztusában, *Miklós Tibor* fordításában, a Rockszínház előadásában.) Robert Stigwood meghívta Alan Parkert a Broadway-premierjére, s ekkor ajánlotta fel számára a filmváltozat megrendezésének lehetőségét. Parker azonban a *Hírnév* (Fame) musical forgatásán dolgozott, s nem kívánt még egy musical rendezésébe belevágni.

Másfél évtizeddel később, amikor 1994 végén a megfilmesítés jogával rendelkező *Andy Vajna*, a film egyik producere újra felajánlotta Alan Parker számára a rendezés lehetőségét, az alkotó örömmel mondott igent, s szinte azonnal hozzálátott a film forgatókönyvének elkészítéséhez. Tizenkilenc év elteltével azonban ő is ugyanolyan nehézségekbe ütközött, mint Tim Rice, aki 1976-ban végzett kutatómunkát Eva Perón életéről. Parker saját bőrén tapasztalhatta, hogy Argentínában még napjainkban is heves vitákat vált ki Eva Perón személye. Sokan szentnek tartják, mások viszont gonosztevőnek. A rendező célja az volt, hogy a filmváltozatban a lehető legnagyobb hitelességre törekedjen. Forgatókönyvírás közben Parker tudatosan figyelmen kívül hagyta a mű színpadi változatának megoldásait, s visszatért a forráshoz, vagyis a nagylemezen eredetileg megjelent darabhoz. Végül az eredeti

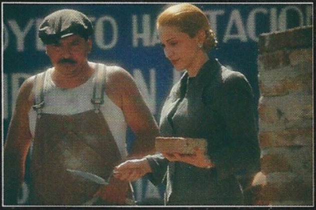

MARIA EVA IBARGUREN (EVA PERÓN)
(1919–1952)

Maria Eva Ibarguren 1919. május 7-én született Argentínában, egy Los Toldos nevű kisvárosban *Juana Ibarguren* cseléd és a középosztálybeli *Juan Duarte* törvénytelen gyermekeként. Eva mindössze hétéves, amikor nyomorgó családja apa nélkül marad. A temetésről apja családja kitiltja.

Néhány évvel később anyja családi panziót nyit a közeli Junínban. Eva 15 éves korában ismerkedik meg *Agustin Magaldi* tangóénekessel. A kisstílű énekes megszökteti a lányt, és magával viszi Buenos Airesbe. Eva a fővárosban töltött első években megtanulja, miként kell bánni a férfiakkal, s az újabb és újabb alkalmi és állandó barátok segítségével egyre otthonosabban érzi magát az új környezetben. Hangját az egész ország megismerheti rövid, protekcióval szerzett rádióbemondónői pályafutása alatt.

1944. január 22-én a San Juan-i földrengés áldozatainak megsegítésére rendezett jótékonysági koncerten találkozik először *Juan Perón* tábornokkal. Hamarosan Perón szeretője lesz, de kapcsolatukat nem nézik jó szemmel sem Perón katonai elöljárói, sem a politikai hierarchia csúcsán állók. Farrell, az argentin elnök, hogy a politikai életből félreállítsa Perónt, bebörtönözteti a tábornokot, ez azonban lázadáshoz vezet. Az 1945. október 17-ei felkelést követően Perónt szabadon engedik, s a következő évi szabad választá-

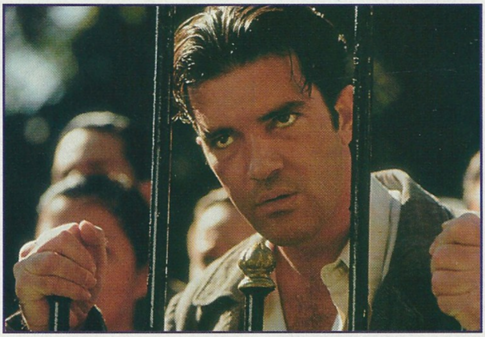

változathoz képest pontosan 146 változtatást javasolt. Parkernek sikerült ismét összehoznia a legendás, de már régóta külön utakon járó világhírű alkotópárost, *Andrew Lloyd Webbert* és *Time Rice*-t. A legnagyobb változtatás az utolsó felvonás eseményeinek felcserélése volt, amely szükségessé tette, hogy a két szerző egy vadonatúj dalt írjon: ezért született meg a *You Must Love Me* című szerzemény.

Evita szerepére eredetileg *Michelle Pfeiffert* szánták a producerek, de amikor *Madonna* tudomást szerzett a megfilmesítés tervéről, szenvedélyes hangvételű levelet írt Parkernek, akivel korábban már dolgozott együtt. Ebben megírta, mennyire szeretné eljátszani Evitát, s ígéretet tett, mindent megtesz a produkció sikeréért. A producerek és a rendező végül Madonna mellett döntöttek. Nem utolsósorban azért, mert énektudásához nem férhetett kétség, s bár számos filmje megbukott, nem mozgott ismeretlenül a kamerák előtt sem. Ráadásul nagy népszerűségnek örvendő sztár, aki rajongói táborából is nézőket tud toborozni a filmhez. Madonna el volt szánva, hogy úgy énekli el a musicalt, ahogy azt Andrew Lloyd Webber megírta. Ennek érdekében énekórákat vett, és sikerült hangterjedelmét kellő mértékben kiszélesítenie.

A rendező személyes választása volt a sikerei csúcsán álló spanyol származású *Antonio Banderas* Ché szerepére, akiről már a *Desperadó*ban is kiderült, hogy énekelni is tud. Állítólag amikor a rendező és Banderas egy miami étteremben találkoztak, hogy megbeszéljék a részleteket, a vendégek meglepetésére Banderas rögtönzött előadás formájában kívülről kezdte fújni a musical dalait. *Jonathan Pryce* angol színészt szintén a rendező választotta ki Juan Perón szerepére.

A próbák 1995 szeptemberében kezdődtek, 1996 első felében pedig Buenos Airesben, Budapesten és Londonban folytak a felvételek. A magyar

sokon őt választják meg Argentína 29. elnökének.

Eva immáron feleségként és elnöki hitvesként bejárja Európa nagyvárosait, s az óriási sajtóvisszhang révén a kontinensen is hírnévre tesz szert, bár nem szerez osztatlan elismerést. Hazájában viszont mind nagyobb tiszteletnek és megbecsülésnek örvend, mivel jótékonysági szervezetet, majd kórházakat, iskolákat alapít, több ezer létszükségleti cikket oszt szét a szegények között. A jótékonysághoz szükséges összegeket olykor fenyegetéssel, zsarolással csikarja ki az ország módos rétegeinek tagjaiból, s mivel elszámolással senkinek sem tartozik, saját vagyonát is gyarapítja. Az emberek mégis Argentína megmentőjét látják benne, de a gazdasági válságon ő sem tud segíteni. Hatalma tetőpontján hozza létre a Perónista Nők Pártját, és sikerül törvényerőre emeltetnie a nők szavazati jogát.

Módszerei révén azonban nemcsak tisztelőket, barátokat, hanem ellenséget is szerez magának. Ez sem akadályozza meg őt abban, hogy kiharcolja, jelöltessék alelnöknek; az ötmillió tagot számláló Általános Munkásszövetség 1951. augusztus 22-ei nagygyűlésén ezt sikerül is elérnie, Perón hadseregének vezetősége viszont ezt ellenzi. Kilenc nappal később Evita rádióbeszédben jelenti be: visszavonul a politikától. Döntésében szerepet játszik, hogy orvosai tudomására hozzák: egyre gyakoribb rosszulléteinek oka a méhrák. Eva Perón az 1951-es választások során ágyából szavaz. Férjét – részben Eva népszerűségének köszönhetően – ismét az ország elnökének választják.

Eva Perón állapota fokozatosan romlik, s 1952. július 26-án 33 éves korában hal meg.

főváros épületei a harmincas, negyvenes évek Buenos Aires-i légkörét voltak hivatva megteremteni. Mivel a forgatás egy része szinte a pesti polgár orra előtt (és részben statisztaként részvétele mellett) zajlott az V. kerületben, nap mint nap hallhattunk, olvashattunk a részletekről. De arról is, hogy Argentínában egyszerre milyen felháborodás és rajongás, gyűlölet és szeretet fogadta Madonnát és a stábot. Végül azonban a tervek szerint az alkotóknak sikerült az eredeti helyszínen, az elnöki palota, a Casa Rosada erkélyén felvenni a film lényeges jeleneteit. Is. A budapesti Bazilikát, bármennyire szerették volna, nem sikerült bevenniük. Magyarországon különben a legnagyobb feladatot Eva Perón temetésének felvételei jelentették. A jelenetet két nap alatt, négyezer statisztával rögzítették.

Az Evita a számok tükrében:

Forgatási napok száma: 84
Jelenetek száma: 299
A stáb tagjainak száma: 600
Statiszták száma: 40 ezer
Madonna ruhatára: 85 ruha, 39 kalap, 45 pár cipő, 56 pár fülbevaló
Madonna frizuráinak száma: 42
Díszletek száma: 320
Kellékek száma: 24 ezer
A forgatásokon felhasznált film hossza: 100 ezer méter

Akik szívesen vállaltak volna főszerepet egy Evita-filmben az elmúlt másfél évtizedben:

Elaine Paige, Patti LuPone, Charo, Raquel Welch, Ann-Margret, Bette Midler, Meryl Streep, Barbra Streisand, Liza Minnelli, Diane Keaton, Olivia Newton-John, Elton John, John Travolta, Pia Zadora, Meat Loaf, Elliott Gould, Sylvester Stallone, Barry Gibb, Cyndi Lauper, Gloria Estefan, Mariah Carey, Jeremy Irons, Raul Julia, Michelle Pfeiffer.

Akik szívesen rendeztek volna Evita játékfilmet az elmúlt másfél évtizedben:

Ken Russell, Herb Ross, Alan J. Pakula, Hector Babenco, Francis Ford Coppola, Franco Zeffirelli, Michael Cimino, Richard Attenborough, Glenn Gordon Caron, Oliver Stone

Az Evita című film díjai és jelölései:

Golden Globe-díj 1997:
– a legjobb film díja musical vagy vígjáték kategóriában
– a legjobb színésznő díja: *Madonna*
– a legjobb filmbetétdal: *You Must Love Me (Andrew Lloyd Webber* és *Tim Rice* szerzeménye, előadó: *Madonna)*

Oscar-díj 1997:
– a legjobb betétdal *(You Must Love Me)*

jelölések:
– a legjobb díszlet *(Brian Morris)*
– a legjobb fényképezés *(Darius Khondji)*
– a legjobb vágás *(Garry Hambling)*
– a legjobb hang *(Lloyd Webber és Rice)*

EVITA - JÁTÉK

Válassza ki a kérdésekre a helyes feleletet, és töltse ki a lap alján található szelvényt (1, X, 2 jelöléssel). A kitöltött szelvényt vágja ki és küldje be a Video Magazin szerkesztőségébe (1114 Budapest, Eszék u. 9–11.) 1997. november 5-ig.
A helyes megfejtők között az alábbi nyereményeket sorsoljuk ki:

2 db Evita műsoros videókazetta
3 db Evita CD
5 db Evita audio-kazetta
20 db Evita-plakát

A nyereményeket az InterCom ajánlotta fel.
A nyertesek névsorát decemberi számunkban közöljük.

I. Ki volt Alan Parker mellett az Evita című film másik forgatókönyvírója?
1 Andrew Vajna
X Oliver Stone
2 Paul McCartney

II. Ki írta a film dalszövegeit?
1 Robert Stigwood
X Andrew Lloyd Webber
2 Tim Rice

III. Hol forgatták az Evita felravatalozását bemutató jelenetet?
1 A Néprajzi Múzeumban
X A Parlamentben
2 A soproni Korona Szállóban

IV. Melyik dalt írta kifejezetten a filmmusical számára a szerzőpáros?
1 You Must Love Me
X Don't Cry For Me Argentina
2 Needle in a Haystack

V. Hány éves korában halt meg Eva Perón?
1 33
X 28
2 43

VI. Mely évtized volt a filmmusicalek aranykora?
1 a hatvanas
X a hetvenes
2 a nyolcvanas

video magazin

EVITA
JÁTÉKSZELVÉNY

I	II	III	IV	V	VI

MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEOKAZETTÁN!
3 Arany Glóbusz díjat nyert alkotás
OSCAR DÍJ®® 1996*
MADONNA
ANTONIO BANDERAS
JONATHAN PRYCE
ALAN PARKER Filmje
EVITA
PERON
PERON PRESIDENTE
ANDREW G. VAJNA ÉS A CINERGI PICTURES ENTERTAINMENT BEMUTATJA A CINERGI/ROBERT STIGWOOD/DIRTY HANDS PRODUKCIÓJÁBAN ALAN PARKER FILMJÉT
MADONNA ANTONIO BANDERAS JONATHAN PRYCE „EVITA" JIMMY NAIL ZENEI SZERKESZTŐ DAVID CADDICK JELMEZ PENNY ROSE KOREOGRÁFUS VINCENT PATERSON
LINE PRODUCER DAVID WIMBURY VÁGÓ GERRY HAMBLING, A.C.E. LÁTVÁNY BRIAN MORRIS FÉNYKÉPEZTE DARIUS KHONJI, A.F.C. SZÖVEG TIM RICE ZENE ANDREW LLOYD WEBBER
FORGATÓKÖNYV ALAN PARKER ÉS OLIVER STONE PRODUCER ROBERT STIGWOOD ALAN PARKER ÉS ANDREW G. VAJNA RENDEZTE ALAN PARKER
*1996 : Legjobb eredeti betétdal „YOU MUST LOVE ME"
Az Oscar díj®® az Amerikai Filmművészetek és -Tudományok Akadémiájának bejegyzett védjegye
INTERCOM
Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap:http://www.intercom.hu/
CINERGI

Amikor Whiskas a honorárium

MACSK

RIVALDAFÉNYBEN

Az Egyesült Államokban minden évben kiadják a Patsy-díjat, amellyel a játékfilmben szereplő állatok „alakítását" honorálják. A seregletben egyaránt megtalálhatók négylábú, tollas és uszonyos teremtmények, de leginkább azok a jószágok érdekesek, „aki" némely sci-fi írók szerint a földönkívüliek megbízott hírszerzői, telepatikusan kommunikálnak és nagy hatást gyakorolnak arra az emberre, akit méltónak találnak arra, hogy együtt lakjanak vele... Persze, hogy a macskákról van szó!

A közhiedelem szerint nem idomíthatók, ez azonban nem egészen állja meg helyét. Dresszírozni valóban nem lehet a nyávogó népséget, de rábeszéléssel és jutalmazással, kitartó, türelmes gyakorlatoztatással a cicák mindenre képesek.

Társak Lugosi Bélától Bette Midlerig

Ez már a harmincas évek egyik nevezetes horrorfilmjéből, a *The Black Cat*ból (A fekete macska) is kiderül. Az *Edgar Allan Poe* novellájából készült rémtörténet, amelyben először játszott együtt *Boris Karloff* és *Lugosi Béla*, komoly szerepet szán egy cicusnak, hiszen az fedezi fel a befalazott holttestet. A *Three Lives of Thomasina* (Thomasina három élete) című filmben a címszereplő skót macska megsérül, ezért kis gazdája, Mary legnagyobb bánatára az érzéketlen állatorvos papa *(Patrick McGoohan)* elaltatja. Már éppen a cicus temetéséhez készülődnek, amikor felbukkan Lori *(Susan Hampshire)*, aki az erdőben él és mindenféle gyógyszer nélkül, pusztán szeretettel és törődéssel gyógyítja a sebesült állatokat. Magával viszi a még életjeleket mutató Thomasinát és meggyógyítja. Közben a cica megjárja a macskamennyországot, elsétál a nevezetes macskák szobrai között, majd megérkezik egy hegycsúcsra, ahol az óriási macska-istennő pihen a háttérben ragyogó csillagok között. Thomasina végül visszatér a Földre, de elveszíti az emlékezetét. Azonban a kis Mary meglátja őt a házuk körül kóborolni és kiszalad utána a viharba, tüdőgyulladást kap, s végül a macska kedvessége kúrálja ki a kis híján végzetessé vált betegségből.

A *Hókusz pókusz*ban három boszorkány, akiket háromszáz éve Salemben akasztottak fel és megátkozták a tetemüket, egy Halloween-éjszakán újra felbukkan, ám az ugyanakkor átokkal sújtott fiatalember a Binx nevű fekete macska képében megakadályozza, hogy a szépséges banyák – *Bette Midler, Sarah Jessica Parker és Kathy Najimy* – gyermeket kerítsenek hatalmukba, hogy ezzel biztosítsák a maguk számára az örök életet. Binx persze beszél, ez nem véletlen, hiszen eredetileg ember, ám Jake képességei messze felülmúlják ezt a teljesítményt. *A macska az űrből* (The Cat From Outer Space) főhőse eredetileg a Zunar J 5/9 Dor 4-7 nevet viseli, ám amikor kényszerleszállást hajt végre bolygónkon és sikerül egy hóbortos fizikaprofesszort rávennie, hogy segítsen neki, az Jake-nek nevezi el. A földönkívüli kandúr speciális nyakörvet visel, ami fokozza az agytevékenységet, telepatikusan kommunikál Frankkal, és egyéb csodákra is képes, ám amikor megismerkedik Lucyval, a férfi szomszédnőjének szépséges fehér perzsa macskájával, úgy dönt, hogy itt marad a Földön, mi több, megkapja az amerikai állampolgárságot is...

Sztár az állatmenhelyről

A macskák persze mást is tudnak. Az 1965-ben készült *Fránya macska* című moziban D. C., egy sziámi cicus segít felderíteni egy emberrablást, ugyanis a nyakörve helyet egy karórát vesz észre rajta gazdája, egy fiatal lány *(Hayley Mills)*. Egy kétbalkezes FBI-nyomozó, akit csupán apja érdemeire való tekintettel tartanak meg a cégnél, ráadásul allergiás a macskákra, elhiszi Patti meséjét és együtt erednek a tettesek nyomába, akiknek rejtekhelyét csak D. C. ismeri... A film akkora siker lett, hogy nemrégiben ismét leforgatták: október honi videóújdonságában Pattit ezúttal *Christina Ricci* játssza. És persze nem szabad elfeledkezni a macskáról, akit ezúttal az Elvis nevű szürkésfehér, félhosszú szőrű kandúr alakít.

„Az észak-hollywoodi állatmenhelyen találtam rá – mesélte *Larry Madrid* állatidomár. – *Csak ránéztem és tudtam, hogy ennek a filmnek ő lesz a sztárja. Roppant intelligens jószág, gyakran az első szóra megértette, hogy mit kívánunk tőle. Néha azonban nem volt kedve dolgozni, ilyenkor Christina elvitte sétálni, majd megvesztegette némi macskakeksszel. Erre aztán Elvis megint hajlandó volt a kamera elé állni."*

Az *Alvajárók* című filmben szintén jelentős szerepet kaptak a macskák. Charles Brady *(Brian Krause)*

ÁK

és anyja *(Alice Kriege)* utolsó egyedei egy kihaló fajtának, ők az alakváltásra képes alvajárók. Állandóan költöznek, mert életük meghosszabbításához kannibál életmódot kell folytatniuk, s előbb-utóbb másoknak is feltűnik, hogy egyesek soha nem jönnek ki a házukból, bár bementek oda. Külsőre teljesen normális embernek tűnnek, de egyvalakiket nem tudnak megtéveszteni: a macskákat. A város összes cicusa kerülgeti a lakhelyüket, őket nem téveszti meg az emberálca. A film végén a gonosz már menekülne, de Clovis, a bátor rendőrkandúr karmai tesznek pontot a történet végére. A jelentős szerepet játszó macska mellett több mint száz fajtársa is felbukkant a filmben, a gyártásvezetők alig győztek gondoskodni a Whiskas-utánpótlásról...

Stephen King, a cicusbarát

A fenti film *Stephen King* történetéből készült, aki szemel láthatólag kedveli a miákoló házi kedvenceket. A *Macskaszem* című, három epizódból álló filmben egy cirmos kalandjain keresztül ismerkedhetünk meg az emberi gyarlóságokkal, a dohányzásról való leszokás nehézségeivel, a tériszonnyal és a gyermeki félelmekkel. Az utolsó epizódban egy kislány *(Drew Barrymore)* éjszaka mindig attól retteg, hogy a falból kijön egy gremlin és elszippantja a lélegzetét. A hosszú vándorlás után megpihenni óhajtó cirmos persze a szülők tiltakozása ellenére beköltözik hozzá és természetesen ő az, aki megmenti a gyereket a *Carlo Rambaldi* által tervezett, tényleg ocsmány kis lény zaklatásától.

A vándorló állatok témája a *Lassie hazatér* óta meglehetősen népszerű. A *Hihetetlen utazás* hősei, egy labrador és egy bull terrier, továbbá Tao, a sziámi macska – akit a film 1963-as változatában Syn alakít – elindulnak Kanada legvadregényesebb terepein át, hogy hazajussanak gazdáikhoz. A mozi olyan sikeres lett, hogy harminc évvel később újraforgatták *Úton hazafelé* címmel, Taót ezúttal a Blue nevű sziámi játszotta.

A macskák persze nemcsak a Földön, hanem a világűrben is vándorolnak. *A nyolcadik utas: a Halál* Nostromo űrhajóján utazik Jones, a vörös kandúr, aki Ripleyvel *(Sigourney Weaver)* együtt természetesen megmenekül az idegen lény karmaiból, mi több, hibernált állapotban ő is megússza a katasztrófát. A film második részében, *A bolygó neve: Halál*ban azonban bölcsen ott marad az űrállomáson... A kozmoszban kalandozik Spot is, a *Star Trek: Az új nemzedék* című sorozat android szereplőjének, Datának *(Brent Spiner)* macskája, „akit" Monster, a vörös szomáli kandúr alakít. A macska több epizódban is szerepelt, sőt, a Nemzedékek című játékfilmben is feltűnt. A rendező, David Carson, minden bizonnyal jól ismeri a macskákat, hiszen Spot az egyik jelenetben egy mindennel telerakott asztalon mászkál és cseppet sem zavarja, hogy Data éppen beszélgetni szeretne Giordival...

Bruce Willis társa

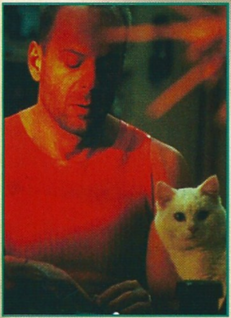
Több olyan film is akad, melyben a macskák nem főszereplők, csak éppen megjelennek, ha szükséges. A Vonzások és állatságok állatorvosa, az alacsony, barna hajú Abby (Janeane Garofalo) szeretett macskájával lakik együtt. Az életben Fritz névre hallgató, fekete-fehér, félhosszú szőrű házimacska – aki a magyar szinkronban Cirmi lett – a rádióműsorban feltett kérdésekre segít megadni a választ, pontosabban inspirálja Abbyt a helyes feleletekre... Lucy *(Sandra Bullock)*, az *Aludj csak, én álmodom* magányos hősnője szintén egy macskával, Mellel osztja meg otthonát, de amint feltűnik egy férfi, máris hanyagolja a jószágot. Igaz viszont, hogy kómában fekvő kiszemeltje holmijai között macskakonzervet talál, s rögtön el is siet annak számára ismeretlen lakásába, hogy megetesse a cicust. Hát még ha tudná, hogy a perzsa macska Peter előző barátnőjéé...

A vadonatúj filmekben is fontos szerepet játszanak a macskák. A *Men In Black – Sötét zsaruk*ban például egy egész galaxist keresnek rajtunk a földönkívüliek, ami állítólag az Orion övén található, s persze kiderül, hogy egy vörös-fehér cica nyakörvén függ, aki merénylet áldozatául esett gazdáját még a hullaházba is követi... Az ötödik elem főhőse, Korben Dallas *(Bruce Willis)* futurisztikus konténerkuckójában nem magányosan él, hiszen vele lakik egy szép fehér cicus is, s a társ gyakran nyávogással fejezi ki nemtetszését, ha Korben megfeledkezik a kosztjáról. Szerencsére azonban ki lehet engesztelni őt egy kis thai kajával...

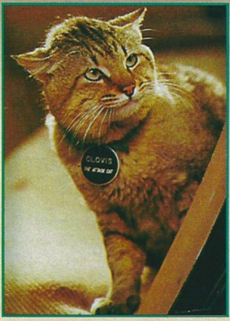
Trethon Judit

Christina Ricci és a Fránya macska

Bruce Willis hűséges macskája
Az ötödik elemben

Clovis, a bátor rendőrkandúr
az Alvajárókban

Star Trek: Az új nemzedék
– és a macska

A vörös kandúr Ripleyvel, azaz Sigourney Weaverrel
A nyolcadik utas: a Halálban

Macskás filmek a tékákban:

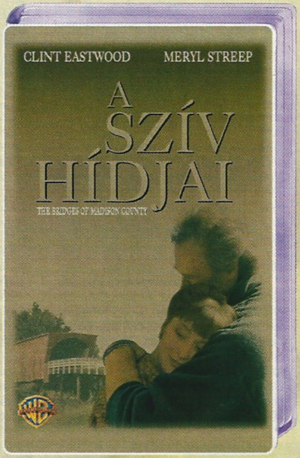
Hókusz pókusz (Hocus Pocus, 1993) r.: Kenny Ortega *(InterCom)*
Alvajárók (Sleepwalkers, 1992) r.: Mick Garris *(InterCom)*
Vonzások és állatságok (The Truth About Cats and Dogs, 1996) r.: Michael Lehmann *(InterCom)*
A nyolcadik utas: a Halál (Alien, 1978) r.: Ridley Scott *(Guild)*
Úton hazafelé (Homeward Bound: The Incredible Journey, 1993) r.: Dwayne Dunham *(InterCom)*
Nemzedékek (Generations, 1994) r.: David Carson *(UIP Duna Film)*
Fránya macska (That Darn Cat, 1997) r.: Bob Spiers *(InterCom)*

MEGVÁSÁROLHATÓK VIDEOKAZETTÁN!

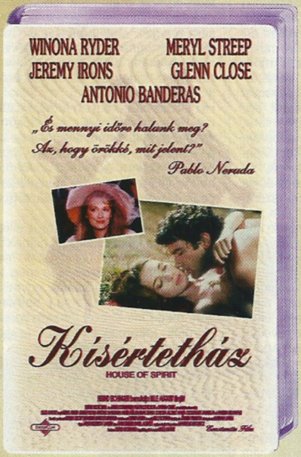
A HÍREK SZERELMESEI

Robert Redford
Michelle Pfeiffer

A SZÍV HÍDJAI

Clint Eastwood
Meryl Streep

KÍSÉRTETHÁZ

Winona Ryder
Meryl Streep
Jeremy Irons
Glenn Close
Antonio Banderas

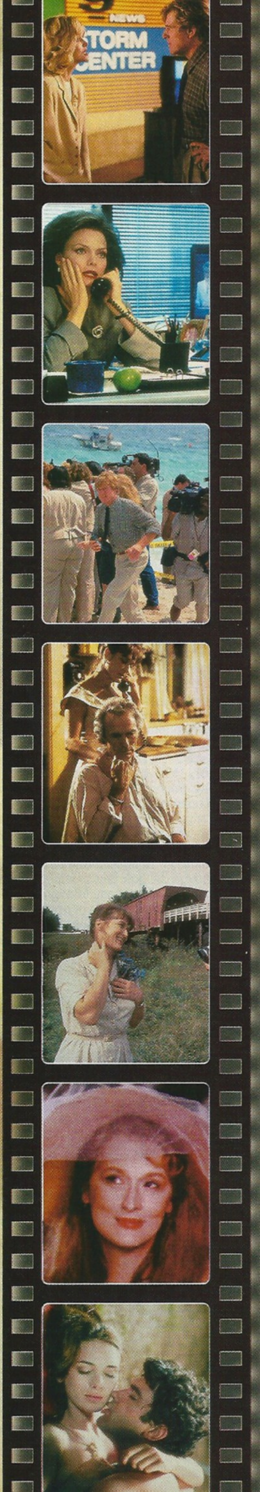
Az igaz filmek szerelmeseinek

AJÁNLOTT FOGYASZTÓI ÁR: 2.300 FT

Az InterCom elérhető az Interneten:
http://www.intercom.hu/

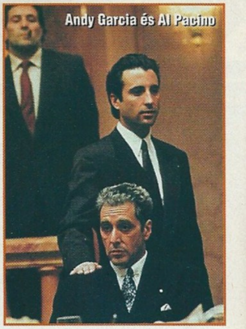
INTERCOM
1145 Budapest, Bácskai u. 28-36.
Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736
e-mail:video @ intercom.hu

VIDEOPREMIER: SZEPTEMBER 23.

Mióta az olaszok a hatvanas évek elején felfedezték a maffiát, mint filmtémát, rengeteg filmes mondott véleményt róla. A kőkemény politikai krimiket leszámítva azonban csak nagyon kevesen próbálták elmélyedni a témában, felfedni létezésének valódi gazdasági és társadalmi okát, megelégedtek a szervezett bűnözés, valamint az ellene

A rendező Francis Ford Coppola, a harmadik rész forgatási szünetében Al Pacinóval

Andy Garcia és Al Pacino

A KERESZTAPA
TRILÓGIA

folytatott harc látványos formáinak – leszámolások, utcai összecsapások, gyilkosságok stb. – bemutatásával, az egyszerű krimi szintjére süllyesztve azt. Majd egy évtizeddel később úgy látszott, a műfaj ki is futotta magát: legfontosabb alkotásai már elkészültek, és képtelen a megújhodásra. Ám, hogy ez mégsem következett be, az *Francis Ford Coppola* érdeme.

A harmadik részben a szervezett bűnözés eléri az egyházat is

A Paramount filmstúdió valójában nem akart mást, mint hogy kiaknázza „az év könyvé"-nek, *Mario Puzo* bestsellerének sikerét. *Coppola* csak hosszas huzavona után kapta meg a lehetőséget az elkészítésére, a felkérést korábban *Richard Brooks, Peter Yates* és *Costa-Gavras* is visszautasította. A helyzetet bonyolította, hogy Coppola nem egyszerű maffiafilmet akart forgatni, hanem szerette volna lerántani a leplet a mindenkit izgató társadalmi jelenségről.

Végül egy epikus áradású családregény született: az Amerikában letelepedett keresztapa, Don Corleone fordulatos és elképesztő epizódokban gazdag története. A bonyolult cselekményszövésű film a Szicíliából az Egyesült Államokba kivándorolt Corleone-família idősebb és ifjabb nemzedékének, barátainak és ellenségeinek sorsát, életét (és halálát) kíséri végig, meséli el.

A keresztapa (The Godfather, 1972) mára a legendák világába emelkedett. Negyedszázad elteltével a film változatlanul vitára, beszélgetésre ingerel. Egyszerre lenyűgöző és magával ragadó. Hatása az eltelt idő alatt semmit sem csökkent. A siker magyarázata abban rejlik, hogy egyfelől a mítoszok rangjára emelte a klasszikus gengszterfilmet, másfelől a maffiakérdésnek, amely addig szinte kizárólag csak az olasz társadalom (és filmesek) belügye volt, nemzetközi vetületet adott.

Középpontban a család

Persze azért még volt más is. A korábbi gengszterfilmek legtöbbje józserivel életrajzfilm volt, egy-egy híres bűnöző felemelkedését és bukását mesélte el (*Kis Caesar* /Little Caesar, 1930/, *Géppisztolyos Kelly* /Machine Gun Kelly, 1958/, *Bonnie és Clyde* /Bonnie and Clyde, 1967/), esetleg valamilyen híres bűnesetet elevenített fel (A Szent Bálint-napi mészárlás /The St. Valentin Day's Massacre, 1967/). Mindez megtalálható *A keresztapá*ban is. Ám az egyén mellett először kerül előtérbe a család, annak ellenére, hogy mindig is köztudott volt, a századelő bandái nemcsak etnikai, hanem családi alapon szerveződtek. Egészen félelmetes, ahogy két vacsora között a folyó ügyeket intézik vagy amikor az esküvői forgatagból a férfiak szép lassan visszavonulnak a szoba félhomályába, megtárgyalni a legújabb fejleményeket. Korábban erre még nem volt példa.

Sőt arra sem, hogy a gengsztert megfontolt „üzletemberként" mutassák be, aki minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítja érdekeinek védelmét. Hogy ez egybeesik a család érdekeivel, az aligha a véletlen műve. Az eszközök sorában a baráti rábeszélés és a váratlan baleset, a testi fenyítés és az erőszakos halál egyaránt megtalálható. Sokan egyébként éppen azt vetették Coppola szemére, hogy sikeres, lelkiismeretes embereknek állítja be a gengsztereket. Megbízhatónak és tiszteletreméltónak, holott ebben a szakmában nincsen Jó és Rossz gyilkos, a társadalom szemszögéből nézve csak bűnöző van.

Vito Corleonét *Marlon Brando* keltette életre. Valósággal eggyé vált a szereppel. Hol joviális öregúr, családszerető apa, unokájával játszadozó nagypapa, hol a hatalom levegője veszi körül, egyetlen pillantása, mozdulata emberek halálos ítéletét jelenti. Ő még a régi szellemben nevelkedett, a hagyományokra támaszkodva irányítja a szervezetet. Nem akarja megérteni az új idők hívó szavát, nem akar beszállni a kábítószerüzletbe. Emiatt robban ki azután az ellenségeskedés a különböző csoportok között, és kezdetét veszi a vég nélküli leszámolás. Mellesleg hatalmas vita folyt Brando személye körül, a stúdió sokáig mereven elzárkózott az elől, hogy szerepeljen a filmben.

Majdnem felismerhető...

Sokat jelentett Puzo munkája is. Ilyen alapossággal megírt regény ugyanis még nem született a műfajban. Az író három évig bújta a könyvtárakat, archívumokat. S bár érthető okból vigyázott, hogy semmi olyat ne írjon, amelybe bárki is belekötnet, mégis hiteles, könnyen beazonosítható figurákkal népesítette be a történetet. Ennek kapcsán az egyik kritikus találóan fogalmazta meg a maffia-történetek aranyszabályát: Legyen majdnem felismerhető, de mégsem azonosítható. Puzo karakterei pedig nagyon is hasonlítottak olyan személyekre, mint a hírhedt *Lucky Luciano* (Vito Corleone), *Frank Sinatra*, Hollywood kedvence (Johnny Fontane), vagy *Harry Cohn*, a Columbia stúdió mindenható ura (Jack Woltz). Olyannyira, hogy Sinatra még perrel is fenyegetőzött.

Az Olasz-Amerikai Polgári Liga azonban még ennél is tovább ment, bombával fenyegette meg a stábot. Szerintük ugyanis a film rossz színben tüntetí fel az olaszokat, előítéleteket támaszt velük szemben. A két fél kiegyezésének köszönhetően bomba végül nem robbant, ám cserébe a filmben egyetlen egyszer sem hangzik el a maffia és a Cosa Nostra megnevezés. Ettől persze még mindenki tudta, hogy miről van szó. Mint ahogy azt is, milyen befolyással rendelkezik a maffia Hollywoodban, hogyan futtatja sztárjait, hogyan szól bele a forgatókönyvekbe, hogyan vonta ellenőrzése alá a statiszták közvetítését. A rossz nyelvek szerint *A keresztapá*ban is benne volt a „keze", és itt senki sem csak a szavakkal való játékra gondolt.

Sok összetevője volt hát a sikernek. Még a forgatás körüli „balhék" is jól jöttek, jobbnak bizonyultak minden reklámnál. A közönség meg tódult a mozikba. Naponta egymillió dollárt hozott a film, amely hamarosan megdöntött sok nézettségi és bevételi rekordot. Hírnevét tovább öregbítette a rengeteg elismerés és díj, amelynek csúcspontját a három Oscar-díj jelentette: a legjobb filmnek, a legjobb forgatókönyv adaptációnak járó szobrocska mellett egyet Marlon Brando is kapott. A színész azonban az indián őslakosokkal szembeni kegyetlen bánásmód miatti tiltakozásul nem vette át a szobrot.

Állam az államban

A Don halott, de a maffia nem halt meg vele. A családfő székét a legkisebb fia, Michael örökölte, aki a trónra lépését kellő határozottsággal

Robert Duvall (jobbra) újabb tervek kiagyalója

Robert De Niro, mint ifjú Corleone

Testvérek egymás között

A hű feleség (Diane Keaton) sokáig hisz férje ártatlanságában

tette emlékezetessé, miközben a legifjabb Corleone keresztelője folyt a templomban, likvidáltatta potenciális ellenfeleit. A hatalom átörökítésének lehetett tanúja az ember, egészen pontosan egy gyógyíthatatlan betegség elburjánzásának, mely nemzedékről nemzedékre öröklődik, miközben mind jobban megfertőzi a szabad világ legnagyobb államát.

A keresztapa II. (The Godfather Part II., 1974) története két szálon fut: egyrészt az új Don fokozatosan kiépíti, megerősíti hatalmát, másrészt – visszapillantás révén – végigkísérhetjük Vito Corleone felemelkedését azon az úton, amely a keresztapasághoz vezetett. Mindkét szál sok érdekes és izgalmas eseményt tartogat, hiszen a kezdetektől mutatja be Corleone pályafutását, mint veti meg lábát New York olasz negyedében, és lesz a környék legnagyobb hatalmassága; hogyan lesz a piti kis bérgyilkosból jól szituált üzletember, aki egy olyan szervezet teljhatalmú irányítója, amely valóságos állam az államban. Michael keze alatt a szervezet a szerencsejáték-birodalom fölötti hatalom megszerzésével nemcsak tovább stabilizálja helyzetét, de a korrupció révén szorosan magához láncolja az államapparátus prominens személyiségeit, és megkezdi a társadalomra nézve talán legveszélyesebb akcióját, ami létezik: megpróbál beépülni a politikai intézményrendszerbe.

Francis Ford trilógiájának második része ügyesen elegyíti a sajátos üzleti életből fakadó filozófiát a romantikus családregény meséjével. Ám éppen a társadalmi-politikai összefüggések vizsgálata, ami *A keresztapa II*-t egy szinttel magasabbra helyezi az első résznél. Azt is mondhatnánk, hogy itt váltott át gengszterfilmből maffiafilmbe. Miközben Coppola jól mutat rá a maffia-kapitalizmus működési rendszerére, a rendszerből fakadó visszásságokra, egy olyan családról készít látleletet, mely ugyanazt az eleve meghatározott utat járja, mint előtte nemzedékek sora Szicíliában. De színészgenerációk sora is felnőtt és szerzett hírnevet *A keresztapa* jóvoltából. Hogy csak a legnagyobbakat említsük, az első rész *Al Pacinót*, a második *Robert De Nirót*, míg a harmadik *Andy Garciát* röpítette a csúcsra, emelte a legnagyobb hollywoodi sztárok közé.

Ritkán fordul elő, hogy egy folytatás a művészi megvalósítást és az üzleti sikert tekintve versenyezni tudjon az előzménnyel. Coppolának sikerült megvalósítania ezt. *A keresztapa II.* nemcsak stílushű folytatása az első résznek, de a művészi színvonal sem csökkent. Az akciók mellett a rendező nagy gondot fordított az egyes szereplők lélektani ábrázolására is. A film megint csak nagy sikert lett, a tizenegy Oscar-jelölésből hatot váltott díjra. A legjobb filmnek járó elismerés mellett Coppola végre rendezőként is hazavihetett egyet. Egészen pontosan kettőt, hiszen társforgatókönyvíróként is kapott egyet.

Az egyház és a szervezett bűnözés

Tizenhat év elteltével trilógiává bővült a történet. Coppola ugyan már a második részt sem akarta leforgatni, a harmadiktól pedig egyenesen irtózott. Hogy mégis sor került erre, ahhoz az kellett, hogy Coppola sokadszor is padlóra kerüljön anyagilag. De mint annyiszor, most is talpra állt, fityiszt mutatott a világnak és a kritikusoknak. Hiszen meg sem próbált a régi dicsőség fényében sütkérezni, hagyományos témát felmelegíteni. Nem újabb bőrt húzott le az egykori nagy sikerről, hanem eleven, aktuális filmet készített. Olyan valós, az egész világot izgalomban tartó tényekre és eseményekre épülőt, mint a Vatikán szerepe a Banco Ambrosiano olasz bank összeomlásában, és ennek kihatása a nemzetközi bankéletre, a pápa elleni merénylet és Európa gazdasági megerősödése. A bűn és a társadalom sajátos kapcsolatának vizsgálata során eljutott a legmagasabb szintre: a család, a gazdasági élet és a politika után az egyházhoz. Világosan rámutat arra, amit már sokan sejtetni engedtek: az egyház és a szervezett bűnözés összefonódására, ami nemcsak a bűnök feloldására korlátozódik. Vagyis, bár Isten a mennyben lakozik, az igazán fontos döntések mégiscsak itt lenn a Földön születnek. Mint például Hollywoodban. Mert lehet, hogy az álomváros elismeri Coppola nagyságát, azért harmadszor már mégsem ítélte oda neki a legjobb filmért járó Oscart. *A keresztapa III.* (The Godfather Part III., 1990) végül az öt jelölése ellenére egy díjat sem nyert.

Érdemes még szót ejteni a televíziós sorozatról is, amelyet nálunk *A keresztapa* legendája címmel mutattak be. Ennek érdekessége, hogy az első két rész összevonásából született. Az érthetőség kedvéért időrendbe szedték az eseményeket, vagyis tulajdonképpen a második résszel kezdődik a történet. Tagadhatatlan, hogy a visszatekintések, az idősíkok váltakozása nélkül a mese így egyértelműbb, jobban nyomon követhető, de ezáltal épp az egyéni stílus, hangvétel veszett el. A filmen azonban még így is átsüt a remekmű érzete, egyszerűen nem lehetett elrontani, magasan kiemelkedik a megszokott televíziós produkciók sorából. Ráadásul néhány olyan jelenet is belekerült, amely kimaradt a moziváltozatból.

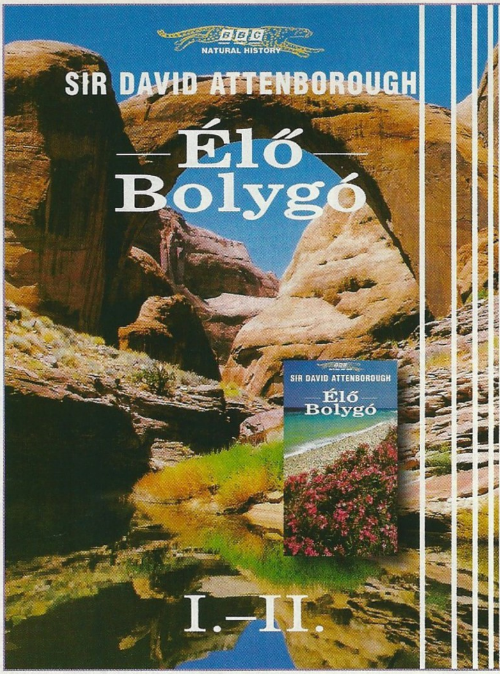
❖

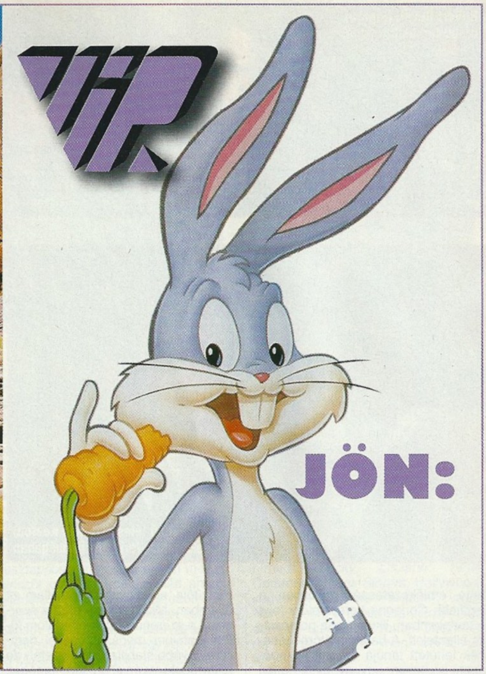
A keresztapa-trilógia egyedülálló a filmtörténetben. Nem mérhető semmihez, hacsak nem önmagához. Sajátos Biblia, amelyet betéve ismer minden filmes. Alapmű, melyre állandóan hivatkoznak, melyet állandóan idéznek. Coppola filmjei iskolát teremtettek, sokan próbálták a nyomába lépni, sikerét meglovagolni. Alkotója Hollywood egyik legellentmondásosabb személyisége. Nem véletlenül hasonlítják legjobb filmjének hőséhez. Ugyanolyan Donként irányítja stúdióját (ha éppen nincs csődben), mint Corleone. Mediterrán szemlélettel, családi vállalkozásban, a fél rokonság közreműködésével készíti filmjeit.

Szilágyi G. Gábor

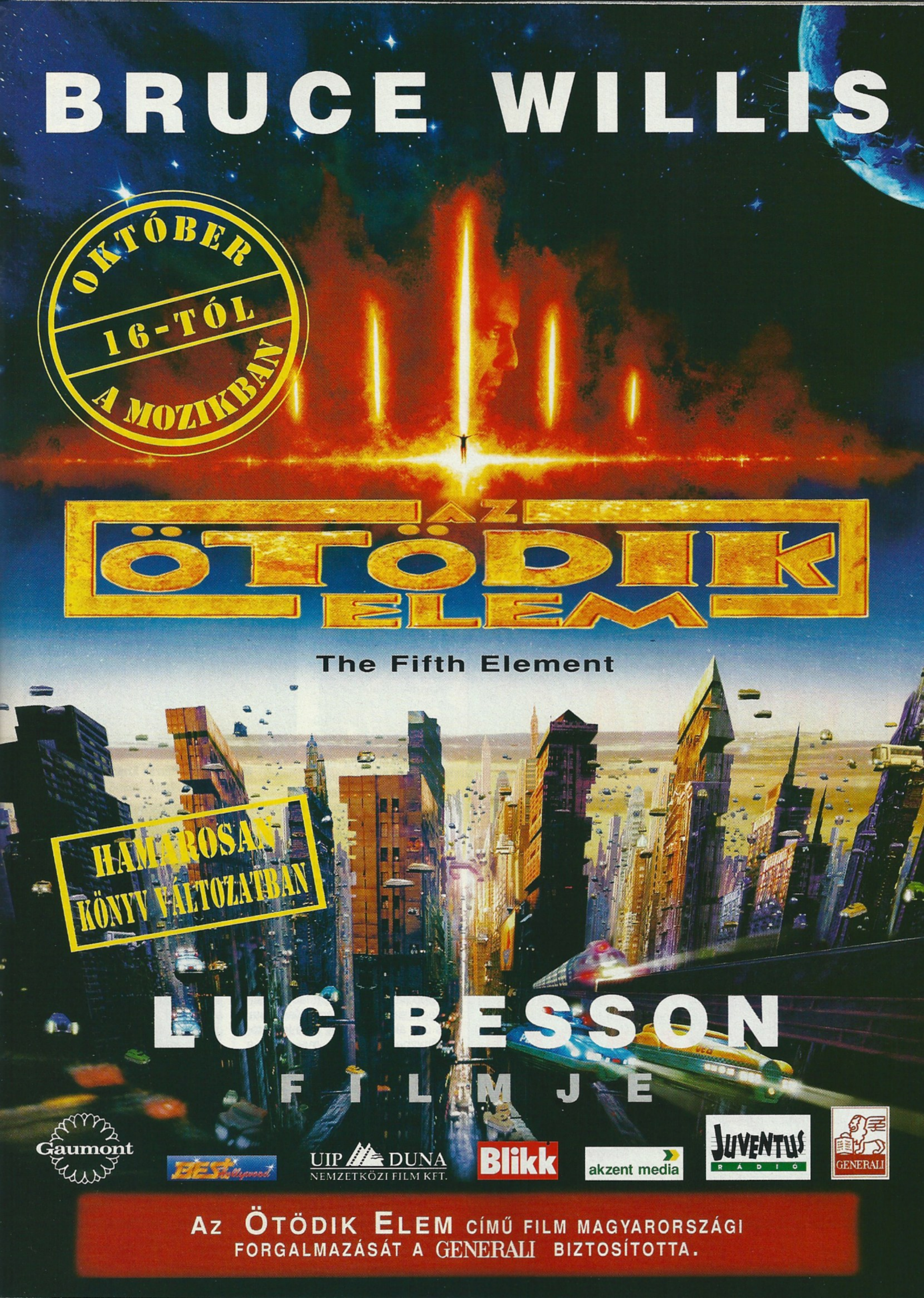
(A keresztapa-trilógia díszcsomagolásban e hónaptól kapható lakossági videóforgalmazásban.)

Együtt az első rész főhősei

BBC NATURAL HISTORY
SIR DAVID ATTENBOROUGH
Élő Bolygó
SIR DAVID ATTENBOROUGH
Élő Bolygó
I.–II.

JÖN:

BRUCE WILLIS
OKTÓBER
16-TÓL
A MOZIKBAN
AZ ÖTÖDIK ELEM
The Fifth Element
HAMAROSAN
KÖNYV VÁLTOZATBAN
LUC BESSON
FILMJE
Gaumont
UIP DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT.
Blikk
akzent media
JUVENTUS
RÁDIÓ
GENERALI
AZ ÖTÖDIK ELEM CÍMŰ FILM MAGYARORSZÁGI
FORGALMAZÁSÁT A GENERALI BIZTOSÍTOTTA.

Bár újabban előszeretettel bújik nagypapa-szerepekebe, arcredők és szarkalábak ide vagy oda, még így is számíthat a szakma megkülönböztetett és a gyengébb nem kitüntetett figyelmére.

MICHAEL ÉS ERÉNYEI

„Hiszek Amerikában." A híressé vált mondat *A keresztapa* nyitó képsora alatt hangzik el *Al Pacino* filmbéli apja, *Marlon Brando* szájából, egy homályos szobában, *Francis Ford Coppola* jóvoltából, aki 32 éves volt, amikor 77 nap alatt leforgatta ezt a számára és Hollywood számára is mérföldkőnek számító alkotást. Ez az egyszerre őszinte, drámai és egyben ironikus mondat az életigenlés, de egyben a még több gyilkossággal járó halál szavai is. Coppola többgenerációs maffiatrilogiát készített, anélkül hogy a maffia szót a filmben egyszer is kiejtette volna valaki a száján, s a maffiasaga sikere egyben *Al Pacino* sikere is.

Amikor *A keresztapa* indul, a második világháborúnak vége. *Al Pacino* Michael Corleonéja a család félénk, bentlakó üdvöskéje arra hivatott hogy kövesse apja vonalát. A kezdetben még elgondolkodó, vonakodó Michael, az egyetlen tanult ember, a legamerikaibb a családban. És az öreg don úgy dönt, klánja érdekében kamatoztatja kisebbik fia erényeit. Michael hajlandó magáévá tenni az amerikai szabadpiac logikáját. A második részben már az amerikai üzletember deviáns alteregója, azután a harmadikban, immáron őszülő kefehajjal apja egyfajta hasonmásaként tűnik fel.

Al Pacino mint megasztár *A keresztapá*val 1972-ben született, s megkockáztathatjuk: leszámítva a szintén Oscar-jelölt zseniális *Serpicó*t (1973), karrierjének első szakasza nem több, mint a Coppola-filmhez fűzött lábjegyzet. Nagy szerelme *Diane Keaton*nal is úgy alakult, ahogy az a forgatókönyvben meg volt írva. Mire a trilógiát „letudta", már a nagy visszavonulón és egy publikus szakításon is túl volt.

TÖKÉLETES ÁTLÉNYEGÜLÉS

Egyébként azóta sem alapított családot. *Penelope Ann Miller*rel folytatott rövid, nyilvánosság előtt zajló kapcsolatán kívül (aki a *Carlito útjá*ban volt partnere) ismert a színésztanár *Jan Tarrant*, akitől lánya született. Jelenlegi barátnője a producer *Lyndall Hobbs*, akit ingadozó kapcsolatuk közben a jelmeztervező *Annie Prager* váltott fel. Pacino sohasem volt képes a hivatást elválasztani a magánélettől. Nem is sikerülhet egy olyan színésznek, aki száz százalékig együtt él szerepeivel. *„Amikor A sebhelyes arcúban a drogbáró Tony Montanát játszotta, úgy jött a forgatásra, mintha tényleg ő lenne Tony Montana, és hónapokig az is maradt."* Al Pacino mindegyik világára érvényes, amit *A sebhelyes arcú* és a *Carlito útja* rendezője, *Brian De Palma* megfogalmazott. *„Al Pacinónak van egy hihetetlenül hatékony eszköze, amit az évek folyamán tökélyre fejlesztett. Nála sohasem lehet előre tudni, hogy mi fog történni. Mindig meglepi az embert. Érdekes ezt megfigyelni."*

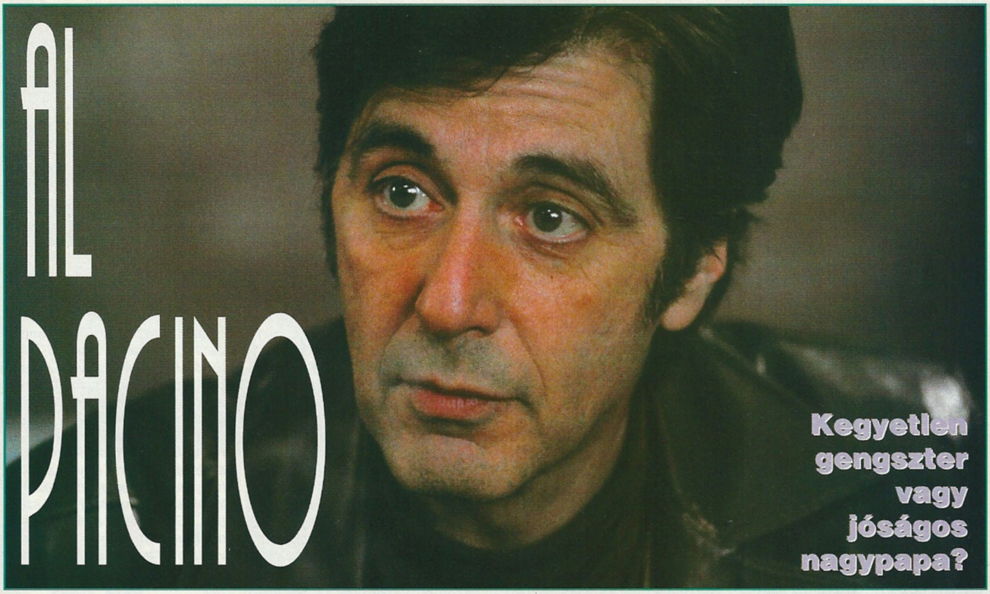

Michelle Pfeifferrel: Krumplirózsa

És ahogy *Brian De Palma* is utalt rá, nem ez volt az első alkalom, hogy Pacino váltott. Mielőtt neve és arca végleg a kegyetlen, véres erőszak szinonimájaként vésődött volna emlékezetünkbe, a *Szerző! Szerző!* (1982) című felhőtlen vígjátékkal lepte és nevettette meg nézőit. Csakúgy mint nyolc évvel később a *Dick Tracy*ben: Oscar-jelölt alakításában saját karikatúráját játszotta, mint életre kelt képregény-gengszterfigura.

Viszont langyosan fogadták, mint forradalmár amerikait fegyverben (*Amerika fegyverben* – Revolution), *Nastassja Kinski*vel párban, s ez a tény elég volt ahhoz, hogy évekre hátat fordítson a kamerának. Így sem nélkülözte a közönség. A legendás sztár Hollywood és a film kedvéért sohasem hagyta ott végleg a színpadot – ahol sok örömet adott és kapott. Játszott *Shakespeare*-t, *Brecht*et. Két Tony- és egy Obie-

AL PACINO

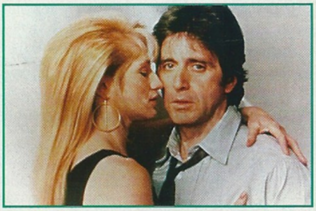

Egy asszony illata: oldalán Chris O'Donell (alul)

Szinte felismerhetetlenül: Dick Tracy

A szerelem tengere

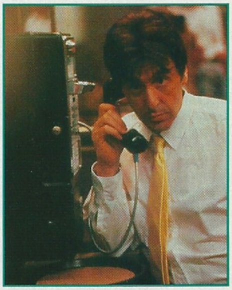
díjjal büszkélkedhet. *David Mamet Amerikai Buffalójával* Londonban is megfordult. Ősi tagja *David Wheeler* bostoni kísérleti színházának. Ha valahol nevét kiplakátozzák, ott a telt ház biztos. Érzelmi kitörésekben gazdag, erotikus játéka (és hangja) olyan, mintha a színjátszás alapjait nem is *Strasberg*nél, hanem egy flamencoénekesnél sajátította volna el.

OSCAR-DÍJAS VAK, MAJD FÉLELMETES KOPÓ

Miután a nyolcvanas évek végén *A szerelem tengeré*vel viszatért a filmhez, három év alatt bemutatott hat új főszereppel hamar betöltötte a maga után hagyott űrt. Az *Egy asszony illatá*val 1993 tavaszán végre övé lett a várva várt Oscar-díj, mely hét jelölése után már esedékes és megérdemelt volt. Az *Egy asszony illatán* kívül a *Glengarry Glen Ross*ban nyújtott alakításával is indult abban az esztendőben a szoborért.

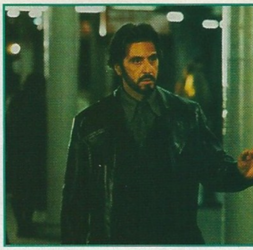
1993-ban készítette el a *Carlito útját Brian De Palmá*val, meklyben a rendező ismét a kokain-biznisz rejtelmeit kutatja, ahogy tette ezt korábban *A sebhelyes arcú*val is. Carlito Brigante börtönviselt nehézfiú bizonyos elvekkel, aki táncosnő szerelmével *(Penelope Ann Miller)* egy távoli szigeten szeretné folytatni életét. Ehhez minden együtt van, de drogfüggő ügyvéd barátja, dr. Klein *(Sean Penn)* még megkéri egy szívességre. Torres bíró, aki a Carlito útjához alapul szolgáló bestseller-krimiben saját élettapasztalatait vetette papírra, személyesen vezette végig Al Pacinót a történések színhelyén, Kelet-Harlemen. A bíró szerint Pacinónak tökéletesen sikerült magába szívnia a spanyol negyed utcai nyelvezetét. *„Úgy él és lélegzik, mint figurái. Úgy van ott és az is marad sokáig..." „De azt hiszem, ma már szeret hazamenni és Al Pacino lenni."* – teszi hozzá a rendező.

A De Palma-krimivel szinte egy időben bemutatott Pacino-filmet, a Jonas in Desertet még nem láthattuk Magyarországon. Viszont akár meg is vehetjük idehaza videón az 1995-ös *Szemtől szemben*t (Heat), a *Michael Mann* rendezte, az átlagot messze felülmúló akciófilmet, melyben ezúttal ő a kopó. Állítólag sorsolással döntötték el, hogy a két megasztár, *Robert De Niro* és Pacino közül melyikük játssza a pandúrt és melyik a rablót. Pacino az őrült hajsza fáradalmait valószínűleg az *Egy nap a*

mozi (Two Bits) című *James Foley* rendezésben pihente ki, amit nagypapa-szerepben pokrócba burkolózva ül végig (idehaza csak videón.) A szélesvásznon a *Minden gyanú felett* című *Harold Becker*-thrillerben láttuk viszont. New York minden gyanú felett álló polgármestere, John Pappas „kéz kezet mos" életfilozófiája fennakad jól seprő ifjú pártfogoltja *John*

Cusack és az elszánt jogásznő, *Bridget Fonda* szemeteslapátján. A történet eredeti-valódi, *Ken Lipper* írta, aki New York alpolgármestere volt Ed Koch adminisztrációja idején. Pacino a szerepre való készülés során találkozott egy legendás volt kongresszusi küldöttel, *Vito Marcantonióval*. *„Róla még gyerekfejjel hallottam. Azután úgy volt, hogy filmet csinálok róla. Ekkor alkalmam volt megtudni, milyen is ő. Dinamikus egyéniség. Született szónok. Az ő tulajdonságait építettem be Pappas figurájába."* Így dolgozik egy vérbeli színész. Hiszen nem kétséges, hogy Alberto Pacino az. Hároméves korától „jár" moziba, és mozi után odahaza a családnak újra eljátszotta a filmet. Így a Pacino szülők nem haboztak fiukat New York neves filmművészeti középiskolájába adni. Az átlényegülés művészetét *Lee Strasberg* Actors Studiójában tanulta (Ide járt *De Niro* is). Az már egyéni teljesítménye, hogy figuráihoz megtalálja a megfelelő modellt. *„Amikor a Serpicót forgattuk, találkoztam egy rendőrrel, aki személyiség - modellem lett. Ami nem azt jelenti, hogy leutánoztam, hanem kiválasztottam tulajdonságai közül azt, ami nekem megfelelt. Ez szerencse kérdése, egy lehetőség, luxus, olyan mint egy doppingszer."*

Carlito útja: a börtönviselt nehézfiú

Shakespeare és III. Richárd

A tavalyi, 49. Cannes-i Filmfesztiválon a hollywoodi megasztár megannyi filmszerep után rendezőként mutatkozott be, ahol *III. Richárd*ján (Looking For Richard) kívül más témában nem is lehetett szóra bírni. Sajátos film, melyben a jelmezbe öltözött színész a fején felejti a hátracsapott baseballsapkát és álla körül a borostát, amit a hajnali futóedzéskor viselt. Máskor meg New York felhőkarcolóinak tövében hátán III. Richárd púpja lengedez. A melankolikus maffiafőnök Shakespeare-ben utazik. Mi jöhet még? – élcelődött egynémely szakmabeli. Ám ne feledjük, Pacino a hollywoodi díszletbe a New York-i Broadway deszkáiról érkezett. Nem beszélve arról, hogy *Laurence Olivier*t is felkérték annak idején, játssza el Don Corleonét *A keresztapá*ban.

Al Pacino *III. Richárd*ja egyben azt is bizonyítja, hogy bármilyenkép alakuljon is ki egy színészről, a játékban rejlik a lényeg. Al Pacino szerzett pénzt és kamerát. hogy ország-világ előtt kedélyesen elmagyarázza, milyen gondokat is jelent az említett Shakespeare-darab előadása egy jenki színész és filmes számára. Ott látjuk Pacinót színészeivel egy kerek asztal körül egy New York-i próbateremben, amint lépésről lépésre megszüli a művet, miközben a dráma színterén is halad előre az izgalmas folyamat.

„Igen, ez szerintem egy jó módja annak, hogyan tanítsák Shakespeare-t az iskolákban, az egyetemeken. A diákok alkotó folyamat részeseivé válhatnak, miközben előadják, felolvassák a szöveget. A színészekben megvan a még alaposabb tudás ahhoz, hogy életre keltsenek személyiségeket. Persze saját képességük szerint. S ezt a néző mint kívülálló vagy elfogadja, vagy nem. Ami a filmemet illeti, megpróbáltam megtalálni az egyensúlyt a szakemberekkel készített interjúk, az utca emberével folytatott beszélgetések, valamint a darab jelenetei között. Azt gondoltam szembeállítom ezeket, miközben a nézőnek adok előnyt" – fogalmaz a színész.

Ki volt III. Richárd? A drámatörténet legelvetemültebb gnómja, aki kiirtotta saját családját azért, hogy Anglia trónjára üljön. Al Pacino tíz éve készült filmet csinálni róla, s közben saját erőfeszítéseiről (próbák, ismétlések, fintorok). Lecsap az utca emberére is azzal a kérdéssel, ki volt Shakespeare? Ebben olyan lelkes színésztársak segítették, mint *Alec Baldwin, Winona Ryder, Aidan Quinn, Kevin Spacey, Estelle Parsons.* Megszólal *Vanessa Redgrave, Derek Jacobi, Kenneth Branagh*, de a legizgalmasabb egy hajléktalan megnyilatkozása, aki a New York-i könyvtár lépcsőjén lakik. Számára Shakespeare nem kevesebb, mint a józanság kulcsa. Pacino, miközben rendez, át-átugrik a kamera innenső oldalára. Utcai ruhában dolgozik vagy félig jelmezben, s a mondatokat semleges hangnemben mondja. Hagyja, hogy a nyelv szépsége érvényesüljön.

Valójában a fél-játék, fél-dokuwerkfilm szórakoztató, kedves, másnapos, és euforikus. Egy szimpatikus és lelkes Shakespeare-drukkeré. A képek és mondatok a néző tudatán túl, szívhez szólnak. Talán ezért, *Ian McKellan* kerekebb tankos verziója után Al Pacinóét is megnézhetjük.

Hogy Pacino miért várt huszonöt évet arra, hogy filmet rendezzen? *„Sohasem akartam filmet rendezni"* – vallja. *„Ezt a filmet is csak azért csináltam, mert volt egy elképzelésem, amit évek óta forgattam a fejemben. Egy színész tapasztalatai munka közben... III. Richárdot mindig szerettem volna eljátszani filmen. Egy másik ok, hogy mindig meglepett a nézők ellenállása Shakespeare-rel szemben. Gyerekként első színészélményem volt, hogy a Bibliából olvastam fel az osztály előtt. Azután Laurence Olivier-n és Marlon Brando Julius Caesarján keresztül felfedeztem Shakespeare-t. Amikor felnőtté váltam, rájöttem, hogy azok az érzések, amelyekről Shakespeare ír, valamennyiünkben megvannak. Azt gondolom, hogy valamennyien Shakespeare hatása alatt álltunk – és Francis Ford Coppola is hatása alatt volt, miközben A keresztapát írta is."*

Szemtől szemben

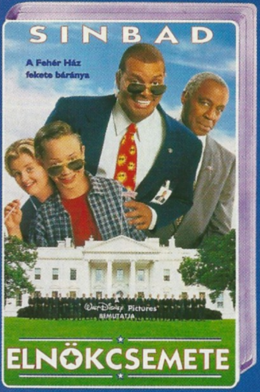
❖

Az Al Pacino-gengsztermozik eddigi utolsó fejezetét a Harvardon jogot végzett *Paul Attanasio* (*Quiz Show*) írta. A *Fedőneve: Donnie Brasco* című, igaz történeten alapuló filmben Donnie Brasco (alias *Johnny Depp*) mint FBI-ügynök beépül egy bűnszövetkezetbe, ahol érzelmileg közel kerül az atyai nehézfiú Al Pacinóhoz. Hamarosan a magyar mozikban is feltűnik legújabb alakítása, mely egyike a nagypapa-szerepeknek. De azért kísért a gengsztermúlt is...

Varga Mária

Al Pacino filmjei:

Me, Natalie (1969) r.: Fred Coe
The Panic in Needle Park (1971) r.: Jerry Schatzberg
A keresztapa (The Godfather, 1972) r.: Francis Ford Coppola *(UIP–Duna Film)*
Madárijesztő (Scarecrow, 1973) r.: Jerry Schatzberg *(Intervideo)*
Serpico (1973) r.: Sidney Lumet
A keresztapa II. (The Godfather II, 1974) r.: F. F. Coppola *(UIP–Duna Film)*
Kánikulai délután (Dog Day Afternoon, 1975) r.: Sidney Lumet *(Intervideo)*
Bobby Deerfield (1977) r.: Sydney Pollack *(Intervideo)*
És légyen igazság (...And Justice For All, 1979) r.: Norman Jewison *(Mokép Videókiadó)*
Portyán (Cruising, 1980) r.: William Friedkin *(InterCom)*
Acting: Lee Strasberg and The Actors Studio 1981
Szerző! Szerző! (Autor! Autor!, 1982) r.: Arthur Hiller *(Guild)*
A sebhelyes arcú (Scareface, 1983) r.: Brian De Palma *(UIP–Duna Film)*
Amerika fegyverben (Revolution, 1985) r.: Hugh Hudson *(Plusz Video)*
A szerelem tengere (Sea of Love, 1989) r.: Harold Becker *(UIP–Duna Film)*
Dick Tracy (1990) r.: Warren Beatty *(Buena Vista)*
A keresztapa III. (The Godfather III, 1990) r.: F. F. Coppola *(UIP–Duna Film)*
The Local Stigmatic (1990) társr., prod.: Al Pacino
Krumplirózsa (Frankie and Johnny, 1991) r.: Garry Marshall *(UIP–Duna Film)*
Glengarry Glen Ross (1992) r.: James Foley *(Flamex Video)*
Egy asszony illata (Scent Of Woman, 1992) r.: Martin Brest *(UIP–Duna Film)*
Carlito útja (Carlito's Way, 1993) r.: Brian De Palma *(UIP–Duna Film)*
Jonas in the Desert (1993)
Szemtől szemben (Heat, 1995) r.: Michael Mann *(InterCom)*
Egy nap a mozi (Two Bits, 1995) r.: James Foley *(InterCom)*
Minden gyanú felett (City Hall, 1996) r.: Harold Becker *(UIP–Duna Film)*
III. Richárd (Looking For Richard, 1996) r.: Al Pacino *(jön videón: InterCom)*
Fedőneve: Donnie Brasco (Donnie Brasco, 1997) r.: Mike Newell *(jön, előbb moziban: InterCom)*

© Disney

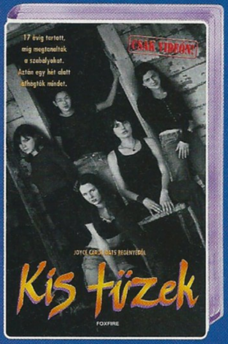
Samm Simms (Sinbad- Hull a pelyhes, Véndögség) titkosügynök igazi balek. Most élete legnehezebb küldetésére indul: azzal bízták meg, hogy az Egyesült Államok elnökének fiacskájára vigyázzon. Márpedig a srác nem nevezhető kezesbáránynak, kisded játékai révén a Fehér Ház szinte mindennapos szereplője az újságok botrányrovatának. Simmst úgy képezték ki, hogy Vietnamban is megállja a helyét. Neki sem kell a szomszédba mennie egy-két elképesztő ötletért. Megkezdődik a harc. Kezdetben őr és őrizett, aztán nemsokára kettejük és az egész világ között…

VIDEOPREMIER OKTÓBER 30.

©Disney

Los Angelesben emberrablás történik. A közeli álmos kisvárosban ez persze senkit sem izgat. Kivéve egy kétbalkezes FBI ügynököt (Doug E. Doug – Jég veled!), akit úgysem vesz senki komolyan, meg egy gimnazista lányt (Christina Ricci – Casper, Az Addams család), aki hisz a macskájának. Mert ott, ahol a rendőrség tehetetlen, ez a macska rálel a döntő bizonyítékra, és hűségesen haza is szállítja gazdijának.
A feladat ettől kezdve egyszerű: a lánynak meg kell győznie a rendőrséget, az ügyefogyott nyomozónak követnie kell éjszakai felfedezőútján a macsekot, a macskának szagot kell fognia, a lánynak el kell kapnia a menekülő bűnösöket, férjet kell szereznie a környék szégyellős hentesasszonyának, autós, kutyás, macskás üldözésekben kell részt vennie, és úrrá kell lennie az egész kisvárost felforgató botránysorozaton. És kész is van. Semmiség…

© Rysher Entertainment, Inc.

A Magyarországon is méltán népszerű Joyce Carol Oates világszerte híres, nagy vihart kavart regényéből készült film öt lány története. Négyük csendben, nyugodtan élt eddig. Nem tudta, hogy másképp is lehet. Aztán megjelenik közöttük valaki, aki egészen másképpen látja a világot. Azt mondja, szabadnak lenni könnyű, csak el kell határozni. Azt mondja, nekik is vannak jogaik, csak meg kell küzdeni értük. Azt mondja, a bosszúállás szép. Ha kell, fegyverrel is.
Öt lány, aki saját külön világára vágyik: és ha már megteremtették maguknak, meg is akarják védeni.

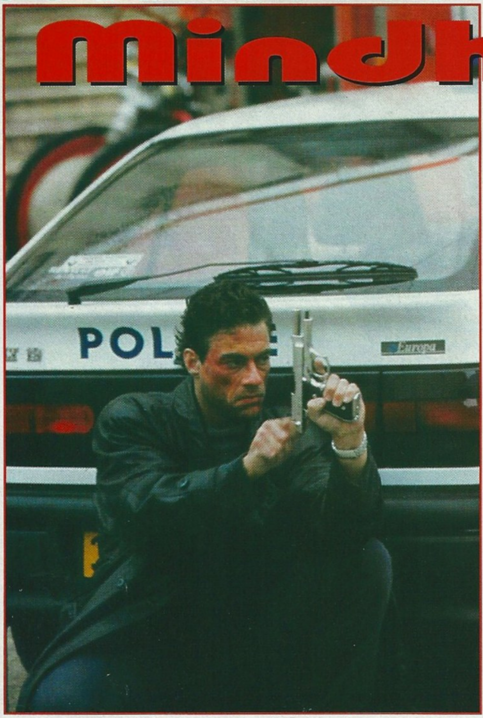
NOVEMBERI VIDEOPREMIER

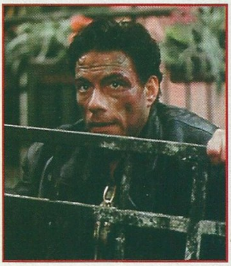
©Disney

A LEGJOBB VIDEOTÉKÁKBAN!

Mindhalálig

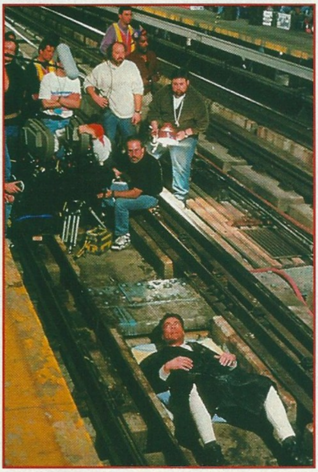

„A testvére keresésére induló Alain figurája némiképp felfogható az önmagát kereső ember metaforájaként. Míg az események lavinája magával nem ragadja, míg hirtelen bele nem csöppen a dolgok sűrűjébe, Alain a világtól elzárva, egy dél-franciaországi kis faluban tengette meglehetősen egyhangú életét. Ahogy a történet előrehaladtával kezdenek összeállni a mozaikok Alain előtt Mikhael életét illetően, a férfi maga is meglepődik, mennyire hasonlóan gondolkozhattak is ők ketten. Alain a kutatás közben számos olyan megoldandó problémával kénytelen szembenézni, mint amelyekkel Mikhailnak is meg kellett küzdenie; az újabb és újabb információk birtokában Alain megdöbbenten állapítja meg: a kihívásokra adott saját válaszai alig különböznek a fivére reakcióitól" – így beszél a *Mindhalálig* (Maximum Risk) című filmben megformált szerepéről *Jean–Claude Van Damme*, aki a *Dupla dinamit* című korábbi filmjéhez hasonlóan itt is egy ikerpárt alakít egy személyben. Igaz, egyikőjük már a történet elején jobblétre szenderül.

Alainnek sokáig fogalma sem volt róla, hogy él egy ikertestvére, egészen addig, míg szülővárosában rá nem talál holtan. Hogyan is dönthetne másként, testvére személyiségébe bújik, hogy kiderítse, ki is volt fivére, s miért kellett fiatalon meghalnia. A nyomok New York orosz emigránsok lakta negyedébe, Kis Odesszába vezetnek, s immáron Mikhailként Alainnek olyan világba kell leereszkednie, amelynek létezéséről addig csupán sejtései lehettek. Mint kiderül, amikor a két testvért elválasztották egymástól, Mikhailt egy orosz emigráns család fogadta örökbe, de mostoha sorsa korán az utcára kényszerítette, oda, ahol útja hamar a helyi maffiához sodorta.

„Nagyon izgalmasnak találtam a testvérén keresztül önmagát kereső Alain történetét" – ezt már a producer, *Moshe Diamant* teszi hozzá a színész szavaihoz. *„Bár soha nem találkoztak, valami megmagyarázhatatlan szellemi-lelki kapcsolat fűzi egymáshoz ezt a két embert. Arra gondoltam, hogy amennyiben sikerülne olyan forgatókönyvírót, illetve olyan rendezőt találni, akik képesek kibontani az alapszituációban benne rejlő drámát, remek film születhetne az ötletből. Nem csalódtam, sőt az előzetes elvárásaimat messze felülmúló produkció született. Emellett ez a mozi az akciófilm műfajában is felveszi a versenyt bármely más filmmel: rendkívül izgalmas és meglepőbbnél meglepőbb fordulatokban igencsak gazdag alkotás."*

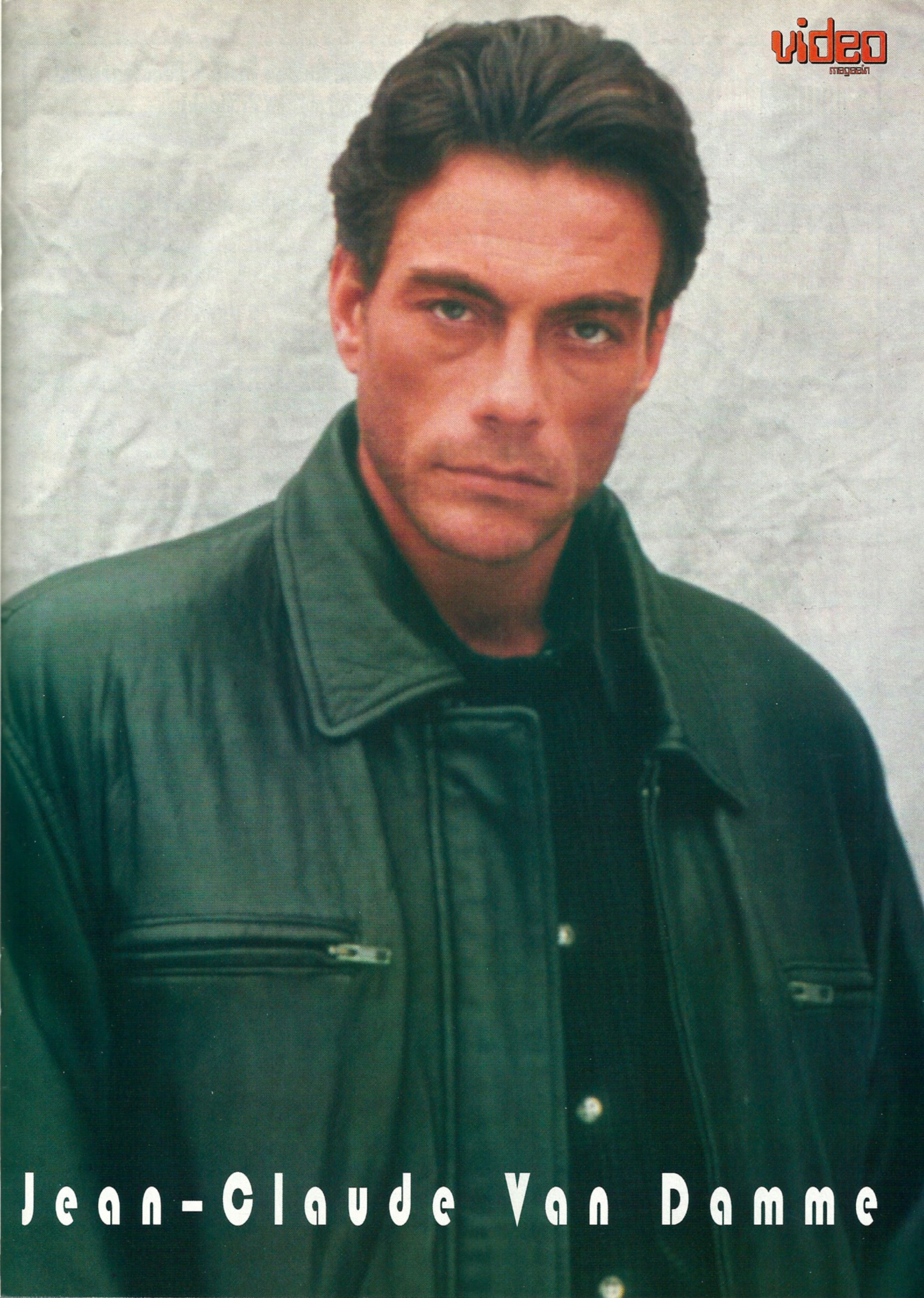
A producernek főszereplőválasztáskor érthetően megint Van Damme jutott eszébe, hiszen már együtt dolgoztak a *Dupla dinamit*ban, de az *Időzsaru*ban, a *Tökéletes célpont*ban, a *Hirtelen halál*ban, sőt a belga származású színész első rendezői munkájában, *A kalandor*ban is.

Jean–Claude maga ajánlotta a producer figyelmébe a női főszereplőt, *Natasha Henstridge* modellt, aki filmbéli legfőbb segítőtársát, az éjszakai pincérnőt jeleníti meg. Natasha, aki már tinédzserként Párizsban modelleskedett, addig mindössze egy filmben *A lény*ben játszott, de Van Damme úgy érezte, személyiségének olyan a kisugárzása, hogy az valósággal elvarázsolja a nézőt. Filmbéli kapcsolatuk idővel alaposan megváltozik. Erről így beszél a színész:

„A történet szerelmi szála nem a szokványos, »első látásra« című love story. Egy nagyon különleges, kemény és harcos viszony ez, amelyben a két fél csak fokozatosan, részben a közösen átélt kalandok hatására is fedezi fel magában a másikkal szemben táplált gyengédebb érzelmeit."

A szerelmi vonal mellett a filmben természetesen fontos szerep jut az akciójeleneteknek is. A hongkongi születésű *Ringo Lam* rendező profi szakértőket szerződtetett, hogy a verekedések minél életszerűbbek legyenek. *A Die Hard-*, a *Halálos fegyver-* és a *James Bond*-sorozatok szakértői gondoskodtak a valósághű látványról.

A filmet 1996 januárjában kezdték forgatni Párizsban, majd Nizzában, New Yorkban (Brooklynban) és Torontóban folytatódott a felvételek sora. Április végén pedig már a produkció utómunkálatai is befejeződtek.

video
magazin
Jean-Claude Van Damme

ROCKY KFT.

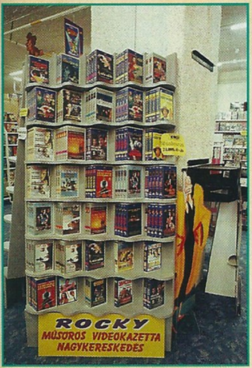
H–1132 BUDAPEST
XIII., VISEGRÁDI U. 31.
TEL./FAX: 1/270-2936
TEL.: 06/30/432-226

MŰSOROS VIDEÓ-, AUDIOKAZETTA ÉS CD NAGY- ÉS KISKERESKEDÉS

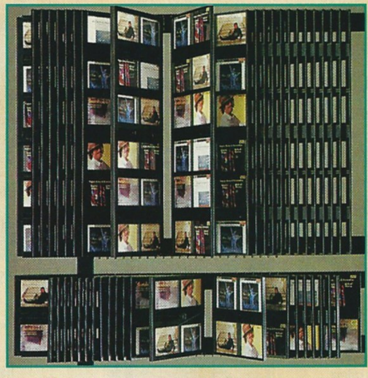
NAGYKERESKEDÉSÜNK ÉS BEMUTATÓTERMÜNK

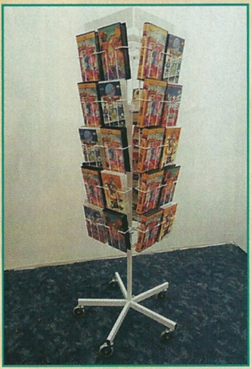
- Budapest központjában
- 400 négyzetméteren, kultúrált körülmények között
- több mint negyven videókiadó naprakész ajánlatával
- ezernél több műsoros videókazettával
- kétezer féle videófilmmel
- CD-vel
- üres audio- és videókazettával, kamerakazettával
- kényelmes önkiszolgáló rendszerrel
- zavartalan parkolási lehetőséggel
- LIFT gyártmányú CD, kazettatartók
- valamint kazetta- és lemeztároló üzleti berendezések széles választékával

140 darabos videókazetta-bemutató állvány

Zárható, falra és forgóállványra egyaránt szerelhető CD- vagy audiokazetta-bemutató rendszer

Forgó videókazetta-bemutató állvány, 40 vagy 72 darabos

Kérje '97/98. évi színes katalógusunkat és árjegyzékünket!

Várjuk partnereinket a XIII. kerületben a Visegrádi u. 31. szám alatt
telefon: 270-2936, 06-30-432-226

1997. OKTÓBER

A Toplista a Premier Video Üzlethálózat és a Rocky Műsoros Videókazetta Nagy- és Kiskereskedés eladási statisztikája alapján készült.

ROCKY

TOP 40

MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEÓKAZETTÁK

PREMIER VIDEOHÁZ

1	A Notre-Dame-i toronyőr	21	Cops
2	Jurassic Park	22	Timon és Pumba nagy lakomája
3	Hofi	23	Rodeó mindhalálig
4	Cindy Crawford – Fitness csak neked	24	A dinoszauruszok nyomában
5	Végképp eltörölni	25	Élet a jégen
6	Szemtől szemben	26	X-akták 3.
7	Cindy Crawford – Szépség és egészség	27	A női szépség titkai
8	Rallye mánia I.	28	Vacak, a hetedik testvér
9	Jeruzsálem, a mennyek országa	29	Az ufók mégis léteznek III.
10	Trainspotting	30	Benny Hill: Poén poén hátán
11	A második világháború	31	Bíró Ica: Testszépítés
12	Honfoglalás	32	Afrika vadvilága
13	Őslények országa	33	Casper, a barátságos szellem
14	Élő bolygó	34	Nádas–Boncz kabaré
15	Dinoszaurusz – 3 dimenziós	35	Bukáskirályok
16	Száguldó erőd	36	Fogyókúra 10 hét alatt
17	A világ 7 csodája I–IV.	37	Asterix nagy csatája
18	Titanic	38	Tom és Jerry vendégségben
19	Végzetes pillanatok	39	Az ismeretlen Galapagos
20	Görög szigetek	40	Jane Eyre

ROCKY

PREMIER VIDEOHÁZ

Lakossági értékesítés:

Viszonteladók kiszolgálása:

ROCKY KFT.: 1132 Budapest, Visegrádi u. 31. Tel.: 270-2936, 06-30-432-226, 4400 Nyíregyháza, Bujtos u. 19. Tel.: 42-410-033, 06-30-356-090

Los Angeles-i sztárinterjúk, készítette: FÖLDES TAMÁS

DANTE POKLA

Pierce Brosnan:

„Úgy izgultam a vetítéskor, mintha nem is lennék a film egyik szereplője"

Bár több mint két évtizede Thália szolgálatába szegődött, a negyvennégy esztendős Pierce Brosnan csak mostanában emelkedett a film hírességeinek sorába. Az írországi County Meathen született sztár tizenegy éves kora óta vándorol a világban. Gyermekként Angliába települt, majd a londoni Dráma Center színpadán készült választott hivatására.

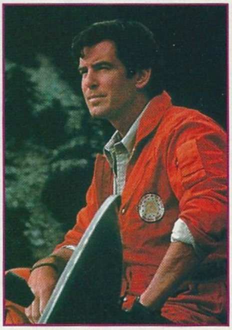
Hollywood tizenhat esztendeje csábította magához, de jó ideig csak kisebb jellemszerepekben foglalkoztatta. Az első kiugrást a *Remington Steele* című tévésorozat hozta meg, a BBC tizenhárom részes *Nancy Astor*-sorozatában nyújtott alakításáért pedig kiérdemelte a rangos Golden Globe-díjat. Az igazi nagy lehetőség viszont akkor köszöntött rá, amikor magára ölthette James Bond, a legendás szuperügynök szmokingját. A *Goldeneye – Aranyszem* az eddigi legsikeresebb Bond-epizódnak bizonyult: 350 millió dollárt hozott alkotóinak.

Decemberig még várnunk kell az új James Bond-premierre, Brosnan addig is a *Dante pokla* című katasztrófa-kalandfilm főszerepében aratja sikerét. Ám nincs ideje pihenni a babérokon, két forgatás között csupán néhány hetes szünetet tarthatott. E „lazításra szánt" napokban az utóbbi évek számára kedvezően felgyorsult eseményeiről s az életében bekövetkezett változásokról beszélgettünk a Los Angeles-i Four Sesasons Hotel egyik szobájában.

– Amióta James Bond szerepét eljátszotta, jobbnál jobb feladatokkal kínálják meg a rendezők. Úgy érzi, pályája a 007-es ügynök jóvoltából lendült magasabb régiókba? – kérdeztem.

– Bolond lennék, ha nem tudnám, hogy Bondnak köszönhetem a hirtelen jött népszerűséget – így a válasz. *– A* Goldeneye – Aranyszem *óta két évre előre szinte minden napom be van táblázva. De azért is Bondnak vagyok hálás, hogy visszakerülhettem az ír filméletbe. Az elmúlt években elég pénzt kerestem ahhoz, hogy* Irish Dreamtime *néven filmcéget létesítsek szülőhazámban. Az első filmünk már kész,* Eugene Brady *rendezte,* Az unokaöccs *a címe. Két napja láttam, s nagyon jónak tartom. Ha nemzetközi sikere lesz, akkor más fiatal ír filmeseket is segítek. Két történetem is van, amit Írországban szeretnék forgatni.*

– Több mint másfél évtizede

Amerikában él, mégis ennyire kötődik az óhazájához? Nem szereti Hollywoodot?

– Örökké hálás vagyok Hollywoodnak a karrieremért, s szeretem is, noha bolond városnak tartom. Tisztában vagyok azzal, hogy Angliában soha nem juthattam volna előbbre. A jó szerencsém segített, amikor Amerikába hívtak egy televíziós minisorozathoz, majd később, a nyolcvanas években rám osztották a Remington Steele *főszerepét... Malibui szép házamban rendkívül kellemesen telnek a napjaim,*

BESZÉLGETÉS Linda Hamiltonnal

Bár nem tartozik Hollywood sztárjainak élvonalába, mégis minden filmrajongó ismeri a nevét. A negyvenegy éves – 1956. szeptember 26-án, Maryland államban, Salisburyban született – Linda Hamilton pályaközi szünetekkel, újra és újra magára irányította a figyelmet. Először a CBS *A szépség és a szörnyeteg* című tévésorozatának főszerepében keltett feltűnést, majd *Arnold Schwarzenegger* oldalán a kétrészes *Terminátor*ban, az idén pedig *Pierce Brosnan* partnereként a *Dante poklá*ban aratott sikert.

Szülővárosának színházában kezdte a művészpályát, majd 1976-ban New Yorkba költözött, hogy a tekintélyes Lee Strasberg's Institute-ban képezze tovább magát. S közben megízlelte, milyen a siker a Broadwayn... Három év múltán őt is magához csábítja Hollywood, de eleinte a tévé foglalkoztatja. Majd 1982-ben, a *Tag; The Assassination Game* főszerepében a mozilátogatók is megismerhetik.

Találkozásunkkor elsősorban higgadtsága fog meg. Megfontolja mondatait, mielőtt kérdésemre válaszolna.

– Akkor is nyugodt, ha a rendező vagy a partnerei másként képzelnek el egy jelenetet, mint ön? – kérdezem.

– Forgatás közben mindig nyugodt vagyok. A felvétel előtt persze vannak vitáim, de mindig bízom abban, hogy mire a kamera elé kerülök, minden összeáll – feleli.

– S hogyan fogadja az elmarasztaló kritikákat?

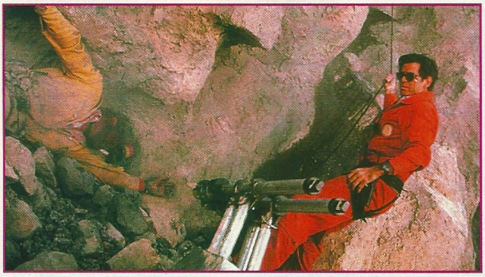
– Ha a King Kong Lives*ra gondol, egyetértettem a kritikusokkal, szerintem is rossz film volt. Hét hónapon keresztül robotgépekkel dolgoztunk együtt, s bár nem volt mindennap felvételem, mégis készenlétben kellett lennem. A rendező inkább a robotmajmokra össz-*

de mégsem akarok életem végéig itt maradni.

– Csak nincs honvágya?

– Nevezze, aminek akarja! Hiányzanak az ír tájak, s Los Angeles mint város nem tesz boldoggá... Persze ezt már évek óta mondogatom, és lám, még mindig itt vagyok. Valóban nem tudom, hol élnék legszívesebben. A munkám idekötött, élvezem, amit csinálok... de nem tudom elképzelni magam amerikai nyugdíjasként.

– A 007-es ügynök szerepében otthonosan mozoghatott, hiszen mindhárom korábbi James Bond az európai szigetországból való...

– Valóban, Sean Connery *skót,* Roger Moore *angol,* Timothy Dalton *walesi...*

– Legújabb főszerepében, a Dante pokl**ában olyan vulkánkutatót alakít, aki egy vulkánkitöréskor elveszti a feleségét. Néhány éve ön is özvegy lett. E „közös sors" segítette vagy inkább hátráltatta Harry Dalton megszemélyesítésekor? Forgatáskor gondolt-e saját családi tragédiájára?**

– Ez véletlen egybeesés. A Dante pokla *nem a vulkanológusról szól, hanem a vulkánkitörés sújtotta település polgárairól, s nem kellett élményt merítenem a múltamból. De azért Harry Dalton alakjához sokat kölcsönöztem magamból. Persze James Bondban is sok van belőlem, hiszen a színész nemcsak az alkatát adja egy-egy szerephez, hanem az egyéniségét, az élményanyagát is.*

– Amikor elvállalta a szerepet, mi vonzotta leginkább: a vulkánkutató figurája vagy a film egésze?

– Szeretem az akciófilmeket, s úgy gondoltam, a Dante pokla *révén bekerülhetek az ilyen cselekménygazdag produkciókba. A forgatókönyvet szórakoztatónak és izgalmasnak találtam. Persze más egy forgatókönyv és más a film. A felvételek előtt csak reménykedsz és imádkozol, hogy a partnered is jó legyen.*

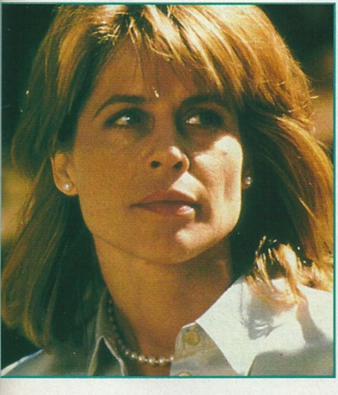
– Jól imádkozott, hiszen Linda Hamilton **kiváló partnernek bizonyult!**

– Korábban is tudtam, hogy Linda remek színésznő, s nem is rá gondoltam. A film újszerű technikai megoldásai izgattak, hiszen maga a vulkánból magasra törő láva éppúgy partnerem volt, mint a város polgármesternője és a gyerekek, akikkel együtt menekültünk. Forgatás közben nem voltam biztos abban, hogy a látvány egyaránt szórakoztatja-e a kicsiket és a nagyokat, s úgy izgultam a vetítéskor, mintha nem is lennék a film egyik szereplője. De a kész filmre büszke vagyok: jó családi szórakozás.

– A filmen úgy tűnik, mintha a karja eltört volna. Valóban megsérült forgatás közben?

– Néhány kisebb horzsolást leszámítva nem történt bajom, s tudtommal mások sem sérültek meg. A kartörés nem szerepelt a forgatókönyvben, a sminkes ba-

pontosított, mint a színészekre. A szerepből megpróbáltam kihozni, amit lehetett, úgy érzem, nem rajtam múlott az akkori kudarc... De hát ez több mint tízéves ügy.

– Mennyire elégedett az elmúlt tíz évével?

– Két gyereket szültem, van egy hétéves fiam meg egy négyéves lányom. Ha sorrendet állítanék fel életem céljáról, az anyaságot tenném az első helyre. Második helyre, hogy játszhassak, s csupán harmadjára tartanám fontosnak, hogy sztár legyek. Egy színésznőnek viszont gyakran nem könnyű egyidejűleg élni a családnak és a hivatásnak... A szülések után úgy éreztem, hogy a pályám megfeneklett. Sehová se hívtak, mintha Hollywood elfelejtett volna. Az ügynököm pedig azzal nyugtatott, hogy John Travoltá*nak is volt tíz olyan éve, amikor nem kapott szerepet. Ettől dühbe gurultam. Átmentem egy másik ügynökséghez, s attól kezdve úgy tűnik, sínre kerültem. S azért vágyom még nagyobb sikerekre, művészeti díjakra, hogy bizonyíthassak, és más művésztársaimat is átcsábítsam a korábbi ügynökömtől a mostanihoz.*

„Sok vészhelyzet volt..."

– Mi vonzotta a Dante pokla **polgármesternő szerepéhez?**

– A Terminátor *második része után úgy gondoltam, sokat lendíthet a pályámon, ha ismét közönségsikerre esélyes kalandfilmben, egy világsztár oldalán szereplek. De a szerep is tetszett. Olyan modern nőt alakítok, aki egyedül neveli gyermekeit, éttermet vezet, és amellett még egy kisváros polgármesteri tisztét is ellátja.* Pierce Brosnan*nal pedig már korábban is örömmel játszottam volna, rendkívül vonzó, szexis színésznek tartom.*

– S milyen partnernek bizonyult Brosnan?

– Nagyszerű volt Pierce-szel dolgozni. Csupaszív férfi, s ízig-vérig úriember. A fényviszonyok miatt sok jelenetet akkor kezdtünk forgatni, amikor a nap lemegy, majd kora hajnalban, napkeltekor folytattuk a felvételeket. Ilyenkor többnyire nem aludtunk el, inkább átbeszélgettük az éjszakát. Őszinték voltunk egymáshoz, kellemes társalgásaink voltak. Ha pedig kifogytunk a témából, kölcsönbe vettünk egy

rátom ötlete volt. A bekötözött kar sokat segített, hogy színészileg átéljem azt a jelenetet, amikor az omladékok közé szorult teherautóba kellett bújnom.

– Egyszer sem került veszélyes helyzetbe?

– Dehogynem, hiszen maga a helyszín is veszélyes volt. Köröttünk tűz lobogott, égő tárgyak röpködtek a levegőben... Az sem volt könnyű, amikor saját ötletemet megvalósítva helikopteren függeszkedtem. Amikor Roger Donaldsonnak, a rendezőnek javasoltam, csak annyit felelt: „Ha akarod, csináld! Mindketten tudtuk, hogy más forgatáskor már történtek helikopterbalesetek. Mi tagadás, magasabb lett a vérnyomásom, amikor egy szál kötélen lógtam harminc méter magasban, miközben fölöttem sivítva pörgött a helikopter légcsavarja... Mégis jobban féltem attól a jelenettől, amikor áthatolok a folyón. Tudja, mi írek nem szeretjük túlságosan a vizet. Előfordult, hogy az államig ért a víz az autóban. Ráadásul az első próbán, a dublőrökkel feleállt a kocsi, szorult helyzetükből úgy kellett kimenteni őket. Felvétel közben mindvégig oxigénpalackok sorakoztak a parton.

– Tanulmányozta a vulkánkitöréseket?

– Washingtonba utaztam, hogy megismerjem a geológusok munkáját. Rokonszenves, segítőkész emberek. Dokumentumfilmeket vetítettek, tanulmányokat olvastam. A technikai kérdésekkel viszont nem akartam sokat foglalkozni, elsősorban az érdekelt: milyen érzelmi hatások érik az embereket vulkánkitöréskor? S végiggondoltam: hogyan viselkednék hasonló helyzetben, mit tartanék legfontosabb teendőmnek?

– Színészként volt-e mélypont az életében?

– Nagyon fájt, amikor James Bond megszemélyesítőjeként először került szóba a nevem – aztán mégis Timothy Dalton kapta meg a szerepet. Akkoriban csak kis feladatokat bíztak rám, s évekbe telt, amíg képes voltam érzelmileg továbblépni az akkori kudarcon.

– Úgy tűnik, nemcsak a 007-es ügynökként halad Sean Connery nyomdokain, hiszen a szuperkém után ő is más jellegű filmekben szerepelt, majd visszatért Bondhoz...

– Connery kétségkívül olyan sokoldalú művész, akire színészileg és emberileg egyaránt felnézek. Én is szívesen alakítok egymástól eltérő figurákat, s szinte bármilyen szerepet örömest elvállalok, mert szeretek dolgozni, a munka az életem.

– Milyen tervek foglalkoztatják a magánéletben? Élettársa januárban fiút szült; nem szándékoznak összeházasodni?

– Keilyvel nagyon jó a kapcsolatunk. Rendkívül szép nő és igen jó anya, épp akkor lépett az életembe, amikor nagy szükségem volt valakire. Hálás vagyok Istennek, amiért találkoztam Keilyvel. Mexikóban, egy környezetvédelmi rendezvényen ismerkedtünk meg. Mindketten lelkes környezetvédők vagyunk, s más kérdésekben is egyetértünk. Tulajdonképpen össze is házasodhatnánk, gondolkozom rajta... de sokáig boldog házasságban éltem az elhunyt feleségemmel. Egyelőre nem tervezünk esküvőt. Azt sem beszéltük meg előre, hogy legyen-e közös gyerekünk, de jó ideje szerettem volna egy bébit. Most arra vagyok legbüszkébb, hogy ha a fiúcska éjszaka felsír, gyorsan ki tudom cserélni a pelenkát.

– Miért kapott a baba walesi nevet?

– A számításba vett nevek közül Dylan volt a listánk tetején. A hatvanas években Bob Dylanért rajongtam, s Keily hippi szülei is Bob Dylan zenéje mellett nőttek fel. Az élettársam, ha csak teheti, most is Bob Dylant hallgatja. Édesapámat és Keily apját viszont egyaránt Thomasnak hívják. Végül is a fiunk a középső nevet örökölte a nagyapáktól, Dylan Thomas Brosnanként anyakönyvezték.

– James Bondtól mindig megkérdezik: hogyan szereti a martinit? Rázva és nem keverve kéri. Ön hogyan szereti?

– Szárazon...

videófilmet, és azzal múlattuk az időt.

– Szeret videózni?

– A példánk is bizonyítja, hogy a videózás nagyszerű lehetőségeket kínál. Olyan filmeket nézhettünk meg, amelyeket elfoglaltságaink miatt a bemutató idején elmulasztottunk. Otthon vannak kedvenc filmjeim, amelyeket a pillanatnyi hangulatomnak megfelelően szívesen nézek meg újra.

– Bár a fizikailag megterhelő, veszélyes jelenetek zömét Brosnannek kellett megoldania, a lávafolyam elől gyermekeivel menekülő polgármesternő szerepe sem tűnik veszélytelennek. Került nehéz helyzetbe?

– A felvételek közben sok vészhelyzet volt, s hasonló jelenetek követték egymást. Menekülnünk mégis felvétel után kellett... A forgatócsoportnak tűzoltó tagjai is voltak. Gyakran vitatkoztunk, ők ugyanis biztonsági okból hamarabb akarták eloltani a tüzet, mint a rendezőnk. Amikor mégis elfojtották a lángokat, füstfelhő ereszkedett ránk. Miután nemcsak fát égettek, a füst egészségünket veszélyeztető mérgező anyagokat tartalmazott... futottunk hát.

– A Dante pokla készítésekor meghatározó szerepük volt a számítógépeknek. Nem nehezítette meg a színészi átélést, hogy díszletek helyett kék fal előtt játszottak?

– A nézők nem tudják, hogy csak egy fal előtt forgattunk. Roger Donaldson, a rendezőnk elmondta, hogy merre ömlik majd a láva, hol lesz egy kő, amott valami felrobban... s nekünk úgy kellett szaladnunk, ugranunk, mintha minden a helyszínen történne. A gyerekeknek ez még nehezebb feladatot jelentett, hiszen az ő képzelőerejük nem olyan, mint a gyakorlott felnőtt színészeké, ezért néhány jelenetet meg kellett ismételnünk. E díszlet nélküli forgatás volt olyan izgalmas színészi feladat, mintha egy abszolút főszerepet alakíthattam volna. De tudomásul vettük, hogy a Dante poklában nem az ember, hanem a lávafolyam a főszereplő.

– Mind a Terminátor, mind a Dante pokla kalandfilm. Nem bántja, hogy akciószínésznőként tartják nyilván?

– Nem örülök neki, de tudomásul veszem, hogy ekként könyveltek el. Szívesebben játszanék másfajta filmekben, ám ezzel együtt szeretem az eddigi szerepeimet. S ha a Terminátor harmadik részét is forgatni kezdenénk, örömmel játszanék benne... de csak Arnold Schwarzeneggerrel, meg a többi korábbi partneremmel.

– Milyen szerepekhez lenne nagyobb kedve?

– Olyan szerepekre vágyom, amilyeneket jelenleg Meg Ryanre osztanak. A nézők azt hihetik, drámai alkat vagyok, a hozzám közel állók viszont tudják, hogy imádom a tréfát, nagyokat tudok nevetni. Hozzám sokkal közelebb áll a komédia, mint a dráma.

– Nemrég ugyancsak tragikus személyt formált meg egy tévéfilmben: halálra készülő, AIDS-ben szenvedő édesanyát alakított. Amerikában mi ad nagyobb népszerűséget egy színésznőnek, a televízió vagy a mozi?

– A közönség hamarabb szívébe zárja azt a színésznőt, akit hétről hétre viszontlát egy tévésorozatban, mint a filmszínészeket. A tévésorozatok közül viszont nem mindegyik jut el a tengerentúlra, így aki világsikerre vágyik, az szívesebben filmezik. Jelenleg minden jó szerepet szívesen vállalok. S úgy érzem, lendületben vagyok...

október 16.

PREMIER

ÁLNOKOK ÉS ELNÖKÖK

Egy ország követte őket. Most már csak a maffia.

Az amerikai filmvígjáték két koronázatlan királya, Jack Lemmon és James Garner ex-elnököt alakít. Négy éven át mindketten a Fehér Ház lakói voltak és egy életen át egymás ellenfelei. Csakhogy a jelenlegi elnök (Dan Aykroyd) csapdába csalja őket, hogy eltitkolhassa saját bűneit. A furcsa pár kénytelen együtt menekülni. A film tetszeni fog mindenkinek, akik szeretik, ha a szomszédnője zöldebb.

KETTEN NYEREGBEN

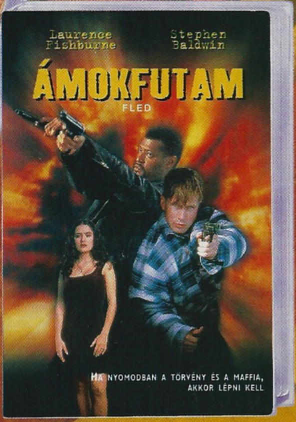
Irány a vígnyugat!

A Nagy Fehér Nagymama farmjára szemet vetett Bart, a gazfickó, aki gonosz, mint a csörgőkígyó, ravasz, mint a sivatagi róka és szép, mint a hiéna hátulsó fertálya.
Csakhogy kifelejtett valamit a számításból!
Régi ismerőseinket, az Olsen lányokat.

BÚCSÚMULATSÁG

Nick (Eric Roberts) három éve AIDS-es, és amikor kiderül, hogy már nincs neki sok hátra, úgy dönt, nem várja ki a véget. A saját haláláról ő akar dönteni. De előbb még rendez egy utolsó nagy bulit.

ÁMOKFUTAM

Gyorsabban, erősebben, ravaszabban.
Ha az ember fegyenc, és fegyenctársával összebilincselve kénytelen menekülni az FBI és a maffia elől, nem lehet más a jelszava.

Jogi kérdezz-felelek!

Állandó jogi szakértőnk, dr. Kiss Zoltán ebben a hónapban a videózást is érintő jogszabályi változásokra hívja fel a figyelmet.

1. A jogalkalmazók figyelmét is elkerülve, egy májusi kormányrendelet – sok más elavult jogszabállyal együtt – 1997. július 1-jei hatállyal eltörölte az egyes kulturális tevékenységek folytatásáról szóló 46/1990. (III. 13.) MT rendeletet. Ez a jogszabály mondta ki, hogy meghatározott kulturális tevékenységek (pl. videókiadás, sokszorosítás, filmforgalmazás, videóvetítés stb.) bejelentési kötelezettség alá tartoznak, amit a Művelődési és Közoktatási Minisztérium (MKM) felé kellett megtenni.

A bejelentésnek vagy a bejelentés elmaradásának nem volt semmilyen joghatálya vagy jogkövetkezménye, a cégbíróságok is általában ettől függetlenül bejegyezték a jelzett tevékenységeket választó társaságokat. Az MKM amúgy sem foglalkozott érdemben a bejelentésekkel, ugyanis nyilvánvaló, hogy ezekkel az adatokkal semmit sem lehetett kezdeni. (Az évi sok ezer bejelentéshez még hozzá lehet adni ugyanennyit, akik elmulasztották ezt a kötelezettséget, ráadásul nem kétséges, hogy a regisztrált vállalkozásoknak csupán töredéke foglalkozik ténylegesen – üzletszerűen – ezekkel a tevékenységekkel.)

Kijelenthető tehát, hogy a rendelet mára elvesztette létjogosultságát, és hatályon kívül helyezése – bár az MKM nem kérte – indokolt volt. A videótékákat, -ügynökségeket természetesen nem érintik a fentiek, mivel a kereskedelmi tevékenységet folytatókra az üzletek működéséről szóló rendeletek vonatkoznak. A videós tevékenységekről pedig a társaságokat, vállalkozásokat feltérképező KSH-adatgyűjtés nyomán kaphatunk majd képet...

2. Az új vámtörvény 1995-ös életbe lépéséig hatályban volt egy miniszteri rendelet, amely lehetővé tette a Szerzői Jogvédő Hivatal (SZJH) és a MAHASZ számára a kereskedelmi áruforgalomban behozott vagy kivitelre kerülő hang- és képfelvételek ellenőrzését és a „kalóz" termékek kiszűrését. A vámtörvény eltörölte ezt a „szűrőt", ugyanakkor megadta a felhatalmazást a kérdés újraszabályozására. Végül az új védjegytörvény és a nemzetközi jogharmonizációs kötelezettségek hatására született meg az a kormányrendelet, mely megszünteti a kialakult joghézagot.

A Magyarország által aláírt TRIPS egyezmény értelmében ugyanis a szerződő államok kötelesek olyan eljárásokat bevezetni, amelyek lehetővé teszik, hogy a jogosult írásban kérhesse a vámhatóságtól a hamisított védjeggyel ellátott termékek vagy a szerzői jogot sértő „kalóz" termékek közvetlen vámfelügyelet alá vételét. Ezt a célt szolgálja tehát az augusztustól hatályos rendelet a szellemi tulajdonjogok megsértésével szemben a vámigazgatási eljárásban alkalmazható intézkedésekről [128/1997. (VII. 24.) Korm. rendelet, megjelent a Magyar Közlöny 1997/67. számában].

A rendelet értelmében a jogsértő áru – adott esetben műsoros filmszalag vagy videókazetta – belföldi forgalomba hozatalának, kivitelének valamint újbóli kivitelének megakadályozása érdekében az illetékes vámhatóságnál eseti vagy általános kérelem terjeszthető elő. Szerzői joggal kapcsolatos jogsértés esetén a kérelem benyújtására jogosult az erre feljogosított felhasználó (filmforgalmazó, videókiadó) és a szerzői vagy a szomszédos jogok közös kezelését végző szervezet (jelenleg négy bejegyzett szervezet van, ezek: ARTISJUS-SZJH, MAHASZ, Előadóművészi Jogvédő Iroda, Hungart Egyesület). A filmek, audiovizuális művek szerzőinek jogvédelmét ebben az esetben is az ASVA szerette volna képviselni, amire valószínűleg lehetősége is lesz, ha az eredeti jogtulajdonosok erre felhatalmazzák.

A behozatal/kivitel megakadályozásának azonban szigorú eljárási szabályai vannak. A jogosult írásbeli kérelmének tartalmaznia kell annak igazolását, hogy a szerzői jogi védelem fennáll és jogosult fellépni, a vámáru azonosításra alkalmas leírását és lényeges jellemzőit (hamisgyanús videókazettánál ezek nehezen megfogalmazható kritériumok), továbbá kötelezettségvállalást a biztosíték letételére. A VPOP Országos Parancsnokságánál benyújtható általános kérelem esetén azt is meg kell jelölni, milyen időtartamra kéri a jogosult a megfigyelést. A jogosult emellett minden olyan információt közölhet a vámáruval, valamint az érintettekkel kapcsolatban, amely a vámhatóság munkáját segíti (pl. a vámáru fellelési vagy tervezett rendeltetési helye, a küldemény azonosíthatóságára vonatkozó adatok stb.).

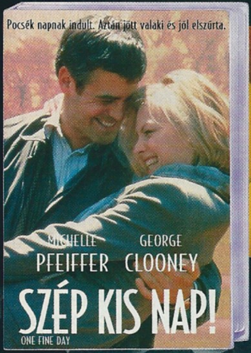
A vámhatóság a kérelem benyújtásától számított öt munkanapon belül érdemi döntést köteles hozni. Amennyiben a vámhatóság az árut közvetlen vámfelügyelet alá veszi, a jogosultnak tíz napon belül kell igazolnia, hogy szerzői jogok megsértése miatt pert indított és abban ideiglenes intézkedés iránti kérelmet (lásd múlt havi számunkat!) terjesztett elő. A vámhatóság a bíróság határozatának megfelelően jár el: megtagadja a vámkezelést, megsemmisíti az árut vagy elvégzi a vámkezelést.

A vámáru raktározása és megsemmisítése esetenként jelentős költségekkel jár, ezért a jogosult biztosítékot köteles letétbe helyezni. (A biztosíték nyújt fedezetet a vámkezelést kérő esetleges károkozásának is.) A biztosíték mértéke – ha a vámáru értéke megállapítható – annak 5%-a, ha nem állapítható meg, kérelmenként havi 60.000 forint.

Nyilvánvaló tény, hogy ez a rendelet nem fog egy csapásra gátat vetni a kalózkodásnak, de arra mindenképpen alkalmas, hogy segítsen felszámolni a feketepiac egyik szegmensét, nevezetesen az import útján bejövő szerzői alkotások illegális forgalmát. Tudomásunk szerint különösen a hangfelvételt előállítók közös jogkezelő szervezete, a MAHASZ várta ezt a jogszabályt, mivel a hamisított hangkazetták jelentős része késztermékként jön be az országba. Emellett azonban a videókiadók is profitálhatnak a rendeletből, ha végre összefognak, nem beszélve az SZJH-ról, aki az üres kazetták, szalagok importját terhelő jogdíjfizetést elszabotálókat akarja kiszűrni e vámintézkedéssel.

VIDEO PREMIER október 2.

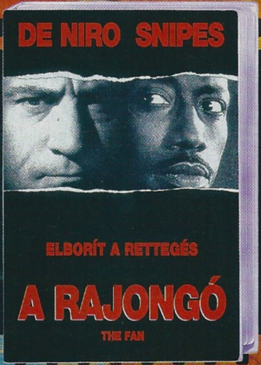

MICHELLE PFEIFFER GEORGE CLOONEY

SZÉP KIS NAP!

Vannak sorsdöntő napok az ember életében. Vannak olyan napok is, amikor látszólag minden összeesküdött ellenünk. És megesik hogy ez a kettő éppen egyszerre történik...

Két felnőtt és két gyerek élete legkuszább, legőrültebb napján sokszor találkozik, sokszor összevész, kibékül és újra összevész. És milyen hosszú ez a nap...

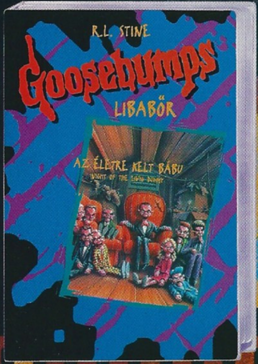

DE NIRO SNIPES

A RAJONGÓ

Elborít a rettegés

„Ott állsz egyedül.
Ők ülnek, szemben veled, és várnak. És közöttük ott van valaki,
aki rád vár. Csakis rád."

LIBABŐR

GOOSEBUMPS

AZ ÉLETRE KELT BÁBU

Trina papája azelőtt híreneves hasbeszélő volt. Régi színpadi társait – a sok bábut – a padláson tárolja. Trina sok időt tölt közöttük a csendes padláson, de egyszer észre veszi, hogy egyikük keze meleg, akár egy emberé. Lehetséges volna, hogy a színpadi bábuk, ha senki sem figyeli őket életre kelnek, és saját, külön világot alkotnak?

MARK HARMON LESLEY ANN WARREN MADELEINE STOWE

TELHETETLEN NŐFALÓ

Filmünk főhőse könnyelmű fickó. Fogadást köt haverjaival: három hónapon belül három nőt is el tud jegyezni. Csakhogy tipikus sportbaleset éri. Az egyik nőbe, akit elcsábított és becsapott, fülig beleszeret. Most itt áll három menyasszonnyal és egy nővel, akit őszintén szeret.

Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736
E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap:http://www.intercom.hu/

Összeállította: Horváth János

KIS KAMERA -LEXIKON

Adapter – illesztő- vagy átalakító egység két készülék között. (Pl. hálózati adapternek szokás nevezni a hálózati tápegység/töltőt, rádiófrekvenciás adapternek a kamkorderek külön megvásárolható kiegészítő egységét, melynek segítségével a kamkorder által kiadott jelek a tv-készülék antennabemenetén át vehetők.)

AE-(Automatic Exposure) **programok** – sok kamkordernél nincs lehetőség a zársebesség és a blende tetszőleges szabályozására, hanem egy ún. AE-programtárcsa négy-öt, gyárilag előre beállított blende–zársebesség kombinációjából lehet választani.

Autofókusz – automatikus képélességbeállítás. Ebben az üzemmódban a kamera lencserendszere automatikusan beállítja a legélesebb képet.

Blende (*írisz*) – állítható nyílás a kamkorderobjektívnél, mellyel a képérzékelő chipre (*CCD*) jutó fénymennyiség szabályozható.

CCD (*Charge Coupled Device*) – képfelvevő (képérzékelő) eszköz, mely a kamkorder optikája által leképzett képet elektromos jellé alakítja át. Kevésbé érzékeny a beégésre és a mechanikai hatásokra, mint a korábban alkalmazott képfelvevőcsövek.

Ellenfénygomb (*BLC – Back Light Control*) – ha fénnyel szemben filmezünk valamit, az automatika visszaszabályoz és részletek helyett csak sötét körvonalak látszanak. Az ellenfény gombot megnyomva a kép kissé kivilágosodik.

Fade – a kép kivilágosítása vagy elsötétítése (felvagy lekeverése). Általában a hang automatikus felerősítésével illetve lehalkításával együtt történik.

Fehéregyensúly (*White Balance*) – annak érdekében, hogy a fehér a fényviszonyoktól függetlenül mindig fehérnek is látszódjék, elektronikus korrekciókat kell alkalmazni. A fehéregyensúly „Auto" állásában a kamkorder ezt automatikusan elvégzi.

Gyújtótávolság-(fókusztávolság)-tartomány – a kamkorder objektívjének egyik jellemzője. Ha kicsi a gyújtótávolság, akkor a kamera látómezejébe sok minden „belefér" *(nagy látószögű beállítás)*. Ha nagy a gyújtótávolság, akkor kicsi a keresőben látható képrészlet (*tele-beállítás)*. E két érték között a zoommal "mozoghatunk".

Hi8 – a Video– rendszer továbbfejlesztett, magasabb minőségi színvonalat képviselő változata.

High Speed Shutter – kamkorderekben alkalmazott elektronika, amely a záridő (kiolvasási idő) lecsökkentésével a gyors mozgások elmosódásmentes rögzítését biztosítja.

Időkód (*Timecode*) – a kamkorderszalagra felvett kódjel. Az utómunkálatoknál, tehát akkor, amikor jelenetenként átjátsszuk felvételeinket egy videómagnóra, az időkódok segítségével bármelyik képkocka gyorsan és pontosan azonosítható és visszakereshető. Fajtái: VITC (*Vertical Interleave Time Code*) és RCTC (*Rewritable Consumer Time Code*).

Jitter – a szalagtovábbítás egyenetlensége következtében vagy a nem egyenletesen forgó fejdob hatására keletkező képhiba. A valóságban függőleges „vonalak" (egymás mellett sorakozó villanyoszlopok, házak sarkai, kerítései) lejátszáskor hullámformaszerűek. Minden kamkordernek, videómagnónak van ilyen jitter-jelensége, ám normális esetben ez a torzítás olyan csekély, hogy puszta szemmel nem észrevehető.

Képstabilizálás – kamkordereknél annak megakadályozása, hogy a kéz remegése, a rázkódás meglátszódjék a felvételen. Fajtái: mechanikai (állvány), optikai (Steady Shot) és elektronikus képstabilizálók (Digital Image Stabilizer, Twin Gyro, Optical Image Stabilizer).

Kereső – a kamerának az a része, melyen keresztül a felveendő képet ellenőrizhetjük.

LCD (Liquid Cristall Display) – folyadékkristályos kijelző feliratok, ábrák megjelenítésére. Kis méretű színes tévékben képernyő, kamkorderekben színes képkereső illetve képernyő is lehet.

Mélységélesség – az a tartomány, amelyen belül az élesre állított sík előtti és mögötti tárgyak még élesnek látszanak.

Memory-effektus – a kamkorderakku úgy "emlékszik", mintha csak kevés energiája lenne, a kamkorder rövid időn belül kikapcsol. A jelenség oka, hogy az akkut a teljes lemerülés előtt újra meg újra feltöltik.

Pixel – LCD-s képkijelzők és kamkorderek CCD-jének képpontja.

S–VHS–C – az S–VHS rendszer „kiskazettás" változata. Kazettaadapterrel az S–VHS–C kazetták S–VHS képmagnóval is lejátszhatók.

Smear – amikor sötét háttér előtti pontszerű fényforrásokra irányítjuk a kamerát, a fénypontok függőleges sávoknak látszanak és így kerülnek rögzítésre is.

Svenk – a kamera vízszintes irányú mozgatása felvétel közben.

TBC (Timebase-Corrector) – időalapkorrektor. A mechanika szalagtovábbítási egyenetlenségeit, a nem egyenletesen forgó fejdob hatására keletkező képhibát elektronikus úton kiküszöbölő áramkör. Igényes készülékekben alkalmazzák. Különösen hasznos a kis fejdobbal rendelkező kamkordereknél, ahol gyakran hullámosak, remegősek a függőleges élek (lásd Jitter).

Úsztatás – képváltáskor két egymást követő snitt úgy cserél helyet, hogy az első elhalványul, az új kép ezzel egyidejűleg előtűnik.

Vágásvezérlő csatlakozók – azon csatlakozók, amelyekhez másik készüléket vagy vágópultot csatlakoztatva szerkesztéskor vezérelhető a keresés, másolás. Különféle csatlakozófajták léteznek, problémamentesen általában csak azonos gyártók készülékei köthetők össze.

VHS–C – a VHS rendszer „kiskazettás" változata. Kazettaadapterrel normál VHS képmagnóval is lejátszhatók a VHS–C kazetták.

Video–8 – 8 mm szélességű szalagot használó rendszer, melyet a Sony fejlesztett ki.

Zársebesség – helyesebb kifejezéssel: záridő. Mai kameráknál a CCD képkiolvasási idejét jelenti, mértékegysége másodperc. A kamkorderrel készített felvételek alapzárideje rögzített: 1/50 másodperc. Az ún. High Speed Shutterrel csökkenthető a záridő.

Zoom (vario) – változtatható gyújtótávolságú objektív, amelynek segítségével a tárgyhoz való közeledés vagy attól való távolodás érzetét lehet kelteni.

ŐK A NŐK
HUGH GRANT
ROBIN WILLIAMS JEFF GOLDBLUM JULIANNE MOORE
SZÓLSZ, HA SZÜLSZ?
ÁLDATLAN ÁLLAPOTBAN
Vígjáték
Julianne Moore
Hugh Grant
Robin Williams
Jeff Goldblum
SZÉPEK
©Twentieth Century Home Entretainment, INC.
SANDRA BULLOCK
BILL PULLMAN
Aludj csak, én álmodom
WHILE YOU WERE SLEEPING
Romantikus vígjáték
Sandra Bullock
Bill Pullman
SZELESEK
©Hollywood Pictures Company
MICHELLE PFEIFFER
DON SIMPSON és JERRY BRUCKHEIMER bemutatja
VESZÉLYES KÖLYKÖK
DANGEROUS MINDS
Női akciófilm
Michelle Pfeifer
Coolio "Gangstas' Paradise"
ámű betétdalával
TUDJÁK, MIT AKARNAK
OKTÓBER 28-TÓL MEGVÁSÁROLHATÓK VIDEOKAZETTÁN!
Forgalmazza: InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai utca 28-36. Tel: 467-1-467, 467-1400
Fax: 252-2736 E-MAIL: VIDEO@INTERCOM.HU Ottlap: http://www.intercom.hu/
INTERCOM

teszt

Milyen készüléket vásároljunk?

Kamkorderek, a szemrevalók

1997 nyarára jelentős áttörés következett be a kamerapiacon: egyre sűrűbben tűntek fel fényképezőgépek helyett az élményeket nemcsak látványukban, hanem mozgásukban, hanggal együtt rögzíteni képes kamkorderek turistáink vállán utazáskor, s a kedvelt honi kirándulóhelyeken is. Az alapszolgáltatású kamkorderek már százezer forint alatti áron is elérhetők, de a nagyobb beállítási tudományokkal rendelkező kamerák is hozzáférhető áron kezdik kelletni magukat a kirakatokban, bár extraszolgáltatásokkal (színes keresővel vagy LCD-s monitorral) érthetően még nem rendelkeznek. Érdemes így 1997 őszén áttekinteni a hazai kínálatot, összefoglalni azokat a szempontokat, melyek egy kamera vásárlásakor segítenek eligazodni.

Panasonic kamkordercsaládok

Összevetve a hazai körképet az európai, elsősorban a német piac kínálatával, legfrissebb tesztjeivel szinte minden típus megtalálható nálunk is.

Áttekintésünket VHS–C kategóriában kezdve, a *Panasonic* modelljei nagyon jól példázzák a családelv szerinti felépítést. Az *NV–RX10E* teljesen automatizált működtetésével tekinthető alapkészüléknek, nagy látószögű lencséje azonos a többi VHS–C rendszerbeli típuséval. Bár van ún. sport-, portré- és alacsony megvilágítású AE programállása, a fókusz- és blendebeállítás kézzel nem állítható. Az AE program (Automatic Exposure) ma már szinte minden kamerán megtalálható és három-négy gyárilag előre beállított blende–záróidő kombináció beállítást nyújt. Általában minden kamerának van egy gyenge megvilágítású állás, esti vagy meghittebb hangulatú belső felvételekhez egy kisebb mélységélességű portré- és egy nagyobb zársebességű sportállás, amit esetenként kiegészít egy még nagyobb zársebességű „golf" fokozat is. Az *NV–RX20EG*-nél a továbblépést a távvezérlési lehetőség és az energiatakarékos üzemmód jelenti. Ennek figyelőáramköre ki-be kapcsolható, a bekapcsolva felejtett, csak a föld felé lógatott kamerát azonnal kikapcsolja. Az *NV–RX50EG*-nél az optikai zoom-tartomány már 17-szeres, amit tovább bővít egy 25-szörös digitális zoom. Míg az *RX–10*-nél és az *RX–20*-nál a CCD, a képátalakító eszköz 320 ezer képelemből állt, addig az *RX–50*-ben már 450 ezer pixelből állót alkalmaznak, melynek bár egyötöde (a széleken lévő elemek) a remegésgátló részére szolgáltat információkat, de a képrajzolás, a részletgazdagság is javult.

A kamera érdekessége, hogy egy mozgásra aktivizálható felvételi rendszere is van, ami a képtartalom változásaikor 2-3 mp elteltével felvételre és indításra kapcsol. A család legnagyobb tagja az *RX7*, melynek egy 113 000 képpontos színes keresője van. Digitális zoomja ugyan 140-szeres, azonban ez inkább érdekesség. A digitális úton történő nagyításnál ugyanis romlik a bontás, a kép elmosódik és elemeire bomlik. Természetesen az *RX7EE* esetében is van képstabilizátor, mely mozgásérzékelővel van kombinálva, így érhetők el a zoom-mentes átmenetek.

A próbafelvételek során a stabilizátor működését jól érzékeltük, mégis nagyobb zoom-tartományokban nem volt eléggé hatásos, be-beremegett a kép, a „távolbanézéshez" célszerűbb állványt használni. A felvett anyagok érdekesebbé tételére digitális funkciói is vannak, így különböző átúsztatási hatásokat, stroboszkóphatást és digitális fotókat is lehet készíteni, melyek 5 mp-ig tartó állóképek sorozatai. Az objektívek fényereje 1,4-es és a kisebb gyújtótávolságok kellően széles látószöget adnak belsőtéri családi felvételek készítéséhez (3,9–54,6 mm). Minden gyártó prospektusa kiemeli a fényérzékenységi tulajdonságokat, ám ezekkel az adatokkal csínján kell bánni. Az igaz, hogy a kis zajú elektronikákkal valóban hangulatos felvételek készíthetők, de néhány Lux táján inkább sejthetők a színek, és a képzajok is inkább sejtelmessé, emléket idézővé teszik képeinket, mint élvezetessé. Igazán tiszta, szép felvételhez, telt színekhez megfelelő világításra van szükség. A Panasonic általában 0,5 Lux-ot ír le, gyakorlati próbáinknál 20 Lux táján jelentek meg virágaink valós színekben, s ez jobbára igaz más kamkorderekre is.

Míg az előbbi családot SLIM Palmcorder névvel illette a gyártó, ami egyrészt vékonyságára, karcsúságára utal, másrészt kényelmes használatára, jól fekszik kézbe (tenyérbe), addig az LCD-keresővel kiegészített készülékeit Slim Vision néven forgalmazza. A család tagjai az *NV–VX1EG*-től az *NV–VX7EE* típusokig csaknem azonos videós tudományú lépcsőkkel épülnek fel, de ezeknél a kamera oldalából kihajtható egy folyadékkristályos, színes LCD-és lapos képernyő, mely egyaránt szolgál képkeresőként és a felvett anyag visszanézésére apró monitorként. Az ilyen rendszerű kameráknak a Sharp volt az úttörője és bizonyos körülmények között nemcsak jól használhatók, hanem igényként is jelentkezhet. A képernyőcske ugyanis 270°-os szögben elfordítható, így a felvételt készítő maga is benne lehet a témában, miközben látja, mozgathatja, zoommoltathatja a felvételt, szemüvegeseknek viszont kifejezett előny, hogy nem kell az elektronikus kereső nézőkéjével küszködniük. A *Panasonic*nál (és a *Sony* több ilyen rendszerű kamkorderénél is) megmaradt az elektronikus kereső is, mely az LCD-ajtó nyitásakor automatikusan kikapcsol. A kettős megoldásnak többek között az az oka, hogy erős napfényben esetenként mégiscsak praktikusabb a szemhez illeszkedő nézőke. Az *NV–VX1EG*- és a *VX–3EG*- 3"-os (7,5 cm-es), az *NV–VX5EG*-t és *NV–VX7EE*-t 4"-os (10 cm-es) LCD-vel szerelték. Mindegyiknél szabályozható a fényerő, a színek és a hangerő, hiszen e típusoknál van egy piciny beépített hangszóró is, mely a kísérőhang ellenőrzését is szolgálja. Maga az ernyő szilikonbevonatú, mely egyrészt ellenáll az ujjlenyomatoknak, könnyen tisztítható és mattá, csillogásmentessé teszi a felületet.

Hazai piacon ismereteink szerint csak a *Panasonic*nak van S–VHS kínálata három típussal. Ezek az *NV–S99* és ennek mindenben azonos, fekete-fehér keresős változata, az *NV–S885*E valamint a már újabb SLIM vonalvezetését követő *NV–SX3EG.*

A finom részletek visszaadására, a csaknem 400 soros felbontás elérésére 680 ezer pixeles (képelemes) CCD-ét alkalmaztak, a lencserendszer belsőtéri felvételeknél biztosítja a nagy látószöget, a zoomtartomány a képstabilizátor ellenére az *S99E*-nél és *S88E*-nél 14-szeres optikai nagyítás mellett visszafogottan 28-szoros digitális tartományt nyújt (mivel itt a képminőség a fontos, nem is hiányolunk többet), míg az *SX3EG*-nek csak 14-szeres optikai zoomja van. Az *NV–S99E* és a *S88E* további specialitása, hogy mindkettőnél van TBC (Time Base Corrector), egy olyan időalap-korrektor, mely biztosítja az élek határozottságát, kiküszöböli a jitter-, vagyis sorelcsúszási hibákat, amelyek finom bizonytalanságokban jelentkezhetnek. Másik sajátossága a VITC-jelek felvétele, ez később a vágásnál, a pontos képkockára való rátalálásnál nyújt segítséget.

A JVC GR–AX családja

Szintén VHS–C rendszerben rögzít a *JVC GR–AX* családja, melynél 260-tól 860-ig 100-anként ugranak a típusszámok, miközben a szolgáltatások köre egyre bővül. Már az alapfelépítésű készüléknél is megvan a kézi fehéregyensúlyállítási lehetőség (MWB = Manual White Balance), melyre mostohább fényviszonyok mellett lehet szükség, a kézi fókuszbeállítás, melyre megint csak gyengébb megvilágítás vagy nem eléggé kontrasztos téma esetén lehet szükségünk, sőt állítani lehet a blendét (írisz) is, s emellett igencsak bő az AE programbeállítások lehetősége is. Valójában a blende kézi beállításának lehetősége igen praktikus dolog. Az automatikák ugyanis mindig átlag fényviszonyokra dolgoznak, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy világosabb téma felé mozdulva sötétednek a motívumok, míg visszafelé haladva felnő a sötétebb részletek megvilágításérzete. Más kérdés, hogy a *JVC*-k esetében az egyes gombok elhelyezését kevésbé tartjuk szerencsésnek, sőt néhány fontosabb funkciót fedél alá rejtettek, így mielőtt hozzákezdenénk a felvételhez, szükség van ujjgyakorlatokra a magabiztos kezeléshez. Persze a

jó beállításokat nagymértékben segíti, hogy a kiválasztott üzemmódokat a gép jelzi a keresőben. Energiatakarékos üzemmód e családnál is van.

Anélkül, hogy teljes leltárt készítenénk, a *GR–AX* családnak speciális szolgáltatása, hogy a távvezérlővel nyolc kezdeti és végidőpont programozható be, melyek a beprogramozott sorrendnek megfelelően átmásolhatók egy asztali videómagnóra. Egyes típusok, így a *GR–AX460EE* és a *760EE* beépített minilámpával is rendelkeznek, mely ha nem is helyettesíti a főviágítást, de jól rásegít a közeli témák megvilágítására. Egyes típusoknak, mint az *AX760EE*-nek, van képstabilizátora is (14-szeres optikai és 28-szoros digitális zoomja van), míg a *860*-as elektronikus keresője színes.

Canon-varázslatok

A *Canon* típusai közül márciusi számunkban mutattuk be a Video–8 rendszerben felvevő *UC–900*-at míg májusban a Hi–8-a rendszerű *UC9Hi* volt egyik tesztalanyunk. E kameráknak több specialitásuk is van, egyik közülük az ún. Flexizone rendszer, mely a fókuszt és megvilágításautomatikát vezérli. Lényege, hogy aktiválásával egy mozgatható keret jelenik meg a keresőben, melyet egy joystick-szerű gomb mozgatásával bárhová helyezhetünk és a beállítások erre a mezőre fognak vonatkoz-

ni. Mindennek akkor van jelentősége, ha nem hagyományosan a kép közepe jelenti mindig a fő mondanivalót, hanem esetenként a kép valamelyik más részét akarjuk kiemelni. Így e készülékekkel meghatározott fókuszsíkokat is be lehet állítani, ami akkor jön jól, ha a fő témánk egy nyüzsgő környezetben van, s hiába szaladgálnak el az optika előtt, a fókuszmotor nem rándul be e mozgásokra.

További specialitás a 20-szoros optikai zoom – amely a *Canon*tól nem meglepő – valamint a két „Custom Keys" feliratú gomb, mely szabadon variálható és éppen ezért „szokásosan használt gombnak" is fordíthatnánk.

A *Panasonic* kameráknál fix címfeliratokkal lehetett színesíteni egy-egy felvételkezdetet, a *JVC*-nél és egyes *Canon* típusoknál önálló címeket is szerkeszthetünk, melyeket a menü segítségével választhatunk ki, de sok esetben menüből lehet választani különböző manuális beállítási módokat. A menürendszer esetenként jelenthet előny, mivel a ritkábban használt gombok nem zsúfolják tele a kamera házát, de esetenként lassú, bonyolult a hozzáférés és egy típus kiválasztásánál ez is szempont lehet.

Amíg az eddig tárgyalt kamerák a képstabilizálást digitálisan, elektronikusan valósították meg, addig a *Canon*nál optikai úton történő stabilizátort alkalmaznak. Ez gyakorlati próbáink során határozottabbnak, nyugodtabbnak mutatkozott. Gyorsabb svenkeléseknél (kameramozgatásoknál) nem „fagyott" be a kép és távolabbi témáink is nyugodtak maradtak.

Külön fejezetet érdemelne, hogy mindkét *Canon* egy vágó- (editáló) komputert is tartalmaz, mely nyolc jelenet beprogramozását teszi lehetővé, hasonlóképpen, mint a *JVC*-nél, amíg azonban ott egy külön vezetéken át kellett a képmagnó indítását vezérelni (tehát a videónak szinkroncsatlakozóval kellett rendelkeznie), addig a *Canon*nál ez vezeték nélkül történik.

Sony-tudományok

A szuper rendszerű, nagy felbontást nyújtó Hi-8-as kategóriában és normál Video–8-as rendszerben a legszélesebb kínálatot a *Sony* vonultatja fel. A csúcsot a *CCD–TR3100* jelenti (3300-as változata színes elektronikus keresős), s bár e készülékeknél kevésbé tudjuk azt a szigorú családelvet felfedezni, mint a már említett többi esetben, a típusvariációk szinte minden szolgáltatási igényt kielégítenek. Az említett *TR3100E* 21-szeres optikai és 42-szeres digitális zoommal rendelkezik (a többi igényesebb típus és legalább 15/30-szoros zoom-tartományú), és széles szolgáltatási körén belül az indexkeresési rendszer mellett további érdekessége, hogy felvételkészítésekor ún. idő- és adatkódokat rögzít (TBC), melyek a későbbi utómunkálatoknál, vágásnál lehetővé teszik a félképpontosságú kezdetek és végek szerinti illesztéseket. E kódok újraírhatók, illetve utólag is felírhatók. Ilyen tudománya van a *TR–810*-nek és a *TR-760*-nak, valamint a *CCD-TRV61*-nek is. Ez utóbbinak az elektronikus kereső mellett egy 3 collos LCD- és monitorernyője van, amelyre a típusjelben a „V" betű is utal.

Az igényesebb készülékeken – de néhány egyszerűbb Video–8-as típuson is – praktikus szolgáltatást nyújt a készülék oldalán elhelyezett folyadékkristályos kijelző, mely különösen távvezérlővel végzett működtetéskor mutatja a legfontosabb üzemállapot-információkat. A Hi–8-as típusokban az 1/4 collos 470 ezer, illetve 570 ezer képelemes CCD-nek van, s a *TR760* kivételével mindegyikben van képstabilizátor, általában elektronikus (ez indokolja a nagyobb pixelszámot), a *TR 3100*-nál azonban az igényesebb optikai stabilizálást alkalmazták. E típusnál is bebizonyoso-

dott, hogy ezek a képek nyugodtabbak, stabilabbak, a kameramozgatások kiegyenlítettebbek.

A Video–8-as kategóriában a *TR610*-nek a *TR510*-nek van elektronikus stabilizátora, az előbbi típusnál van lehetőség kézi fókusz- és blendeállításra is, míg az utóbbinak a stabilizátor nélküli változata a *TR420*-as típusjelet viseli. Ez utóbbi két modellt a nagyobb fokú automatizáltság jellemzi, a fix blende–záridő kombinációk a készülékeknél is az AE programokon keresztül választhatók ki.

A *Sony* új kameracsaládjainál külön ki kell emelni az igen erősen lecsökkentett energiafogyasztású konstrukciókat, melyeket *Stamina* névvel jelölnek. A változások érintették az áramköröket, a zoom- és fókuszmotorok áramfelvételét, és bár a Video–8-asokhoz tartozékként adott 1Ah körüli akkumulátorok esetében is egy órát meghaladó működést nyújtanak, a reklámok sugallta 5,5 óra körüli üzemideje valójában csak a sokkal drágább és súlyosabb 3Ah körüli akkuval igaz.

A Hi–8-as típusoknál ún. infoLITHIUM elnevezésű lítiumion-akkumulátorok adják az energiát, melyek kisebb méret mellett is nagyobb tárolókapacitást adnak, és egy figyelőáramkör segítségével a kamkorder elektronikus kijelzőjében a gép folyamatosan kijelzi az akku töltöttségi állapotát, pontosabban azt az időt, ameddig még működtethető a kamera.

Samsung: szigorú családi elv

A *Samsung VP*-k kameráinál megint csak szigorúan érvényesül a családelv. E típusok is Video–8-as *rendszerben* vesznek fel. A *VP–K70* egysebességes, monó hangú, fekete-fehér elektronikus keresővel rendelkező modell, míg a *VP–K75*-nek színes keresője van. Mindkét modellre egy külön megvásárolható videólámpa csatlakoztatható, míg a *80*-asnál és a *85*-ösnél e lámpát már beépítették. Ez utóbbiak már sztereó hangúak és a *85*-ös keresője is színes. A fókuszbeállítás automatikus és manuális, AE programja háromállású, a kép színesebbé tételére szolarizációs effektek szolgálnak és mindegyik készülékben van címbeírásra szolgáló karaktergenerátor is.

A két rendszer összevetésekor előtérbe helyeztük az FM hangrögzítést, mely rendszeréből következően elvileg 20 Hz–20 kHz-es frekvenciátvitelt nyújt, ami lehetővé teszi a látványt kísérő hangok, zörejek minél tökéletesebb visszaadását. Valójában a tesztek és mérések alapján dönthető el, hogy ez mennyire sikerül, s a tapasztalatok igazolják, hogy maguk a konstruktőrök is sokszor másodlagosan kezelik a kísérőhangot: a beépített mikrofonok frekvenciaátvitele korlátozottabb, elhelyezésük sztereó gépeknél nem mindig szimmetrikus, szerelésük nem kellően csillapított, emiatt a fókuszmotor vagy zoom-motor hangja belehallatszik a felvételbe. Ezen külső mikrofonok csatlakoztatásával lehet némileg segíteni, de valójában ez költségesebb. Tesztjeinkben éppen ezért mindig közöljük az ezzel kapcsolatos tapasztalatainkat is.

A harmadik generáció

A harmadik generációt a digitális kamkorderek, a DVC-k jelentik. Csaknem az európai premierrel együtt, jó egy évvel ezelőtt, 1996. szeptemberi számunkban mutattuk be az első típusokat, a *Panasonic NV–DX1* és a *Sony DCR-VX10000E* modelljeit, s röviden hírt adtunk a *Sony* másik típusáról, a *DCR–VX700E*-ről és a *JVC GR–DV1* miniről is.

Azóta több új készülék jelent meg, így a *Sony*tól a *DCR–TRV7* és a *DCR–PC7E*, a *Sharp*tól a *VL–DC15* és egyelőre még csak hallottunk a legújabb két *Panasonic*-újdonságról, az *NV–DS1*-ről és az *NV–DS5*-ről melyek már általánosabb felhasználói kört céloznak meg. Mindkét kameránál van hosszan játszó (LP) üzemmód is, ahol nem kell számolni (a digitális technika miatt) a kép- és hangminőség jelentős romlásával. A gyári adatok 500 soros bontást és 54 dB-es jel/zaj-arányt adnak meg. Érdekesség, hogy a mellékelt akkuval 100 perc üzemidő érhető el, míg van olyan akkutípus is, amellyel hét órán át lehet dolgozni! A *DS1* színes elektronikus keresős, míg a *DS5*–nek van egy kihajtható, 3,8 collos LCD-s képernyőcskéje is.

Méreteivel (43 x 148 x 88 mm) a legnagyobb szenzációt a *JVC GR–DV1* jelentette, ráadásul egy sor olyan digitális trükköt is tud a különböző szépia-, szolarizációs, videóecho hatásokon kívül, mint képkivágások, képkeverések, egyszóval filmet lehet készíteni vele. Az erős félprofi kategóriát mégis a *Sony DCR–VX1000* és a *Panasonic NV–DX1* jelentette. Mindkét kameránál 3 db 1/3 collos képátalakítást alkalmaztak, az előbbinél egyenként 470 ezer, az utóbbinál 320 ezer pixellel, viszont itt az egyik CCD-t fél képelemmel eltolták a jobb bontás eléréséhez. E kamerák már valóban a félprofesszionális szintet jelentik, bontásuk 500 sor körül jár, jel/zaj-arányuk meghaladja az 50 dB-t, lassításaik, léptetéseik, állóképeik tökéletesek, egyes típusok, mint például a *Panasonic DX1E* utóhangosítható is, míg a *Sony DCR–VX1000E*-nél felvételkor a hangkivezérlés ellenőrizhető.

Az persze más kérdés, hogy míg áttekintésünket a százezer forint alatti készülékkel kezdtük, addig a DVC-knél több mint ötszöröséről beszélhetünk, hiszen e típusok a német piacon is egyelőre 3500–4000 márka körül indulnak.

VAN KÉPÜNK HOZZÁ!

Amit a videósoknak a „nagy számok törvényéről” tudni kell:

Több mint 5 éve, hogy a **COMET** megrendelte az első tétel professzionális VHS másolószalagot a BASF-től. Azóta több mint **4 000 000** db VHS videokazettát gyártott és szállított le a hazai videokiadók és stúdiók részére. Műsoridőben kifejezve ez több mint **6 000 000** óra, azaz több mint **685** év non-stop szórakozást jelent, ha minden kazettát csak egyszer játszanának le. A COMET viszont csupán kölcsönzési célra több mint **1 500 000** db kazettát gyártott le. Ezeket átlagban több mint **30** alkalommal kellett, hogy kikölcsönözzék, ha csak azt nézzük, hogy a kazetta ára a videotékásnak megtérüljön.
Ha átlagosan **90** percet veszünk műsorhossznak, akkor ez több mint **67 500 000** órát, azaz **7700** évet jelent. És mindez alig több mint 5 év alatt.
Hát kell ennél több? - IGEN!
A COMET ez év végéig még több mint **600 000** db kazettát fog gyártani!

Több mint **60** évvel ezelőtt történt, hogy a **BASF** kutatói kifejlesztették majd szabadalmaztatták a mágnesszalagot, és megalkották az első szalagos magnetofont. Több mint **60** éve a BASF Európa legnagyobb mágnesszalag-gyártója. Több mint 5 éve, hogy a BASF leszállította az első tétel VHS másolószalagot a COMET részére. A BASF éves mágnesszalag-termelése több mint **2,5 milliárd** m^2, amely VHS szalaghosszban kifejezve több mint **20 000 000** km szalagot jelent: azaz a BASF szalagjaival évente **500**-szor lehetne körbetekerni a Földet az Egyenlítő mentén.
Hát ezért van az, hogy a BASF-nél a szalag gyártási egysége a km^2. A BASF több mint **5** féle minőségi fokozatú, professzionális VHS másolószalag-választékával egyedülálló a világon, és a több millió darab COMET által töltött VHS másolókazettával piacvezető márka nemcsak egész Európában, hanem Magyarországon is.

A nagy számok legújabb törvénye:
COMET + BASF = Több mint gondolná...

COMET

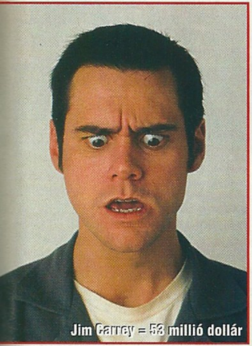
COMET Video Kft.,
2013 Pomáz, Ipartelep Tel.: (06-26) 326-226

BASF
by EMTEC Magnetics

Filmes sztárkeresetek

313 millió dollárral nőtt *Steven Spielberg* keresete 1996-ban és 1997-ben, s ezzel az élén áll a Forbes magazin által összeállított listán, mely a szórakoztatóipar főszereplőinek bevételei alapján rangsorolja a sztárokat. A neves amerikai gazdasági lap Top 40-es listáján többnyire színészek neve olvasható, de ott találjuk három ismert író nevét is: *Michael Crichton*ét, *Stephen King*ét és *John Grisham*ét is. A három szerző műveiből több sikerfilmet is forgattak az utóbbi években. Crichton *(Az elveszett világ)* negyedik helyezettként 102 millió dollárral gazdagodott az elmúlt két évben, King *(Sorvadj el!)* nyolcadikként 84 milliót kasszírozott, míg Grisham *(Az ügyfél)* tizennegyedikként 66 millió dollárt utaltathatott bankszámlájára. A vezető Spielberget *George Lucas* követi a csúcskeresők rangsorában, aki a *Csillagok háborúja* trilógia feltámasztásával további 241 millió dollárral lett gazdagabb.

A színészek közül csak *Tom Cruise* és *Arnold Schwarzenegger* fért be az első tíz közé. Tom 82 milliót, Arnold 74 milliót könyvelhetett el dollárban. Kétmillióval lemaradva követi őt *Harrison Ford*, *Tim Allen* 66 millióval büszkélkedhet, *John Travolta* 61, *Mel Gibson* 59 millióval. *Jim Carrey*nek 53 millió dollárral kell megelégednie, *Robin Williams*nek 50-nel, *Eddie Murphy*nek perdig 49 millióval. De nem kell sajnálni *Kevin Costner*t sem a lista 32. helyén 42 millió, s Michael Douglast a maga 41 millió dollárjával. Érdekesség, hogy a *Beatles* az antológiájával az elmúlt két évben 98 millió dollárt jövedelmezett, s az új angol női popcsapat, a karácsonyra játékfilmmel kirukkoló *Spice Girls* szűk két év alatt 47 millió dolláros bevételre tett szert.

Jim Carrey = 53 millió dollár

Akik jól jártak a Váltságdíjjal

Augusztus végén került a tékákba az idény egyik akció-nagyágyúja, a Mel Gibson és Rene Russo főszereplésével készült Váltságdíj. A film az eladási és a kölcsönzői statisztikák szerint bőven be is váltotta a hozzá fűzött reményeket: nagyon sokan voltak kíváncsiak rá. Éppen a várható hatalmas érdeklődés indította arra a Pannon GSM-et, hogy az InterCommal közösen a tékákban szokatlanul értékes díjakkal járó játékot hirdessen.

A film kölcsönzőinek három, a filmmel és a filmben szereplő mobiltelefonokkal kapcsolatos kérdésre kellett válaszolniuk. A Váltságdíjtotó kitöltői közül hárman: **Molnár Péter** Győrből, **Gubala Andrea** Budapestről és **Gyuris Pálné** Bakonycsernyéről egy-egy mobiltelefont, egyéves előfizetést és beszélgetéseik számlájából 25 százalék kedvezményt nyertek, a szegedi **Németh Mihály** pedig egy éves Video Magazin-előfizetést köszönhet játékos kedvének. A legtöbb játékszelvényt a hatvani Hozd és Vidd videótékában töltötték ki, ezért e téka az InterComtól három kölcsönzői jogú Disney-videófilmet nyert.

Gratulálunk!

A győri és a budapest nyertesnek Simon Márta, a Pannon GSM képviselője adta át a nyereményeket.

Magyar film világpremierje az HBO-n

1956 októberében játszódik *Sólyom András* rendező *Pannon töredék* című új játékfilmje, melynek világpremierje a magyar HBO televíziós mozicsatornán lesz 1997. október 23-án, megelőzve a mozibemutatót. Főhőse Péter, a budapesti egyetemista, aki az országot elhagyni készül, de szerelme miatt mégsem utazik el. A film két főszereplője *Marozsán Erika* és *Almási Sándor*.

A 46 éves rendező egyben műve producere, forgatókönyvírója (*Mészöly Miklós* kisregényéből), operatőre, s részben vágója is. A felvételeket a legmodernebb digitális videokamerával rögzítette.

KERES–KÍNÁL

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek 100 szónál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

Eladó egy PANASONIC NV–SD 207 EE típusú, egyéves, újszerű állapotú videomagnó. Tel.: 06/75/311-539, Kriszt Antal.

❖

Helyhiány miatt eladom a Video Magazin 1994. február és 1997. augusztus között megjelent számait. Geiger Zoltán, 6347 Érsekcsanád, Dózsa György u. 114.

Kansas City-játék

Válassza ki a kérdésekre a helyes feleletet, és töltse ki a lap alján található szelvényt (1, X, 2 jelöléssel). A kitöltött szelvényt vágja ki és küldje be a Mirax Kft. címére: 1113 Budapest, Karolina út 34/A, 1997. november 5-ig.

A helyes megfejtők között az alábbi nyereményeket sorsoljuk ki:

2 db Kansas City CD+CD tartó
3 db Kansas City CD+plakát
3 db műsoros videókazetta a Mirax kínálatából
3 db Georgia című film műsoros videókazettán az Odeon jóvoltából
10 db Kansas City plakát

A nyereményeket a Mirax Kft. ajánlotta fel. A budapesti nyertesek a cég irodájában személyesen vehetik fel nyereményüket, a vidékiek postán kapják meg.
A nyertesek névsorát decemberi számunkban közöljük.

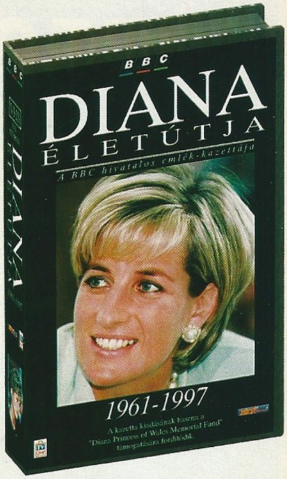
I. Mikor játszódik a Kansas City?
1 1934 **X** 1937 2 1943
II. Ki a női főszereplője a Kansas City című filmnek?
1 Jodie Foster **X** Jennifer Jason Leigh 2 Jennifer Beals
III. Ki az a híres jazz-muzsikus, aki Kansas városának szülötte?
1 Charlie Parker **X** Duke Ellington 2 Louis Armstrong
IV. Melyik filmnek nem Robert Altman a rendezője?
1 Hús és vér **X** A játékos 2 M.A.S.H.
V. Hányadik rendezői filmje Robert Altmannak a Kansas City?
1 15. **X** 31. 2 41

KANSAS CITY
JÁTÉKSZELVÉNY

I	II	III	IV	V

1997/10.

Diana életútja

Rekordgyorsasággal került a magyar videópiacra szeptember derekán *Diana életútja* címmel a BBC televízió dokumentumfilmje. A brit tv produkciója alig egy héttel a tragikus sorsú Diana walesi hercegnő temetése után látott napvilágot videókazettán Angliában *Diana – A Celebration* eredeti címmel, mely egy hét alatt negyedmillió példányban fogyott el. Az angol premiert mindössze egy héttel követte a magyar, a Best Hollywood kiadásában. Az 1990 forintba kerülő kazetta terjesztésében a TV Shop is részt vállal. (Angliában 11 font a kazetta ára.)

Az egyórás dokumentumfilm 1961-től fényképek, archív felvételek, a BBC korabeli interjúi, riportjai felhasználásával követi nyomon a hercegnő életét: gyermekkorát, eljegyzését, majd esküvőjét a trónörökös Charlesszal, a gyermekek születését, Diana elhidegülését férjétől, majd válását, s kezdődő románcát Dodi Al-Fayeddel.

A műsoros kazetta magyarországi terjesztéséből befolyó hasznot a kiadó a The Diana Princes Of Wales Memorial Fund elnevezésű alapítványnak ajánlja fel, amely bevételeit a Diana hercegnő által támogatott alapítványok között osztja szét. ■

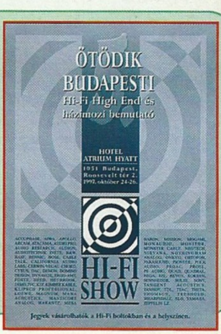
Ismét Budapesten Al Di Meola, jön a Megadeth is!

Szinte hazajár már a magyar fővárosba a világhírű gitáros, *Al Di Meola*, hiszen évente koncertezik Budapesten. Két éve *Stanley Clarke*-kal és *Jean-Luc Ponty*val, egy esztendeje *Paco De Luciá*val és *John McLaughlin*nal tiróban láthattuk. Koncertjeit a televízió jóvoltából videón is rögzíthettük. Ezúttal október 24-én a Petőfi Csarnokban lép fel. Jazzgitáros létére lemezeiből két évtized alatt már több mint négymillió példányt adtak el, s Magyarországon is nagy népszerűségnek örvend.

Három nappal később ugyancsak a Petőfi Csarnok színpadán lép fel a kemény fémzenét játszó *Megadeth*. A tizennégy éve létező banda nyolcadik albuma, a *Cryptic Writings* zeneanyagával járja a világot.

Újabb hifi-show a Hyattben

Október 24-e és 27-e között a budapesti Hyatt Szálloda ad otthont az újabb, immáron ötödik budapesti hifi-show-nak, melyet a magyarországi szórakoztató-elektronikai termékeket gyártó- és forgalmazó cégek szerveznek. A show egyben hifi high end és házimozi-bemutató is lesz. (A házimoziról lásd: Video Magazin, 1997. 5., 6. szám.)

Visszaszorulóban a kalózipar?

Kalóz műsoros videókazetta gyártásának és terjesztésének alapos gyanúja miatt heten várják a nyomozás befejeződését és az esetleges vádemelést abban a kiterjedt ügyben, amelyet a minap hozott nyilvánosságra *dr. Ambrus Ágnes* jogász, pécsi rendőrőrnagy. Nemrégiben a pécsi rendőrség tudomására jutott, hogy a városban egy férfi kiárusította videókazetta-gyűjteményét: másfélszáz kazettát kínált eladásra, hogy a befolyt pénzből autót vásároljon magának. Amikor a rendőrség szakemberek bevonásával megvizsgálta a kazettákat, kiderült, hogy azok jó

része hamis videókazetta, s a szalagokon jócskán akadnak olyan filmek is, amelyek legálisan csak moziforgalmazásban jelentek meg Magyarországon. Mint kiderült, e kazettákat tulajdonosa rendszerint a pécsi vásáron szerezte be. A szeptember első vasárnapján a vásáron tartott rendőrségi razzia során rajtakapták azt a komlói férfit, aki pult alól árusította a kalóz videókazettákat: két játékfilmel, darabját nyolcszáz forintért. A házkutatás során a rendőrök 680 hamis kazettát találtak nála, s a zugárus bevallotta, már két és fél éve kalózkazetták eladásából élt: tíz képmagnójával nagyüzemben másolta a filmeket, melyeket bizonyíthatóan két helyről szerzett be. A szálak – több közvetítő után – részben Bonyhádra, részben Sásdra vezettek. Kiderült, hogy Bonyhádon a helyi filmszínház hangtechnikusa rögzítette a moziban kamerával szalagra a mozifilmeket, majd azokat VHS-magnóra másolta át. A sásdi videótéka számára a kölcsönző dombóvári illetőségű tulajdonosa a kiadóktól egy videófilmből általában egyetlen legális műsoros kazettát vásárolt, s arról készített több illegális másolatot. A dombóvári házkutatás is eredménnyel járt. Az ügy során a hét gyanúsítottól összesen 2800 műsoros videókazettát, tizenhat képmagnót, egy videókamerát és dekódereket foglaltak le. A kárérték több millió forint.

A dombóvári tékatulajdonos korábban már bizonyítottan 12 millió forintos vagyoni hátrányt okozott a mozi- és videóforgalmazóknak, el is ítélték kalózkazetta gyártásáért és terjesztéséért, s ezerkétszáz hamis kazettát koboztak el tőle. A bíróság a vádlottat 80 ezer forint pénzbírsággal sújtotta.

Ez az ügy és ez a felháborítóan enyhe bírósági ítélet is azt bizonyítja, hogy a jogalkalmazók ma Magyarországon még mindig nem lépnek fel kellő erővel a szerzői és szomszédos jogok megsértőivel szemben, akiket pedig a Btk. kettőtől öt évig terjedő börtönnel fenyeget. Ezért is akadnak, akik visszaesőként kerülnek újra a rendőrség és a szakemberek látókörébe, s ezért is lehet még mindig viszonylag magas a magyar videópiacon a kalózipar aránya.

Mindez szeptember 18-án hangzott el az Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány (ASVA) sajtótájékoztatóján. A hazai mozi- és videófilmforgalmazók alkotta, öt éve működő szervezet igazgatója, *Párvy Tivadar* azért eredményekről is be tudott számolni. A kilencvenes évek elején ugyanis még a videópiac 85 százalékát uralta a kalózipar, s ez az arány napjainkra – szakértői becslések szerint – 40 százalékra mérséklődött. Nyugat-Európában ez az arány csak 20 százalék – hangsúlyozta a tájékoztatón *Nathan Knight,* az amerikai Motion Picture Association kalózkodásellenes ügyekért felelős európai, afrikai- és közel-keleti alelnöke. Mindenesetre megjegyezte, hogy Közép-Kelet-Európában még Magyarországon a legkedvezőbb a helyzet...

Az ASVA igazgatója saját és munkatársai tapasztalatai alapján elmondta: a hazai videókalózkodás jellemzője, hogy a feketepiac résztvevői egyre profibb, az igazihoz mind jobban hasonlító termékekkel rukkolnak elő, hogy megtévesszék a vásárlókat. A kézzel írt kazetta címke már a múlté, színes fénymásolással, sőt olykor nyomdai munkálatokkal készülnek a címkék, a borítók. A film- és videópiacon a legkártékonyabb feketeipar a mozikalózkodás, amely a legnagyobb veszteséget okozza a mozi- és videófilmforgalmazóknak, s mely leginkább közelít a szervezett bűnözéshez. Az ebben résztvevők előbb kamerával rögzítik a mozivásznon pergő alkotásokat, majd azokat VHS-kazettákra sokszorosítják. Az ASVA munkatársai elsősorban a mozikalózkodásra összpontosítják erejüket, mivel az alapos bizonyításhoz tettenérésre van szükség. Dívik Magyarországon a kábelkalózkodás is. Párvy Tivadar szerint a hazai tv-hálózatok fele(!) már megsértette a szerzői jogi törvényt. Ennek legegyszerűbb módja, hogy a videótékákból kikölcsönzött filmeket vetítik le a televízióstúdiók – jogtalanul. Gyakori a kódolt televíziós adások illegális nézése, hamis dekóderrel. Ma még jól élnek a hamis dekóderek gyártói és forgalmazói, mert nincs jogszabály tevékenységük tiltására. A Btk. tervezett módosításában azonban néhány passzus már rájuk is minden bizonnyal kiterjed majd.

**TÁJÉKOZTATÓ ADATOK
AZ AUDIOVIZUÁLIS MŰVEK JOGSZERŰ FELHASZNÁLÁSÁNAK
ELLENŐRZÉSÉRŐL**

MEGNEVEZÉS	1993.	1994.	1995.	1996.	1997. I.
Szakértői vélemények száma, ebből	215	170	192	136	148
Videókalózkodás	215	157	169	110	138
Kábelkalózkodás	–	13	22	32	9
Mozikalózkodás	–	–	1	–	1
Lefoglalt kazetták száma	25.913	19.979	29.357	11.798	9.393
Bírósági végzések/ ítéletek száma,	–	53	71	57	19
ebből elmarasztaló	–	44	67	39	19
Okozott vagyoni hátrány	77.757.188 Ft	188.684.304 Ft	195.415.448 Ft	133.274.965 Ft	96.713.601 Ft
Kiszabott pénzbüntetés	–	706.900 Ft	2.402.500 Ft	649.811 Ft	798.000 Ft
Kalózkodási százalék	85 %	80%	70–75%	70%	–

Forrás: ASVA Alapítvány

X Találkozás nyeremények

Az X Találkozás augusztusi rendezvénysorozata idején játékra invitáltuk az olvasót. A Petőfi Csarnokban elhelyezett gyűjtőládába lehetett bedobni a Video Magazin játékszelvényét, melynek gazdái közül sorsoltuk ki az ajándéktágyakat. Mivel a rendezvény és így a játék iránt szerényebb volt az érdeklődés, a résztvevők száma nem érte el a nyeremények számát. Így a felajánlott ajándéktárgyakat egy későbbi játékon lehet majd megnyerni.

Íme az X Találkozás-játék nyertesei:
X-akták 3.: 82517 című kazettát nyert:
Sanosi Zoltán 7682 Bükkösd
X-akták pólót nyert:
Gyulai Katalin 1071 Budapest, Török Csaba 6000 Kecskemét, Bárány Tünde 1149 Budapest
X-akták csomagot nyert:
Szabó Zoltán 2095 Pilisszántó, Szücs Noémi 1027 Budapest, Bazsó S. 1124 Budapest, Iklády Csilla 1184 Budapest
X-akták plakátot nyert:
Együd István 1039 Budapest, Niczky Emőke 1154 Budapest, Veres Richárd 4205 Debrecen, Dobos Csaba 1151 Budapest, Kenyeres Árpád 1184 Budapest
A nyereményeket az *InterCom* ajánlotta fel.

Gratulálunk!

TALÁLKOZÁS

MOZI

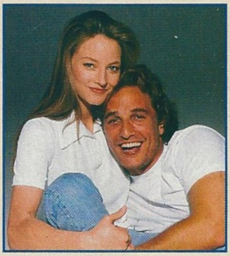
ELŐZETES

VIDEO

A MAGYAR MOZIKBAN

a megszállott csillagász megingathatatlanul hisz abban, hogy nem vagyunk egyedül a világegyetemben. Egy napon egy távoli csillag irányából rádióüzenetet fog, s megfejtésekor kiderül: egy csillagközi utazásra alkalmas jármű tervét kapta meg az emberiség. Ellie-t, a lenézett csillagászt **Jodie Foster** alakítja, aki mellett egy vallásos tudós áll ki, **Matthew McConaughey** *(Ha ölni kell)* személyében. A filmben láthatjuk **James Woods**ot is. A rendező **Robert Zemeckis** *(Forrest Gump)*.

Tommy Lee Jones nem tűnik fel Jodie oldalán, pedig *Men In Black*ként ugye ott lenne a helye, ahol feltűnnek az idegen lények nyomai. Ehelyett feltűnik egy tűzhányó közelében, ahol nemrégiben még **Pierce Brosnan** járt. A *Tűzhányó* című újabb ijesztgetős filmben egy katasztrófaelhárító munkatárs, aki lányával szeretne eltölteni egy hétvégét. De Los Angelesben megmozdul a föld, és nem a megszokott földrengésről van szó, hanem egy tűzhányóról, amely Los Angeles közepén, a Whilshire Boulevard-on nő ki... Aki nem hiszi, járjon utána a moziban.

Jodie Foster és Matthew McConaughey

Steven Seagal újra nyomoz, ezúttal környezetvédő tisztként egy kegyetlen gyilkosság tettesei után. A szálak egy mérgező hulladékkal teli bányába és egy helyi kiskirályhoz vezetnek, akit **Kris Kristofferson** jelenít meg. A *Tűz a mélyben* című produkcióban az ökológiai katasztrófa elkerülhetetlennek látszik...

Bánya után máris az őserdő mélyén, a misztikus vadonban érezhetjük magunkat, ha *Az őserdő hőse* című vígjátékhoz ülünk be a moziba. A dzsungel közepén egy fehér majommal találkozhatunk. Az illető urat George-nak hívják, amolyan torz Tarzan, s kiderül nagyon is emberszabású. Ha nem akarjuk komolyan venni őt, akkor még nevetni is tudunk a kegyetlen dzsungel kegyes mulatságain. A főszerepben **Brendan Faser.**

Manhattanre leszáll az éj – ez a címe **Sidney Lumet** legújabb alkotásának, melyben kiderül, vajon valóban szoros szálak fűzik-e a rendőrség embereit a kábítószerkereskedelemhez. Ezt sztárügyvédként **Richard Dreyfuss** állítja, míg szemben vele a kezdő jogász, **Andy Garcia** áll.

Brendan Faser

Lapzártunkkor még nem kapott magyar címet a *The Peacemaker* című amerikai akció-thriller, melynek főszereplői **Nicole Kidman, George Clooney** és **Armin Mueller-Stahl.** Ez bemutatkozó játékfilmje **Steven Spielberg** legújabb vállalkozásának, a *DreamWorks*nek, mely igényes képi megoldásokkal, lélegzetelálító tempóval kíván bemutatkozni a filmiparban. Az orosz Távol-Keleten összeütközik két vonat. Ez még nem rázná meg a világot, az azonban már igen, hogy az egyik szerelvényen egy kibiztosított nukleáris robbanófejet szállítottak. A hatalmas detonáció miatt a nyugati nagyhatalmak atomriadót fújnak. A híres-hírhedt különleges alakulat alezredesének és a bájairól nevezetes atomtudóshölgynek vállvetve kell üldöznie azt az embert, aki a borzalmas tragédia okozója. A szálak New York városába vezetnek...

Tim Roth és **Tupac Shakur** a főszereplői *Az utolsó belövés*nek. Két barát elhatározza, hogy leszokik a kábítószerről. Hogy ez sikerül-e, kiderül e vígjátékból.

Különleges képhatásai miatt is érdekes **Peter Jackson** új filmje, *a Törjön ki a frász!*, **Michael J. Fox** játékával.

A lányok kedvence **Chris O'Donnell,** akit legközelebb a *Baráti kör* című filmben láthatunk.

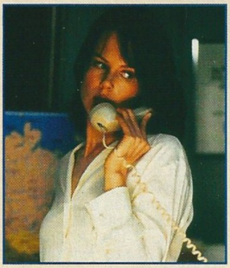
Steven Seagal

A HONI VIDEÓTÉKÁKBAN

novembertől jön *Rómeó és Júlia.* Nagy sikert aratott a nagyvilágban **Baz Luhrmann** rendező sajátos feldolgozása, amely Shakespeare művét napjaink világába helyezi át. A film két fiatal sztárja **Clarie Danes** és **Leonardo DiCaprio.** Jön **Kenneth Branagh** korai **Shakespeare**-rendezése, az *V. Henrik.* S továbbra a nagy drámaírónál maradva, *III. Richárd* ezúttal a harmincas évek faszálódó Angliájába kerül és itt vívja meg csatáit az élettel és a családdal. A film sztárjai **Ian McKellen, Annette Bening, Kristin Scott Thomas, Nigel Hawthorne.**

Anthony Hopkinst hamarosan századunk két híres emberét is megformálja videón. A nagy festőt, **Picassót** jeleníti meg a *Túlélni Picassót* című **James Ivory**-filmben, akinek megismerhetjük különcségeit csakúgy, mint szerelmeit. Ő a főszereplője a *Nixon* című **Olivier Stone**-alkotásnak is, melyben az Egyesült Államok elnökét alakítja.

Brad Pitt és **Harrison Ford** egy filmben! *Az ördög maga* **Alan J. Pakula** különleges akciófilmje, melyben **Brad Pitt** az IRA, az ír felszabadítási hadsereg tagjaként menekül az Egyesült Államokba, ahol egy mit sem sejtő, lelkiismeretes rendőr, Ford házában kap szállást...

Nicole Kidman

Tim Allen tavaszi vígjátéka, a *Dzsungelből dzsungelbe* őszre érett videófilmmé. Ezúttal, lekoppintva az *Egy indián Párizsban* című francia vígjátékot, a főhős üzletember a nagyvárosba viszi fiát, aki a dzsungelben nőtt fel...

A kölykök voltak már nagyon kicsik, lettek már marha nagyok, most *Drágám, mi mentünk össze!* – legalábbis a sorozat újabb darabjában. **Rick Moranis** papa a Flintstone-család Bénije után ismét a Szalinski-család feje lett. A habókos feltaláló tovább folytatja köz- és önveszélyes találmányainak kipróbálását...

Miközben a mozik már fenik a fogukat a legeslegújabb *James Bond*-produkcióra, videókazettán nemsokára kölcsönözhetjük az *Őfelsége titkosszolgálatában* című filmet, mely 1969-ben készült, **George Lazenby** főszereplésével.

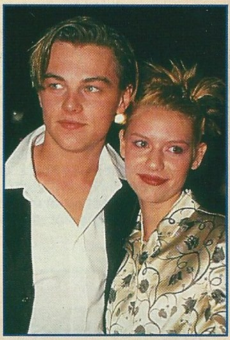
Jackie Chan ismét verekszik, ezúttal a *Balhé Bnronxban* című akciófilmben. **Brigitte Bako** magyar származású filmszínésznő a hőse a *Melléfogás* című filmnek. Akciófilm a *TNT*, **Eric Roberts** és **Olivier Gruner** játékával. Csodaszép természetfilm a *Mikrokozmosz*, ritkán látható felvételekkel. A gyerekeknek jön rajzfilmen a *Transzformer*, a *Pumukli* és a *Gulliver utazásai.*

Bruce Willis videón is megvívja a maga harcát *Az utolsó emberig*ben. *A nagy dobás*ban megismerkedhetünk négy lánnyal, akik egyre ügyesebben rabolnak bankot... A rablók között ott találjuk a szépséges **Vivica Fox**ot.

A MEGVÁSÁROLHATÓ KAZETTÁK

között ott találjuk majd az itthon is népszerű **Kelly Family** koncert- és videófelvételeit – egyszerre öt kazettán! A három fejezetből álló *Tough Road* első két kazettája a család spanyol-, német-, és franciaországi koncertjeiből ad válogatást, míg a harmadik a zenekar színfalak mögötti életébe enged bepilantást. A *Live In East Germany* videó kuriózum, hiszen a felvételek Kellyékről még a berlini fal leomlása előtt, egy kelet-berlini koncert során készültek. Az ötödik VHS a *Cross Roads 1*, melyben az együttes meglátogatja őseik földjét, Írországot, s az útifilmben az eddigi utolsó albumuk *(Almost Heaven)* dalai hamisítatlan ír környezetben hangzanak el.

A jól ismert játékfilmek közül novemberben végleg hazavihetjük a *101 kiskutyá*t **Glenn Close**-zal, **Jeff Deniels**szel, *A sziklá*t **Nicolas Cage**-dzsel és **Sean Connery**vel, a *Desperadó*t **Antonio Banderas**szal, a szépséges **Salma Hayek**kel és természetesen a fergeteges viccmesélő **QuentinTarantinó**val. **Robin Williams** a félelmetes *Jumanji*t játszhatja velünk, s aki nem fél a karácsonyi bevásárlásoktól, bátran megnézheti a *Hull a pelyhes*ben a grazi futballstadion névadóját, **Arnold Schwarzenegger**t, amint gyermekének a karácsonyi ajándékozás előtti órákban szeretné megszerezni a hiánycikknek számító Turbo Mant. **Brad Pitt** **Morgan Freeman**nel nyomoz a *Hetedik*ben egy sorozatgyilkos után, megnézhetjük **Val Kilmer**t, **Kim Basinger**t bankrablóként a *Tuti balhé*ban, **Christian Slater**t a kultfilm *Tiszta románc*ban. Jön még az *Indián a Nagyvárosban* és *A két Lotti* is.

Clarie Danes és Leonardo DiCaprio

A FÜGGETLENSÉG NAPJA
MEGVÁSÁROLHATÓ VIDEOKAZETTÁN
A FÜGGETLENSÉG NAPJA
A VÁSÁRLÓK KÖZÖTT EGY KENWOOD
SURROUND HI-FI TORNYOT
ÉS TOVÁBBI ÉRTÉKES KENWOOD
AJÁNDÉKOKAT SORSOLUNK KI!
A TWENTIETH CENTURY FOX BEMUTATJA A CENTROPOLIS ENTERTAINMENT PRODUKCIÓJÁBAN ROLAND EMMERICH FILMJÉT
WILL SMITH BILL PULLMAN JEFF GOLDBLUM „INDEPENDENCE DAY" MARY McDONNEL JUDD HIRSCH MARGARET COLIN RANDY QUAID ROBERT LOGGIA JAMES REBHORN HARVEY FIERSTEIN
JOSEPH PORRO VIZUÁLIS EFFEKTUSOK VOLKER ENGEL DOUGLAS SMITH ZENE DAVID ARNOLD VÁGÓ DAVID BRENNER LÁTVÁNY PATRICK TATOPOULOS ÉS OLIVER SCHOLL
FÉNYKÉPEZTE KARL WALTER LINDENLAUB BVK EXECUTIVE PRODUCER ROLAND EMMERICH UTE EMMERICH WILLIAM FAY ÍRTA DEAN DEVLIN & ROLAND EMMERICH PRODUCER DEAN DEVLIN RENDEZTE ROLAND EMMERICH
DOLBY SURROUND
Dolby and the DD are trademarks of Dolby Laboratories Licensing Corporation.
INTERCOM
Forgalmazza az InterCom Kft. • 1145 Bp. Bácskai u. 28-36. • Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 • E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap: http://www.intercom.hu/

X AKTÁK
MEGVÁSÁROLHATÓK VIDEOKAZETTÁN!
3 ARANY GLÓBUSZ DÍJAT NYERT SOROZAT 1996
LEGJOBB SZÍNÉSZ
LEGJOBB SZÍNÉSZNŐ
LEGJOBB TV SOROZAT
X AKTÁK
AZ 1. AKTA: AMIT MÉG SENKI SEM LÁTOTT
X AKTÁK
A 2. AKTA: A ZÁRT AJTÓK REJTÉLYE
Megjelenés: 1997. augusztus 12.
Az 1. akta:
Amit még senki sem látott
A 2. akta:
A Zárt ajtók rejtélye
Megjelenés: 1997. szeptember 16.
A 3. akta:
82517
A 4. akta:
Az idegen keze
X AKTÁK
A 3. AKTA: 82517
X AKTÁK
A 4. AKTA: AZ IDEGEN KEZE
X AKTÁK
AZ 5. AKTA: A FÖLDÖNKÍVÜLI GYILKOS
X AKTÁK
A 6. AKTA: TUNGUSKA
Megjelenés 1997. október 14.
Az 5. akta:
A földönkívüli gyilkos
A 6. akta:
Tunguska
Minden 25. kazetta X akták pólót nyer!
Minden kazettában X AKTÁK kitűző!
InterCom
20th Century Fox Home Entertainment
20th Century Fox
Forgalmazza az InterCom Kft. 1145 Bp., Bácskai u. 28-36. Tel.: 467-1-467 Fax: 252-2736 E-mail cím: video@intercom.hu • InterCom ottlap:http://www.intercom.hu/